༄༅། །སྒོམ་སྡེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་
མཛད་པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་
ཟླ་བའི་དགོངས་རྒྱན་
བཞུགས་སོ། །

ཞུ་དག་གཏོང་མཁན། དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཆོས་ཉིད། དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་སྨོན་ལམ།
རྒན་འཇིགས་མེད་བློ་གྲོས། རྒན་ཟླ་བ་བཟང་པོ། འཇིགས་མེད་དགེ་འདུན།
Checked by: **Geshe Lobsang Choenyi. Geshe Thubten Monlam.**
Gen Jigme Lodoe. Gen Dawa Sangpo. Jigme Gedun.

གློག་ཀླའི་ནང་སྒྲིག་མཁན། དོན་གྲུབ་ཚེ་རིང་།
Computer Setting by: *DHUNDUP TSERING,*

དགའ་བྱང་མཛུབ་གནོན་གློག་ཀླའི་དཔེ་སྒྲིག་སྡེ་ཚན་གྱིས་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༡ ཟླ་༡༠ ཚེས་༡༦
ཉིན་བོད་ཕྱིར་བཅོ་ལྔ་པ་ཞུ་བསྒྲིགས་ཞུས་པ་དགེའོ། །

Published by: ***GAJANG COMPUTER INPUT CENTER***
Lama Camp No.1. P.O. Tibetan Colony
Mundgod-581411 Distt. Karwar (K.S.)
INDIA. Phone: 0091-8301-45757

Printed and donated for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415
Email: overseas@budaedu.org
Website:http://www.budaedu.org
This book is strictly for free distribution, it is not for sale.
ཕྱག་དཔེ་འདི་ཆོས་སྦྱིན་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོང་བསྒྱུར་མི་ཆོག་པ་དགོངས་འཇགས་ཞུ།

དཔེ་བསྐྲུན་གསལ་བཤད།

༄༅། །ཨོཾ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་ལེགས་པར་གྲུབ་བརྟེན། དངོས་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་སམ་རྒྱུ་རྐྱེན་མང་པོ་ཞིག་ཚོགས་པ་ལ་བལྟོས་དགོས་པ་ནི་བཟློག་ཏུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཤིག་གོ །དེས་ན་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་ཁག་ཏུ་བཞུགས་པའི་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ཚོ་དང་། ཁོང་རྣམ་པའི་ཆོས་ཚོགས། གཞན་ཡང་འདི་གར་མཐུན་གྱུར་རོགས་རམ་གནང་མཁན་གྱི་སྦྱིན་བདག་ཁག་ལ་བརྟེན་འདི་ག་དགའ་བྱུང་མཛུབ་གནོན་ཕློག་པྲའི་དཔེ་སྒྲིག་སྣེ་ཚན་གྱིས་པར་བསྐྲུན་ཞུས་དང་ཞུ་འགྱུར་གྱི་བསྟན་བཅོས་གླེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་དག་ཀྱང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་སློབ་གཉེར་བ་དག་གི་དགོས་འདོད་ཇི་བཞིན་བསྐོང་ཐུབ་པའི་རེ་བའི་ཆ་ཤས་ཤིག་གམ། ཡང་ན་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་བདག་སྐྱོང་དང་། ༸སྐྱི་ནོར་༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་བསྒྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོའི་དགོངས་བཞེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཕན་བདེའི་གཞི་མ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཡངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་མི་ཉམས་ཡར་ཟླའི་དཔལ་ལྟར་འཕེལ་བའི་ཆ་རྐྱེན་གྱི་ཟེགས་མ་གཅིག་ཏུའང་འགྱུར་ཡོད་སྙམ་པའི་དགའ་སྤྲོབས་ཡང་སྐྱེ་ཆོག་ལ། ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེ་འདི་དག་གི་སྟེང་དུ་རང་གི་བློ་ཡི་འཇུག་པ་རོལ་བ་དག་ནི། ཆེས་

རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྐལ་བཟང་གི་དུས་སྟོན་ཞིག་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་དག་གིས་དཔྱད་ན་ཤེས་ནུས་པའོ། །དེར་བརྟེན། གླིགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་དག་པར་དུ་བསྐྲུན་སྐབས་མཛད་པ་པོའི་བཞེད་དགོངས་དང་མཐུན་ཞིང་། ཡོན་གྱི་བྱེད་པོའི་རེ་འདོད་ལྟར་བཟོད་བྱ་དང་རྫོད་བྱེད་གང་གི་ཐད་དུའང་ཚད་ལྷག་དང་། ནོར་སྐྱོན་སོགས་མེད་པ་ཞིག་བྱ་རྒྱུར་འབད་བརྩོན་བྱ་དགོས་པ་ནི་གལ་འགངས་ཆེ་བའི་འོས་འགན་ལྷ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་འདི་ག་དགའ་བྱང་མཛུབ་གནོན་གློག་ཕྲིའི་དཔེ་སྒྲིག་སྡེ་ཚན་གྱི་ལས་མི་ཡོངས་ནས་ཀྱང་དེ་དོན་ཡིད་ལ་བཟུང་སྟེ་ཁུར་མཉམ་ལེན་ཐོག་སྙོམ་སྡེ་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་གྱི་པར་རྩ་འདི་བཞིན་གློག་ཕྲིའི་ནང་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡིད་གཟབ་དང་། པར་རྩ་རྣམས་ཀྱང་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཆོས་ཉིད་ལགས་དང་། དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་སྨོན་ལམ་ལགས། ཀུན་བླ་བ་བཟང་པོ་ལགས། ཀུན་འཇིག་མེད་བློ་གྲོས་ལགས། འཇིག་མེད་དགེ་འདུན་བཅས་རྣམས་ཀྱི་མ་དཔེ་དང་ཞིབ་བསྡུར་གྱིས་ཞུ་དག་གནང་ཡོད་པར་བརྟེན་ཚད་ལྷག་དང་ནོར་སྐྱོན་སོགས་ཉུང་དུ་བསྡུངས་ཡོད་པས། ཁོང་རྣམ་པར་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ད་དུང་ཡང་ནོར་འཁྲུགས་ཀྱི་རིགས་ཕྲན་བུ་མཆིས་སྲིད་ན། བཀའ་རབ་འབྱམས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་དང་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གིས་དཔེ་སྟོན་དང་ལེགས་སྦྱོར་ཉེས་འགོག་གི་དགོངས་འཆར་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བཟང་ཐུགས་ལ་འདོགས་པར་འཚལ།།

དགའ་བྱང་མཛུབ་གནོན་གློག་ཕྲིའི་དཔེ་སྒྲིག་སྡེ་ཚན་ནས་བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༢༨ ཟླ་༩ ཚེས་༥ ཕྱི་ལོ་༢༠༠༡ ཟླ་༡༡ ཚེས་༢༧ ལ་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།།

དཀར་ཆག

༡༽ མཆོད་པར་བརྗོད་པ། ……… ༡

༢༽ མཚན་དོན་དང་འགྱུར་ཕྱག་བཤད་པ། ……… ༢

༣༽ རྩ་ཤེ་ལ་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་དང་
དཀའ་གནད་བརྒྱད་ངོས་འཛིན། ……… ༣

གསུམ་པ་གཞུང་དོན་བཤད་པ།

༤༽ ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་ཚུལ། ……… ༧

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པ།

༥༽ ས་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་དང་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ……… ༡༣

༦༽ ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ། ……… ༡༨

༧༽ བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ། ……… ༢༡

༨༽ སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། ……… ༢༣

ས་གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟནཔ།

༩༽ ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ། ……… ༢༥

༡༠༽ ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྔགས་པ་བསྟན་པ། ……… ༢༨

༡༡༽ ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་
དཔེ་བསྟན་པ། ……… ༣༢

ས་གསུམ་པ་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།

༡༢༽ ཁྱད་གཞི་སའི་ངེས་ཚིག་དང་ཁྱད་ཆོས་སའི་
ཡོན་ཏན་བསྟན་པ། ༣༤

༡༣༽ བཟོད་པ་གཞན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ། ༣༦

༡༤༽ བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་ས་འདིར་
འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ། ༤༣

༡༥༽ ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བསྟན་པ། ༤༤

ས་བཞི་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།

༡༦༽ ས་འདིར་བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་ཚུལ་བསྟན་པ། ༤༧

༡༧༽ སའི་ངེས་ཚིག་དང་སྦྱངས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ། ༤༨

ས་ལྔ་པ་བསམ་གཏན་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།

༡༨༽ བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བདེན་པ་ལ་མཁས་པར་བསྟན་པ། .. ༤༩

ས་དྲུག་པ་ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།

༡༩༽ སའི་ངེས་ཚིག་དང་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ་བསྟན་པ། ༥༠

རྟེན་འབྱུང་གཟིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ།

༢༠༽ ཟབ་དོན་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། ༥༣

༢༡༽ ཟབ་མོའི་དོན་བཤད་པའི་སྣོད་ངོས་བཟུང་བ་དང་དེ་ལ་
བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ། ༥༤

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ།

༡༢༽ རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ། ………… ༥༦

དེ་རིགས་པའི་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ།

༡༣༽ བདག་སྐྱེ་དགག་པ། ………… ༦༡

༡༤༽ སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་

༡༥༽ རིགས་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ། ………… ༦༨

༡༦༽ དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ། ………… ༦༩

༡༧༽ སྐྱོན་དེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ། ………… ༧༡

༡༨༽ ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བའི་དོན་དང་དེ་འགོག་ཚུལ། ………… ༧༣

གཞན་སྐྱེ་དགག་པ།

༡༩༽ གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྔ་སྤྱིར་དགག་པ། ………… ༧༦

༢༠༽ བདེན་གཉིས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ། ………… ༨༥

༢༡༽ བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བསྟན་པ། ………… ༨༩

༢༢༽ རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགར་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ། ………… ༩༥

༢༣༽ བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་

ཡོན་ཏན་བསྟན་པ། ………… ༩༨

སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ།

༢༤༽ ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ། ༡༠༣

༣༥༽ ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
དཔེ་དགག་པ། ༡༠༥

༣༦༽ བག་ཆགས་ཀྱི་ནུས་པ་ལས་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་
སྐྱེ་བའི་དོན་དགག་པ། ༡༡༠

༣༧༽ དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པ་གཉིས་
མི་འགལ་བར་བསྟན་པ། ༡༢༠

༣༨༽ ཆུ་ཀླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་
ཚད་མར་འཇོག་ཚུལ། ༡༢༢

གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་དགག་པ།

༣༩༽ གཞན་དབང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་རིག་དགག་པ། ༡༢༥

༤༠༽ གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་དང་
མཚུངས་པར་བསྟན་པ། ༡༣༡

༤༡༽ གཞན་དབང་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་གཉིས་
མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ། ༡༣༤

༤༢༽ སེམས་ཙམ་དུ་གསུང་པའི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཕྱི་དོན་མི་
འགོག་པར་བསྟན་པ། ༡༣༦

༤༣༽ ཕྱི་རོལ་དང་ནང་གི་སེམས་གཉིས་ཡོད་མེད་
མཚུངས་པར་བསྟན་པ། ༡༤༠

༤༤༽ གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། ༡༤༥

༤༥༽ མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟན་པ། ༡༤༨

༤༦༽ རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་འཛིན་གྱི་
ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ། ༡༥༥

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ།

༤༧༽ ཐར་འདོད་ཀྱི་ཐོག་མར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་
དགག་དགོས་པར་བསྟན་པ། ༡༥༨

བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་ཚུལ།

༤༨༽ གཞན་སྡེས་བཏགས་པའི་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་
བདག་དགག་པ། ༡༦༡

༤༩༽ རང་སྡེས་བཏགས་པའི་ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འདོད་པ་
དགག་པ། ༡༦༥

༥༠༽ ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ། ༡༧༡

༥༡༽ ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད་པ། . ༡༧༤

༥༢༽ དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་
རྫས་ཡོད་དགག་པ། ༡༨༤

༥༣༽ བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཞག་པ་དཔེ་དང་
བཅས་པར་བཤད་པ། ༡༨༧

༥༤༽ དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤངས་སླ་བའི་
ཡོན་ཏན་བསྟན་པ། ༢༨༥
༥༥༽ ཤིང་རྟ་དང་བདག་གི་ཐ་སྙད་རྣམས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ། ༢༨༧
༥༦༽ མཁས་རྨོངས་འཆིང་གྲོལ་གྱི་གཞིའི་བདག་ངོས་བཟུང་བ། ༢༨༨
༥༧༽ བདག་དང་ཤིང་རྟའི་དཔྱད་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་
སྦྱོར་བར་བསྟན་པ། ༣༠༠
༥༨༽ དེས་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ། ༣༡༣
༥༩༽ སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐོན་ནས་འཇུག་བསྡུ་བ། ༣༢༨
༦༠༽ ས་བདུན་པ་སོགས་ལྷག་མ་བཞི་བཤད་པ། ༣༣༠
༦༡༽ ས་བཅུ་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ། ༣༣༧

འབྲས་བུའི་ས་བཤད་པ།

༦༢༽ སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ། ༣༤༡
༦༣༽ སྐུའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ། ༣༤༦
༦༤༽ སྟོབས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ། ༣༥༣
༦༥༽ བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ། ༣༦༦
༦༦༽ བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགེ་རྩ་བསྔོ་བ། ༣༦༨
༦༧༽ སློབ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་དང་ལོ་པཎ་གང་གིས་
༦༨༽ བསྒྱུར་བ་བཤད་པ། ༣༧༠

༄༅། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་འདོད་འཇུག་ངོགས་ཞེས་བྱ་བ་ཟླ་བའི་དགོངས་རྒྱན་བཞུགས་སོ། །

མཆོད་པར་བརྗོད་པ།

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོ་ཥ་ཡ། མི་མཇེད་ཞིང་གི་འདྲེན་མཆོག་ཤཱཀྱའི་ཏོག །སྨུ་མེད་རྒྱལ་བ་བསྐྱེད་མཛད་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ། །སྒོ་གསུམ་དྭང་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་བགྱིའོ།། འཇམ་དབྱངས་རྣམ་སྤྲུལ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་ཞབས། །ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱན་ཀུན་མཁྱེན་མར་མེ་མཛད། །རྒྱལ་བ་ཀུན་དངོས་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ།། སྲས་དང་བཅས་པའི་ཞབས་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ། །མཁྱེན་པའི་གཏེར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་། །ལུང་རིགས་སྨྲ་བ་བྱམས་པ་བཀྲ་ཤིས་ཞབས། །ཐར་ལམ་གསལ་མཛད་སྒོམ་སྡེ་ཧེ་རུ་ཀར། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དྭང་བས་ཕྱག་བགྱིའོ། །འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་སྡེ། །སྣང་མཐའི་རང་གཟུགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་ཞབས། །རིགས་ཀུན་ཁྱབ་བདག་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབར་ཧེ༔ ༔འབྲལ་མེད་སྙིང་གའི་པདྨོར་བཞུགས་སུ་གསོལ། །གང་གི་མཚན་ཙམ་འཛིན་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ། །མཐར་འཛིན་འཆིང་ལས་གྲོལ་བའི་དཔལ་སྟེར་བ། །ཐེག་མཐའ་བར་གྱི་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གསུམ་ལ། །རྩེ་གཅིག་གུས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་

ཕྱག་འཚལ་ནས། །རང་ཉིད་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་འདྲིས་ཕྱིར་དང་། །རང་དང་སྐལ་མཉམ་གཞན་ལའང་ཕན་པའི་བློས། །དབུ་མ་འཇུག་པའི་ཚིག་དོན་རབ་བཤད་ཀྱི། །བློ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་གུས་པས་ཉོན། །

མཚན་དོན་དང་འགྱུར་ཕྱག་བཤད་པ།

དེ་ལ་འདིར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་འཆད་པ་ལ་བཞི། །མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག །གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་བསྒྱུར་བ་དང་། མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ན་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སཾ་སྐྲི་ཏ་སྟེ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ༔ ༔བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ། མ་དྷྱ་མ་ཀ་ཨ་བ་ཏཱ་ར་ནཱ་མ། ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་དྷྱ་མ་ཀ་ནི་དབུ་མ། ཨ་བ་ཏཱ་ར་ནི་འཇུག་པ། ནཱ་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་བསྒྱུར་བའི་ཐོག་མར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཤན་སྦྱར་བ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་སྟོན་པས། རང་ཅག་རྣམས་སྐད་དེ་ལ་བག་ཆགས་གཞོག་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་ཡང་ཁུངས་བཙུན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་ལོ་པཎ་རྣམས་ལ་བཀའ་དྲིན་བཟོ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚན་བཤད་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་དེ་ཁྱོད་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དབུ་མ་དངོས་ཡིན་ལ། ཁྱོད་དེ་ལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་ཤེ་ལ་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་དང་དཀའ་གནད་བརྒྱད་ངོས་འཛིན།

བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། རྩ་ཤེ་ལ་ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ༐ རང་རྒྱུད་པ་དང་མཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཕྱི་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། རྩ་ཤེ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མ་བསྟན་ཀྱང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་སྟོན་པ་འཕགས་པའི་གཞུང་གཞན་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་སོགས་ཀྱི་མན་ངག་གིས་ཁ་བསྐངས་ཏེ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་སའི་ཆོས་གསུམ། ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཕགས་པ་སློབ་པའི་ས་བཅུ་དང་མི་སློབ་པ་འབྲས་བུའི་ས་དང་། ཁྱད་པར་སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ཏེ། བདག་

མེད་གཉིས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་ནས་རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་དེ་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མི་འགྲོ་བར་མ་ཟད། ལུགས་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་མའི་གཙོ་བོར་འགྲོ་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་གང་ལ་ཐུག་ཅེ་ན། དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཐུག་སྟེ། དེ་ཡང་ད་ལྟ་ཐལ་འགྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་པའི་སྐབས་བཤད་དུ་རུང་ཡང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས། དུས་གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཁོངས་ནས་འདྲེན་རྒྱུ་ཡང་གསུངས་ཤིང་། དེའི་མཇུག་ཏུ་ཡང་། ཤེས་སྒྲིབ་མཚམས་གང་ནས་སྤོང་བ་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་བརྒྱད་དུ་གྲངས་ངེས་པ་མི་འཐད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་གཙོ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་བཤད་ན། རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་འཇོག་མ་ཤེས་པར་ཆོས་གང་དང་གང་འཇོག་ན་ཡང་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་སྐབས་ནས་འཇོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། འདི་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདི་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མི་བཞེད་དེ་གྲགས་ཆེའོ། །ཀུན་གཞི་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་དོན་ནི་ཀུན་གཞི་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཅེས་པ་བདག་རྐྱེན་དབང་

པོའི་སྒོ་ནས་འདུག་མི་དགོས་པར་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་དཔྱད་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ནང་ཤེས་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱི་དོན་འཇོག་མི་ཤེས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཐུག་གོ །ལུགས་འདི་ལ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་བཞེད་པས་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་དོ། །རང་རིགས་འདོད་་མི་འདོད་ཀྱི་དོན་ནི། སེམས་ཙམ་པ་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་ཕྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ནང་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་དཔྱད་ནས་འཇོག་པས། ཕྱི་མ་འདི་རང་རིག་ཏུ་འདོད་དོ། །འདི་ཡང་ཤེས་པས་རིག་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་གྲུབ་པ་དང་ཡུལ་གཞལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་གྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཇོག་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པས། རང་མཚན་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཐུག་གོ༔ ༔ལུགས་འདིར་ནི་ཡུལ་འགྲུབ་བྱེད་ལས་ལོགས་སུ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་འགྲུབ་བྱེད་གཉིས་པ་ཞིག་གཏན་ནས་འཇོག་མི་དགོས་ཏེ། ཤེས་པས་ཡུལ་གཞལ་བ་ན་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱང་ངེས་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་དོན་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་དོན་ནི་སེམས་ཙམ་པ་སོགས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་བསློན་དུ་མེད་པ་མིག་སོགས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ལ་ནང་དང་། གཟུགས་སོགས་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་ལ་ཕྱི་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡང་འཇོག་མ་ཤེས་པར་ཕྱི་དོན་ཡོད་ན་ཤེས་པ་ལས་ལོགས་སུ་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རགས་པ་ཞིངས་

པོར་གྲུབ་དགོས་སྐམ་དུ་བཟུང་ནས་ཕྱི་དོན་འགོག་ལ། འདི་ཡང་རང་མཚན་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཐུག་གོ །ལུགས་འདི་ལ་ནི་ཕྱི་སྣོད་དང་ནང་བཅུད་ཅེས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཕྱི་དོན་དུ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇོག་ཅིང་། འདི་ཡང་རང་མཚན་མི་བཞེད་པ་ལ་ཐུག་གོ །ཡང་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་དོན་ནི། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་འདིའོ་ཞེས་གདགས་གཞིའི་ཡུལ་སྟེང་ནས་བཙལ་ཏེ་བརྙེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཅིག་དགོས་པར་འདོད་པས་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་ཞིག་པ་ནི་སྔར་ཡོད་བུམ་པའི་ངོ་བོ་ལོག་ཅིང་། ཕྱིས་དངོས་པོ་གཞན་གང་གི་ཡང་ངོ་བོ་མ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མེད་དགག་ཞིག་ལ་འདོད་པས་དངོས་པོར་འཇོག་མ་ཤེས་ཏེ། རང་མཚན་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཐུག་གོ །ལུགས་འདི་ལ་ནི་བུམ་པ་ཞིག་པའི་དོན་བུམ་པའི་ངོ་བོ་སྔར་ཡོད་ལོག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་མ་ཡིན་གྱི་དེ་འདྲའི་མེད་དགག་དེ་ཉིད་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་སྒྲ་རྟོག་གིས་ཕར་བཏགས་པའི་མ་ཡིན་དགག་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བུམ་པའི་འཇིག་རྒྱུར་གང་སོང་གི་རྒྱུ་དེས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོར་བཞེད་དོ།།

འདིས་ནི་མ་འོངས་པ་དངོས་པོར་འཇོག་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་དོན་ཡང་འཇུག་ཤེས་དྲུག་ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ལྟར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཆགས་སྡང་སྐྱེད་ཅིང་དེས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་བས། འཁོར་བ་བཟློག་པ་ལ་བདེན་འཛིན་བཟློག་དགོས་

ཤིང་དེ་ལ་ཡང་དངོས་པོར་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པས། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །གྲུབ་མཐའ་འདི་རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་འདོག་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་པ་ལ་ཐུག་གོ །གཉིས་པ་འགྱུར་ཕྱག་ནི། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། སྐབས་འདིར་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱིས་འགྱུར་ཕྱག་མཛད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགྱུར་ཕྱག་གི་ཡུལ་དུ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བཀོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པས་བསྟན་བཅོས་འདི་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར།

ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོད་ཕྱག་མཛད་ཚུལ།

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་བཞི། བསྟན་བཅོས་བརྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ། བརྩམ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པ། བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ། བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགེ་རྩ་བསྔོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་བསྟོད་པ

དང་། སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྙིང་རྗེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུར་བསྟན་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་རྩ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉན་རང་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་ཚུལ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ཚུལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གསུམ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས། བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩོམ་པའི་ཐོག་མར་གཞུང་གཞན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཀོད་པའི་ཉན་རང་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་མཆོད་བརྗོད་མ་མཛད་པར་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ཡང་དངོས་སུ་མཆོད་བརྗོད་མ་མཛད་པར། བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་ལ་དངོས་སུ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཉིས་གསུངས། ངག་དོན་ནི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་འབྲིང་པོའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་དབང་གིས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་བསྟན་པ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གདམས་ངག་ཐོས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་གཞན་ལེན་པ་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཉན་རང་ཐུབ་དབང་ལས་འབྱུངས་ན། ཐུབ་དབང་གང་

ལས་བལྟམས་ཞེ་ན། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཁ་ཅིག་གིས་ཡོངས་འཛིན་བྱས། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁྲུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་རྒྱལ་སྲས་སུ་བཞག་པ་ནི་རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འཁྲུངས་པར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ལོ༔ ༔གསུམ་པ་ནི། ཉན་རང་གཉིས་ཐུབ་དབང་དང་ཐུབ་དབང་བྱང་སེམས་ལས་འཁྲུངས་ན། བྱང་སེམས་དེ་དག་ཅིའི་རྒྱུ་ཅན་ཏེ་གང་ལས་འཁྲུངས་ཞེ་ན༔ གང་ཕྱིར་བརྩེ་ཉིད་ཞེས་སོགས་དང་། དང་པོར་ང་ཞེས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་བློ་ཤེས་རབ་དང་། འདིར་བསྟན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་ལས་འཁྲུངས་པ་ཡང་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བཙལ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དབང་རྟུལ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ༔ ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དགེ་ལེགས་ཀྱི་རྩ་བ་འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་ཀར་ཐུག་པ་ལ། ཆོས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་

པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་འདི་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་ལ་དངོས་སུ་བསྔོད་པར་བགྱིས་འོས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདིའི་ཐོག་མར་བསྐྱེད་པ་ལ་གལ་ཆེ་བ་ས་བོན་དང་ནི་འདྲ་ལ། བར་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བ་ལ་ཆུ་དང་འདྲ་ཞིང་། ཐ་མར་གདུལ་བྱས་ཡུན་རིང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གནས་ལ་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྙིང་རྗེའི་སྔོན་དུ་གཉིས་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས། ཆོས་གསུམ་གྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་པ་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཚོལ་བ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་གསུམ་ནང་ཚན་དུ་འགྱུར་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་བློ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིགས་ངེས་དབང་རྣོན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་གསུམ་སྐྱེ་རིམ་དང་། འདི་ལྟར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིགས་ངེས་དབང་རྟུལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་གསུམ་སྐྱེ་རིམ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀས་སྙིང་རྗེ་སྔོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྣམ་བཤད་ལས་དོན་དམ་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་འོག་ཏུ་སྙིང་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་དབང་རྣོན་གྱི་རྒྱུར་སྙིང་རྗེ་གསུམ་ཀ་ཡོད་པར་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ། ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྙིང་རྗེའི་ཡོན་ཏན་དང་བསྔོད་པའི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྙིང་རྗེའི་ངོ་བོ་དེ་གང་། དབྱེ་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན༔ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་བུ་གཅིག་པ་དང་འདྲ་བའི་ཚོད་ཙམ་གྱི་རང་གི་ངང་གིས་སྐྱེ་བའི་བརྩེ་བ་དེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་ན་གོ་བར་ནུས་པས་དེ་འཆད་པ་ལ། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་དྲུག་གསུངས། དོན་ནི་དཔལ་ལྡན་ཟླ་གྲགས་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ཡིན་ཏེ། ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟས་དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟས་བདག་གི་འདིའོ་ཞེས་མིག་རྣ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་སྟེ་བདག་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་བློ་ཆུན་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར་འཕྱུན་པ་ལྟར་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡི་འགྲོ་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྙིང་རྗེར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདུད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོར་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་

འཁོར་བར་འཁྱམས་པའི་རྒྱུ་དེ་བསྟན། ཀང་པ་གསུམ་པས་དཔེའི་སྒྲོན་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་དེ་བསྟན། ཀང་པ་བཞི་པས་བསྒོད་ཡུལ་གྱི་སྙིང་རྗེ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་ལ་བསྒོད་ཚུལ་དེ་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཚུལ་དང་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། འགྲོ་བ་གཡོ་བ་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་གཉིས་གསུངས། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་རླུང་གིས་གཡོ་བའི་ཆུ་ཡི་ནང་གི་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་གཡོ་བ་སྐྱེ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པར་མཐོང་ནས་འགྲོ་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་འདུད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆུ་ཡི་ནང་གི་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཡང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་ནས་འགྲོ་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་འདུད་པའི་ཕྱིར།

ས་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་དང་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུའི་ས་དང་། འབྲས་བུའི་སའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་དང་། ས་བཅུ་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རབ་དགའ་ལ་སོགས་པ་ས་ལྔ་བཤད་པ། ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཤད་པ། རིང་དུ་སོང་བ་སོགས་ལྷག་མ་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ༔ གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྔ་པ་སྦྱངས་དཀའ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཁྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། འོ་ན་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་དྲངས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་བཙལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་དྲངས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཚོགས་སྦྱོར་དུ་བསྒྲོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གོང་མ་ཅི་ཞིག་འཐོབ་ཅེ་ན། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པོ་ཞེས་ཁོང་ནས་དྲངས་ནས། འོ་ན་ས་དེའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ་དྲངས་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། དོན་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་། དགེ་རྩ་རྣམས་བྱང་སེམས་ཀུན་ཏུ་

བཟང་པོའི་སྨོན་པ་སྟེ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བསྔོས་པའི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་འདི་ཡི་སྙིང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདེན་སྟོང་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་རྒྱུད་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན། གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན། ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་སོགས་བཞིའི་ཡོན་ཏན། ས་གོང་མ་གནོན་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། དོན་ནི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་སེམས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་སྟེ་མིང་ཉིད་ཀྱིས་བསྙད་ཅིང་བརྗོད་རིགས་ཏེ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་སོགས་བཞིའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞེས་འཆད་པ་ལ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། དོན་ནི་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུའང་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་རང་གི་ས་ལས་འདས་ཤིང་སངས་རྒྱས་སུ་

བགྲོད་པར་ངེས་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དང་འདི་མི་འགལ་ཏེ༔ འདི་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་རང་རང་གི་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པར་འཇོག་པས་རིགས་ངེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་མ་ངེས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན༔ མི་འགལ་ཏེ་སྐབས་འདིར་དེ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གསུངས་སོ། །བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་གིས་བསྡུས་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ༔ དེ་དག་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འཆང་བ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང་སྤང་བྱའི་སྐྱོན་ཅི་རིགས་དང་བྲལ་བས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགའ་བ་མང་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞིང་ནི་འོག་མ་འདྲེན་པའི་ཚིག་གོ །དེ་ཆོས་ཅན། ནུས་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་གཅིག་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་ནུས་པར་གྱུར་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡོན་ཏན་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ས་གོང་མ་གནོན་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། ས་ནས་སར་གནོན་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་གསུངས། དོན་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ས་གོང་མ་

གནོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། ས་དང་པོ་ནས་ས་གཉིས་པར་གནོན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ནས་ཀྱང་ས་གོང་མ་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་བྱང་སེམས་འདི་ཡི་ཆོས་ཅན། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་འགག་པ་སྐྱེ་ཟད་པར་གྱུར་ཏེ། ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་ཡོངས་མི་ལྟུང་། །ཞེས་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བར་བཤད་པ་ནི། རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ཞིང་། འདི་ནི་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་སྤངས་པ་ལ་བྱེད་པས་དེ་དང་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་བྱང་སེམས་འདི་ཡི་ཆོས་ཅན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་རྣམས་ལས་འདས་ཤིང་བྲེས་པའི་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དཔེའི་སྒོ་ནས་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་ཏེ་འཆད་པ་ལ། འདི་ནི་འཕགས་པ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཅིག་གསུངས། དོན་ནི་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དེ་འཕགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་ལས་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྐྱོན་ཟད་ཅིང་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལས་དེའི་སྐྱོན་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། ས་

འདིར་ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། ས་བདུན་པར་བློའི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ཡོད་པས་ཐོག་མར་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཚུལ་འཆད་པ་ལ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་གསུམ་གསུངས། དོན་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྷ་གཉིས་པ་སོགས་སུ་མ་ཟད་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་རྣམས་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་དེ་བཅས་པ་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་ཕམ་པར་བྱས་པ་སྟེ་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་དེ་དག་ལས་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པས། དེ་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཇི་ལྟར་རིགས་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་འདིའི་རིགས་དེ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་འདིར་ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ན། འོ་ན། ས་གང་ནས་བློའི་སྟོབས་ཀྱི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། དེ་ནི་རིང་དུ་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་གཅིག་གསུངས། དོན་ནི་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ས་བདུན་

པ་རིང་དུ་སོང་བར་སོན་པ་ན། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་མ་ཟད་བློ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡང་ཉན་རང་ལས་ལྷག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་རེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར།

ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་བཞི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ། ཉེན་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ༔ བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་ནི། འོན་རང་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པ་དང་གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ས་འདིར་སྤྱོད་པ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་ཅེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེའི་ཚེ་དེ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་བཞི་གསུངས། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཕར་ཕྱིན་བཅུའི་ནང་ནས་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་དང་པོ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཉིད་ནི་ཕར་ཕྱིན་གཞན་ལས་ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་གཏོང་བ་ལ་སེར་སྣའི་ཀུན་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་བྱང་སེམས་གང་ཞིག ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཞེས་པ་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། སྦྱིན་པ་དེ་ཡང་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་པོའི་དོན་རྒྱུའི་དང་
པོ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ་དེ་མི་འཐད་དེ། རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱུ་དང་
པོ་ཚོགས་ལམ་ན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། དེ་ཡང་འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་
ན༔ ས་འདིར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་
གྱི་དངོས་པོར་མ་ཟད་སློང་བ་པོ་ལ་རང་གི་ཤ་སྟེར་བ་ལའང་ཆེས་གུས་པར་བྱས་
པ་ཡིས་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་ཕལ་ཆེར་ལ་སྣང་དུ་མི་
རུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དཔོག་པའི་རྒྱུ་སྟེ་ཏགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་
ཏེ༔ དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟེན་དམན་པའི་
སྦྱིན་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྦྱིན་པས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་འཐོབ་པ། སྦྱིན་པས་
མྱང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་འཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་འདིར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་
ལྷག་ན་སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ཡོད་པས། དང་
པོར་སྦྱིན་པས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་འཐོབ་པར་འཆད་པ་ལ། སྐྱེ་བོ་འདི་ཀུན་ཞེས་
སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་གསུངས། དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐུབ་པས་
གདུལ་བྱ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱུ་
མཚན་ཡོད་དེ། མི་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་འདི་ཀུན་བཀྲེས་སྐོམ་ལ་སོགས་པའི་
སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་བདེ་བ་མངོན་པར་འདོད་ཅིང་། མི་རྣམས་ཀྱི་
བདེ་བ་དེའང་བཟའ་བཏུང་སོགས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་མེད་པར་འབྱུང་བ་མིན་ལ་

ཡོངས་སྤྱོད་དེ་རྣམས་ཀྱང་ནི་སྟོན་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་འབྱུང་བར་མཁྱེན་ཅིང་ཐབས་དེ་བསྒྲུབ་པ་ཡང་ཆེས་སླ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུར་ཡོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་ལ་གཏོང་བ་པོ་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཅིག་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དེ་མི་དགོས་ཏེ་གཏོང་བ་པོ་སྙིང་རྗེ་ཤིན་ཏུ་དམན་ཞིང་དེ་ར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་ལ་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་རང་དོན་མངོན་མཐོའི་བདེ་བ་ཙམ་ལྷུར་ལེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་སྐྱེ་དེ་དག་ལ་ཡང་མ་འོངས་པ་ན་བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཆེ་འདིར་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྦྱིན་པས་མྱང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ནི། འོ་ན། སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུར་འཁོར་བའི་བདེ་བ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་པས་འཁོར་བའི་བདེ་བར་མ་ཟད་མྱང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡང་འཐོབ་ཏེ། སྙིང་རྗེ་དམན་ཞིང་ཞེས་པར་བསྟན་པའི་རྟེན་དམན་པས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་འདི་ཡང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་དུས་ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་སློང་བ་པོ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕྲད་པ་མྱུར་དུ་འཐོབ་ལ། དེ་དང་འཕྲད་པ་དེ་ནས་དེས་ཆོས་བསྟན་པ་ཉམས་སུ་བླངས་པས། སྲིད་པ་འཁོར་བའི་རྒྱུན་ཡང་དག་པར་བཅད་པར་བྱས་ཏེ་འཕགས་པ་དང་འཕྲད་པ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་ཞི་བ་མྱང་འདས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་བཞི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ། རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱིན་པའི་གདམ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པའི་ཚེ་དགའ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་འཐོབ་བསྟན་པ༔ བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུས་སྦྱིན་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་མེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན། རྟེན་དམན་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུར་ལོངས་སྤྱོད་འཐོབ་ནས་བདེ་བ་འབྱུང་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཇི་འདྲ་ཞིག་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ཐོབ་ཅེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། འགྲོ་ལ་ཕན་པར་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། དོན་ནི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཕ་རོལ་པོའི་ཡིད་ཚིམ་པར་མཐོང་བ་ན། སྦྱིན་འབྲས་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བ་ལ་འཕྲལ་དང་ཡུན་དུ་ཕན་བདེ་བསྒྲུབ་པར་དམ་བཅས་པའི་ཡིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་འགྲོ་བ་ལ་འཕྲལ་དང་ཡུན་དུ་ཕན་བདེ་བསྒྲུབ་པར་དམ་བཅས་པའི་ཡིད་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྟེན་དམན་པ་ལས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་ཆེས་གྲུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྦྱིན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཕ་རོལ་པོའི་ཡིད་ཚིམ་པར་མཐོང་བ་ན་སྦྱིན་འབྲས་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འདི་དོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། ཐུབ་པས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་གདམ་མཛད་དོ་ཞེས་བཤད་ན། རྟེན་བྱང་སེམས་དང་བྱང་སེམས

མིན་པ་གང་ལ་མཛད་ཅེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་བརྩེ་བདག་ཞེས་སོགས་
རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟེན་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱིན་པའི་
གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོ་སྙེ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བརྩེ་བའི་
བདག་ཉིད་བྱང་སེམས་དང་། བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་
ཀའི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པས་འདྲེན་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱང་
སེམས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་སྦྱིན་པས་འདྲེན་ཏེ། འགྲོ་ལ་ཕན་པར་ཞེས་སོགས་ཚིག་
རྐང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིན་པས་དྲངས་པའི་ཡིད་
བདེ་མངོན་མཐོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ངེས་ལེགས་སྦྱིན་པས་འདྲེན་ཚུལ་ནི། དེ་
ཚེ་དེ་ལ་རྫོགས་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱ། །དང་པོ་སྦྱིན་པ་ཞེས་པས་བསྟན་ནོ།།
གསུམ་པ་ནི། སྦྱིན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་དགའ་བ་འཐོབ། །ཞེས་བཤད་
ན་འོ་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཅི་འདྲ་ཞིག་འབྱུང་
ཅེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། ཇི་ལྟར་བྲིན་ཅིག་ཅེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་བཏང་བས་སློང་
བ་པོའི་ཡིད་ཚིམ་པར་མཐོང་བ་ན། བྱང་སེམས་དེ་ལ་བདེ་བ་ཉན་རང་ཞི་བའི་
དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པ་ལས་ཆེས་ལྷག་པར་འབྱུང་བ་ལྟ་ཞིག་སྨོས་ཅི་དགོས་ཏེ་
སྨོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་སློང་མོ་བས་སྦྱིན་པ་བྲིན་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་
ཐོས་ཤིང་བསམ་པ་ལས་བྱང་སེམས་རང་ཉིད་ལ་སློང་བར་གོ་བ་ན། རྒྱལ་སྲས་
དེ་ལ་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ཐུབ་པ་ཉན་རང་དགྲ་

བཅོམ་རྣམས་ལ་ཞི་བར་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུས་སྦྱིན་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་མེད་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན། ཐམས་ཅད་བཏང་བས་ལྟ་ཞིག་སྨྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་བཤད་ན༑ བྱང་སེམས་ཀྱི་ལུས་གཏོང་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། ལུས་བཅད་སྟེར་ཞིང་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་པ་བཞི་གསུངས། དོན་ནི་ས་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་མེད་ལ། ས་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་ཡང་ལུས་གཏོང་བ་ལ་འཇུག་དེ། སློང་བ་པོ་ལ་རང་གི་ལུས་བཅད་ནས་སྟེར་ཞིང་། དེ་ལྟར་བཅད་པའི་བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དཔགས་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་རྣམས་ཀྱི་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསྲན་དུ་མེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་རིག་ཅིང་སྦྱོང་བ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་ནི། དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་རྒྱུན་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མྱུར་དུ་ལམ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩོམ་པའི་ཕྱིར།

སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

བཞི་བ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི། ས་འདིར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བཤད་ན། འོ་ན། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དེ་ལ་ཇི་ཙམ་ཡོད་ཅེ་ན༑ དེ་འཆད་པ་ལ། སྦྱིན་པ་སྦྱིན་བྱ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྦྱིན་བྱ་དང་། ལེན་

པ་པོ་དང་། གཏོང་བ་པོ་གསུམ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་ལ། སྦྱིན་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་དག་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པས་བཅིངས་པའི་སྦྱིན་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཞེས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། མདོར་བསྡུས་ན། ས་དང་པོ་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེ་གང་དང་ཆོས་མཚུངས་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉ་གང་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་དེ་རྟེན་ནམ་མཁའ་མཐོན་པོར་གནས་ཤིང་། རང་གང་ལ་གནས་པའི་ནམ་མཁའ་དེ་འོད་དཀར་པོས་མཛེས་པར་བྱེད་པ་དང་། མུན་པ་སྟུག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁྱོད་ཀྱང་སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྲས་ས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ཤིང་སྙེ་གནས་པ་དང་། རང་གི་དམ་པའི་རྟེན་ས་དང་པོ་བའི་ཡིད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཆགས་པས་མཛེས་པ་རྙེད་པར་གྱུར་པ་དང་། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐོང་སྤང་ལས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྨྲས་པ། རབ་དགའི་ཡིད་ཀྱི་གྲུང་སྟོན་ཡངས་པ་ལ། །སྦྱིན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ནས་རབ་

ཏུ་རྒྱས། །འཇིགས་པའི་མུན་ནག་འཐུག་པོ་དྲུང་ཕྱུང་ནས། །ཕན་བདེའི་ཀུ་མུད་རྒྱས་འདི་ཨེ་མ་མཚར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་འདོད་འཇུག་ངོགས་ལས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོའི་བཤད་པའོ། །

ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལ་ལྔ། ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྔགས་པ་བསྟན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྟན་པ༔ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ། ས་དང་པོ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པར་བསྟན་པ། ཚུལ་འཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྒྱུ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན། ས་དང་པོ་བས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ལམ་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཇི་འདྲ་ཞིག་འཐོབ་ཅེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་འཐོབ་པོ་ཞེས་པ་ལ། འོ་ན་དེ་ལྷག་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཚུལ་ཕུན་ཚོགས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། ངག་དོན་ནི། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་

ཆོས་ཅན། སྲིད་པར་མ་ཟད་སྐྱེ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུའང་བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤངས་པ་སྐྱེ་དེ་ས་མ་གོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་མི་དགེ་བཅུ་སྤངས་པའི་དགེ་བཅུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པར་པ་ཚབ་དང་ནག་ཚོའི་འགྱུར་དུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་གསུངས། དེ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་སྐྱེ་ཀུན་སྤྱོད་རྨས་སད་སྐྱེ་གཉིས་ཀའི་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ལྷུང་བ་ཕྲ་མོས་ཀྱང་དག་པར་གྱུར་པས་དམ་པ་སྐྱེ་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཆར་མ་ཚང་བ་མེད་པ་བསོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དོན་ནི་དགག་བཅས་ཀྱི་མཚམས་ལས་ལྡོག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དོན་ནི་སྒྲུབ་བཅས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀུན་རྫོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ས་དང་པོ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པར་བསྟན་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དགེ་བཅུ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་བསོག་པ་ས་གཉིས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་འཆད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ས་དང་པོ་བ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། དགེ་བའི་ལམ་འདི་ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་བཞི་གསུངས། དོན་ནི། ས་དང་པོ་བ་ལ་དེ་ཡོད་མོད་

ཀྱང་། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བཅུ་ཆར་ཡང་ཁྱོད་ལ་ཟླགས་པ་སྐྱེ་ཞིན་ཏུ་ཤུལ་དུ་བྱུང་བ་དག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ས་དང་པོ་བ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ནང་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པས་ཕྱིའི་རྟགས་སམ་མཚན་མ་ཇི་ལྟ་བུ་འབྱུང་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། སྟོན་ཀའི་ཟླ་ལྟར་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། དོན་ནི། རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་ས་གཉིས་པ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོན་ཀའི་ཟླ་བ་ལྟར་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ཀའི་ཟླ་བ་ལ་ཚ་གདུང་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། དཀར་བའི་འོད་ཀྱིས་མཛེས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱང་དབང་པོའི་སྒོ་བསྡམས་པས་འཆལ་ཚུལ་གྱི་ཚ་གདུང་ཞི་བ་དང་། ལམ་མེར་གསལ་བའི་ལུས་ཀྱི་འོད་ཆགས་པ་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་མཛེས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྒྱུ་གཞན་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན། སོ་ཐར་ལས་བརྩམས་པའི་བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མ་གོས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཏུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་འདི་ནི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། གལ་ཏེ་སོ་ཐར་ལས་བརྩམས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བལྟ་བ་མི་སྤོང་ན་གང་ཟག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་

བལྟ་བ་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྒྱུ་གཞན་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བལྟ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་མི་དག་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ས་གཉིས་པ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་ཚུལ་འཆལ་གང་སྤོང་བ་དང་། གཉེན་པོ་གང་གིས་སྤོང་བ་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་འཁོར་གསུམ་ཆར་ལའང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་བདེན་པར་བལྟ་བའི་གཉིས་བློའི་རྒྱུ་བ་དང་ཡང་དག་པར་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྔགས་པ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྔགས་པ་བསྟན་པ་ལ་ལྔ། སྦྱིན་འབྲས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་པ། སྦྱིན་འབྲས་ལ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་མར་སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བྲལ་ན་ངན་འགྲོ་ལས་ཐར་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ། སྦྱིན་པའི་གཏམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྔགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན༔ འོ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།

སྨིན་འབྲས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་དགོས་ཏེ༔ ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པས་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་སྨིན་འབྲས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ནི་ལྷ་མིའི་ནང་དུ་འབྱུང་ལ། སྐྱེ་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྐང་པ་ཉམས་པ་ལ་སྨིན་འབྲས་འགྲོ་བ་ངན་པ་སྟེ་ངན་འགྲོའི་ནང་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ནའང་ཞེས་པའི་དོན་ནི་གཏོང་བ་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མ་ལྡན་པ་ལའང་སྨིན་འབྲས་ཙམ་འབྱུང་བ་ཡོད་ཀྱང་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་འབྱུང་བ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི༔ འོ་ན། སྨིན་འབྲས་ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྨིན་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། བསྐྱེད་བཅས་དངོས་འདུ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྨིན་འབྲས་ལ་སྐྱེ་བ་བར་མ་ཆད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའི་དབང་གིས་སྨིན་འབྲས་ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྨིན་ན་སྔོན་སྦྱིན་པ་བཏང་བའི་བསྐྱེད་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོའི་འདུ་བ་སྟེ་ཙ་བ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ན་ཕྱིན་ཆད་གང་ཟག་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞིང་པ་འགའ་ཞིག་ས་བོན་མི་འདེབས་པར་གྲོ་ནས་སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི༔ ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ན་སྨིན་འབྲས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་མི་འབྱུང་བར་མ་ཟད་ངན་འགྲོ་ཁོ་ནར་བརྒྱུད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ༔ གང་ཚེ་རང་དབང་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ན་ངན་སོང་ལས་ཐར་བ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་ཏེ། གང་

གེ་ཚེ་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་རང་དབང་དུ་འཇུག་ཅིང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ལྷ་མིའི་འགྲོ་བ་ན་གནས་པའི་ཚེ། གལ་ཏེ་གང་ཟག་འདིས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བའི་སྒོ་ནས་བདག་ཉིད་འདིར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལས་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། ཕྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བྲལ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་ལྷུང་བས་རང་ལ་དབང་མེད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཚེ། ངན་སོང་དེ་ལས་ཕྱིས་ནས་ཐབས་གང་གིས་སློང་བར་འགྱུར་བ་རྙེད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཞིང་། སྡིག་པ་བསོག་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཐུ་བས་ངན་འགྲོ་ཁོ་ནར་བརྒྱུད་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། འོ་ན་སྟོན་པས་སྦྱིན་པའི་རྗེས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གདམས་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། དོན་ནི་སྡིག་པ་མཐའ་དག་ཕམ་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་བས་སྦྱིན་པའི་གདམས་མཛད་ནས། དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྦྱིན་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྒྲུབ་དགོས་ཞེས་པའི་གདམས་ཉིད་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་ཟད་ཅིང་འཕེལ་བའི་ཆེད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་ཡུན་རིང་དུ་འབྱུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཚུལ་

ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ན། རྒྱུ་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་མར་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ན་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྔགས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ན་ངན་འགྲོར་ལྟུང་ཞིང་དེར་ལྟུང་ན་སྡིག་པ་བསོག་ཅིང་དགེ་བ་མི་བྱེད་པས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གང་ཡང་འཐོབ་དཀའ་བར་བཤད་ན། འོ་ན། དེ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་དང་ཐུབ་དབང་གི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་པ་རང་རྒྱལ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པའི་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་བ་ལས་གཞན་མེད་དེ། མངོན་མཐོའི་རྟེན་དང་། རྟེན་དེ་ལ་སྦྱིན་འབྲས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ངེས་ལེགས་འཐོབ་པ་ལ་ཡང་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི༔ སྐྱེ་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་འཁྲིམས་དྲི་མ་སྤངས། །ཞེས་ས་གཉིས་པ་བའི་རྒྱུད་ལ་འཆལ་ཚུལ་གྱི་དྲི་མ་སྐྱེ་ལམ་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་འཆལ་ཚུལ་གྱི་དྲི་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་དཔེ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་རོ་དང་། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་གཉིས་པ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་རྒྱུད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནམ་ཡང་གནས་པར་མི་འདོད་དེ། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ན་ཀླུ་གཙང་སྦྲ་ཅན་གནས་པས་རོ་དང་ཞག་ཏུ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དང་། བཀྲ་ཤིས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། རྣ་ནག་མ་སྐྱེ་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི། ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་ན། འོ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཇི་ཙམ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། གང་གིས་གང་ཞིག་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དེ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གང་གིས་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་བྱ་གང་ཞིག་སྤྱོད་པ་དང་།

ཡུལ་སེམས་ཅན་གང་ལ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་དམིགས་པས་བཅིངས་པ་ཡོད་ན། དེས་བཅིངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཞེས་མདོ་ལས་བཤད་ལ༔ ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་དག་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པས་སྟོང་པ་སྟེ་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མདུག་བསྡུ་བ་ནི། འོ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྒྱས་པར་བཤད་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། མདོར་བསྡུས་ན། ས་གཉིས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེ་གང་དང་ཆོས་མཚུངས་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ༔ རྒྱལ་སྲས་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། སྟོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཟླ་བའི་འོད་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ས་གཉིས་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་། འཆལ་ཚུལ་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འོད་དང་ལྡན་པས། འཆལ་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་བསེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་འཁོར་བ་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྲིད་པ་བའི་དཔལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ནང་དུ་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་མངའ་བརྙེར་ཞིང་། ཕྱི་རོལ་དུ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་གླིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྨྲས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་

གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་མངལ་ལས་འཁྲུངས། །འཆལ་ཚུལ་ཉེས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་རྣམ་པར་དག །རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་བང་རིམ་བཞི་དང་ལྡན། །རྒྱལ་སྲས་རི་དབང་མཆོག་འདི་འགྲོ་བའི་དཔལ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་འདོད་འཇུག་ངོགས་ལས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པའི་བཤད་པའོ། །

ཁྱད་གཞི་སའི་ངེས་ཚིག་དང་ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཁྱད་གཞི་སའི་ངེས་ཚིག །ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན། ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐབས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ས་གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གོང་མ་ཅི་ཞིག་འཐོབ་ཅེ་ན། ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་འཐོབ་བོ་ཞེས་ཁོངས་ནས་དྲངས་ནས། འོ་ན། ས་དེ་ལ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་ཞེས་སོགས་ཁང་པ་བཞི་གསུངས། དོན་ནི༑ བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ནི་གསུམ་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་མ་ལུས་པ་བསྲེག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་འོད་དང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འོད་ཀྱི་སྣང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འོད་

ཁྱད་པར་ཅན་ཇི་ལྟ་བུ་འབྱུང་ཞེ་ན། ས་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་བདེ་གཤེགས་སྲས་པོ་ཆོས་ཅན། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འོད་སྣང་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་སྟེ། ཉི་མ་འཆར་ལ་ཁད་པའི་དུས་སུ་ཟངས་འདྲ་བའི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་ལྟར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འོད་དམར་སེར་གྱིས་ཁྱབ་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་བཞི། ས་འདིར་བཟོད་པ་ལྷག་པར་བསྟན་པ། བཟོད་པ་གཞན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ། ས་འདིར་འབྱུང་བའི་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སའི་ངེས་ཚིག་དེ་ལྟར་ཡིན་ན༔ ས་འདིར་ས་གཉིས་པ་སོགས་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཐོབ་ཅེ་ན། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། གལ་ཏེ་གནས་མིན་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་གསུམ་པར་སྙིང་རྗེའི་སྒོ་ནས་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁོང་ཁྲོ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པ་བྱང་སེམས་ས་གསུམ་པ་བ་དེ་ལ་ནི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་འཁྲུག་པ་འགའ་ཡིས། བྱང་སེམས་དེའི་ལུས་ལས་ཤ་ནི་རྐང་བར་མ་ཟད་རུས་པ་དང་བཅས་པ་དུས་ཡུན་རིང་དུ་ཚེ་བ་མི་གཅོད་པར་སྲང་རེ་རེ་ནས་ཏེ་ཆུང་ངུ་ཆུང་ངུར་བཅད་པར་གྱུར་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེའི་བཟོད་པ་རང་གི་ཤ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལྷག་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། གནོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཆོས་ལ་ངེས་རྟོགས་ཀྱི་བཟོད་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། བདག་མེད་མཐོང་བའི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིས་

གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་གསུམ་པར་སྙིང་རྗེའི་སྒོ་ནས་བཟོད་པ་ལྷག་པར་མ་ཟད། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བཟོད་པ་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱང་སེམས་ས་གསུམ་པ་བ་དེའི་ལུས་ལ་གཅོད་བྱ་གང་ཞིག་གཅོད་བྱེད་གང་གིས་དུས་གང་གི་ཚེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་གཅོད་པའི་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀུན་ས་གསུམ་པ་བ་དེ་ཡིས་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་སྟེ་རྟོགས་པ་དེས་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཀྱང་སྒྲའི་དོན་ནི། བཟོད་པ་ལྷག་པའི་རྒྱུ་སྤུ་མར་མ་ཟད་འདིར་ཡང་ཡོད་ཅེས་པའོ། །

བཟོད་པ་གཞན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་བཟོད་པ་གཞན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཁོང་ཁྲོ་བྱ་བར་མི་རིགས་པ་དང་། བཟོད་པ་བསྟེན་པར་རིགས་པའོ། དང་པོ་ལ་བཞི། དགོས་པ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བས་ཁོང་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་པ། ཕྱིས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་དང་གནོད་ལན་བྱེད་པ་གཉིས་འགལ་བར་བསྟན་པ། སྔར་ཡུན་རིང་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་འཇོམས་པས་ཁོང་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་པ། མི་བཟོད་པའི་སྐྱོན་མང་པོ་བསམ་ནས་ཁོང་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་འདིར་བཟོད་པ་ལྷག་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ཁོང་ཁྲོའི་ཉེས་དམིགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བཟོད་པ་དེ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀའི་དགེ་

རྟ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁོང་ཁྲོ་ཅན་རྣམས་བཟོད་པ་བསྒོམ་པར་རིགས་ཞེས་སྤྱིར་སྟོན་པ་ལ། གནོད་པ་བྱས་པས་ཞེས་པ་ནས་སྒྱུར་བརྟེན་བྱ། ཞེས་པའི་པར་གསུངས། རྐང་པ་དང་པོ་བཞིའི་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་རང་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་གནོད་ལན་དུ་གལ་ཏེ་གནོད་བྱེད་དེ་ལ་བཀོན་ན་སྐྱེ་ཁྲིས་ནས་གནོད་ལན་བྱེད་པ་འདི་ནི་ངེས་པར་ཚེ་འདིར་དོན་ནམ་དགོས་པ་མེད་དེ། གནོད་བྱེད་དེ་ལ་བཀོན་པ་སྐྱེ་ཁྲིས་ནས་གནོད་ལན་བྱས་པས་སྔར་རང་ལ་གནོད་པ་བྱས་ཟིན་པའི་རྣ་སྲོལ་ལ་སོགས་པ་ལྡོག་གམ་ཅི་སྟེ་མི་ལྡོག་པ་དེའི་ཕྱིར། འདིར་བཀོན་པ་ཞེས་པ་ནི་ཞེ་འཁམ་པ་དང་། ཞེ་འཁམ་པ་ནི་ཞེ་ལ་རྩུབ་པའི་སེམས་ཀར་ཀར་བ་སྟེ་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་དོན་གཅིག་གོ ༈ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གནོད་ལན་བྱེད་པ་ཚེ་འདིར་དགོས་པ་མེད་པར་མ་ཟད། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཕ་རོལ་གྱི་དོན་དང་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁོང་ཁྲོས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པ་རང་གིས་མྱོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གནོད་ལན་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཟད་དེ་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། སྔོན་བྱས་པ་ཡི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོང་བར་འདོད་པས་གཞན་ལ་གནོད་ལན་བྱེད་པ་དང་ནི་ཁོང་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་སྡུག་བསྔལ་བྱེར་ཏེ་སླར་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཕྱི་མའི་ས་བོན་ནམ་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་དེའི་རྒྱུ་ལ་ཇི་ལྟ་

བུར་ན་འཁྲིད་པར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་དགྲ་བོ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེས་བྱས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་སྔོན་རང་གིས་བྱས་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ངན་གྱི་རྣམ་སྨིན་དང་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ་བཛོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀོ་སྐེ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གསད་བྱའི་མི་ཞིག་སྐྱེས་བུ་གཞན་ཞིག་གིས་ལག་པ་བཅད་ནས་ཐར་བར་བྱེད་ན་དེ་ཉིད་ལ་དགའ་བར་བྱེད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྤར་ཡུན་རིང་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་འཇོམས་པས་ཁོང་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་པ་ནི། ཁོང་ཁྲོས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད། སྤར་ཡུན་རིང་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་འཇོམས་པས་ཁོང་ཁྲོ་དགག་དགོས་ཞེས་འཆད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྲས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགེ་རྩ་འཇོམས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་ཁོང་ཁྲོ་ལས་གཞན་པའི་སྡིག་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རང་ལས་བློ་དམན་པའི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་ཁྲོས་པ་ཡི་ཁྲོ་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དགེ་རྩ་བསྐལ་བ་བརྒྱར་བསགས་པ་འཇོམས་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་ཏུ། བསྐལ་བ་སྟོང་གི་དགེ་རྩ་འཇོམས་པར་གསུངས་པ་ནི་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་འཇོམས་

པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དགེ་རྩའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་འོང་འབྱིན་པ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་གྱི་ནུས་པ་གཏན་མེད་དུ་བྱེད་པ་དང་རྣམ་སྨིན་རྒྱངས་རིང་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ནི་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པས། ཁོང་ཁྲོས་བཅོམ་པའི་དགེ་རྩ་དགེ་རྩ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་ཟད་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་སྟེ་དགེ་རྩའི་ནུས་པ་ཅུང་ཟད་བཅོམ་པ་དང་། ཕྱེད་ཙམ་བཅོམ་པ་དང་། ཕལ་ཆེར་བཅོམ་པ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྲབས་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་དང་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དུ་སྨུར་དུ་འཕོ་ནུས་པ་ཞིག་གིས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་པས་དགེ་རྩ་འཛོམས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་པ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་འདམ་བུའི་ཚལ་དེ་མེས་ཚིག་པར་སླ་བ་བཞིན་དུ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་རྩ་ཡང་ཁོང་ཁྲོས་འཛོམས་པར་སླ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་དཔེ་དོན་སྦྱར་ནས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མི་བཟོད་པའི་སྐྱོན་མང་པོ་བསམ་ནས་ཁོང་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་པ་ནི། ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་འཛོམས་པར་མ་ཟད། ཚེ་འདིར་

ལུས་ཀྱི་ལང་མཚོའི་ཡོན་ཏན་སོགས་འཛོམས་པས་ཁོང་ཁྲོ་དགག་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། མི་སྡུག་གཟུགས་སུ་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་གསུམ་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁོང་ཁྲོས་ལང་མཚོའི་ཡོན་ཏན་འཛོམས་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཞིན་ཡང་མི་སྡུག་པའི་གཟུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་དེའི་དབང་གིས་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་འཇུག་པས་དམ་པ་མ་ཡིན་པར་དཀྲི་བ་སྟེ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཁོང་ཁྲོས་ཡིད་ཀྱི་བླང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་འཛོམས་ཏེ། ཁོང་ཁྲོས་འདི་ནི་བྱ་བར་རིགས་པའི་ཚུལ་དང་། འདི་ནི་བྱ་བར་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་མིན་ཤེས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་སྟེ་བློ་གྲོས་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་མ་ཟད་མི་བཟོད་པ་ཁོང་ཁྲོ་ཡིས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་སྨྱུར་དུ་ངན་འགྲོར་བསྐྱུར་བར་བྱེད་དེ། ཁོང་ཁྲོ་སྡིག་པ་སྟོབས་ཆེན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྨྱུར་དུ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་སྐྱེ་སྲིད་མང་པོ་བར་མ་ཆད་པར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་བཟོད་པ་བསྟེན་པར་རིགས་པ་ལ་གཉིས། བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་བསམས་པ་དང་། དོན་བསྡུས་ཏེ་བཟོད་པ་བསྟེན་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོང་ཁྲོའི་ཉེས་དམིགས་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། བཟོད་པས་བཤད་ཟིན་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་ལྔ་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཟོད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། བཟོད་པ་བསྒོམ་པས་སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་ཁོང་ཁྲོའི་སྐྱོན་དང་འགལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་འབྱུང་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།

བཟོད་པ་ལས་ཁོང་ཁྲོའི་སྐྱོན་དང་འགལ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཏེ། བཟོད་པ་
བསྒོམ་པས་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་གཟུགས་མཛེས་པ་ཐོབ་ཤིང་། དེར་མ་ཟད། སྐྱེ་
བོ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕངས་ཤིང་ཏེ་གཅེས་པ་དང་། ལུགས་ཏེ་བྱ་བར་རིགས་
པ་དང་། ལུགས་མིན་པ་སྟེ་བྱ་བར་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པར་
འགྱུར་ཞིང་། ཤི་བ་དེ་ཡིན་འོག་ཏུ་ནི་ལྷ་དང་མིའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། ཁོང་
ཁྲོ་སོགས་ཀྱིས་བསགས་པའི་སྡིག་པ་རྣམས་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ནི། ཁོང་ཁྲོའི་སྐྱོན་དང་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་
ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་ནི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་
གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཁོང་ཁྲོ་བའི་སྐྱོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་
དང་ནི། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པ་བསྒོམ་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་རིག་པར་
བྱས་ཏེ་མི་བཟོད་པའི་ཁོང་ཁྲོ་སྤངས་ནས་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས་ཡང་དང་ཡང་
དུ་བསྔགས་པའི་བཟོད་པ་རྟག་ཏུ་སྟེ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མྱུར་དུ་བསྟེན་པར་བྱ་
དགོས་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་དང་། བཟོད་པ་ཡོན་ཏན་
དུ་མའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་ས་འདིར་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན། ས་འདིར་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་ན། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཇི་ཙམ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བཟོད་པ་གང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་བསྔོས་ཀྱང་། གང་བཟོད་པ་དང་གང་གིས་བཟོད་པ་དང་སེམས་ཅན་གང་ལ་བཟོད་པས་བཟོད་པའི་འཁོར་གསུམ་དག་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པས་བཅིངས་པ་ཡོད་ན༔ དེ་འདྲ་བའི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་། འཁོར་གསུམ་བདེན་པར་དམིགས་པ་མེད་ན་སྟེ་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ན་དེ་འདྲ་བའི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དེ་ཉིད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཞེས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ས་འདིར་འབྱུང་བའི་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན། ས་འདིར་བཟོད་པ་ལྷག་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཡོན་ཏན་གཞན་ཅི་ཞིག་ཐོབ་ཅེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། ས་དེར་རྒྱལ་སྲས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། ས་གསུམ་པ་དེར་གནས་པའི་

རྒྱལ་སྲས་ཆོས་ཅན། བཟོད་པར་མ་ཟད་རང་དོན་སྣང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་དེ། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་དང་། ཚད་མེད་བཞི་དང་། མངོན་ཤེས་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདིར་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཞེས་སྨྲར་ན་དུག་གསུམ་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་པོ་དེ་ལམ་གང་གི་གནས་སྐབས་སུ་སྤོང་ཞེ་ན། དེ་ནི་ས་བདུན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྤོང་དེ། དེ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་འབྲིང་གི་ཆུང་ངུའི་ནང་ཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་སྒོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ལ་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་མདོ་ལས། ལོག་པའི་འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་བསྐལ་པ་ཁྲག་ཁྲིག་ཏུ་མར་འགྲིབ་པར་མ་བྱས་པ་ས་འདིར་སྤོང་བར་གསུངས་པ་ནི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྤོང་བ་ལ་དགོངས་ལ། དེ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྒོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆེ་འབྲིང་དྲུག་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་སྤོང་བས་ས་འདིའི་སྤང་བྱ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་ཏུ་མཐའ་དཔྱོད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རང་དོན་སྣང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། དེས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་

གསུངས། ས་གསུམ་པ་བ་དེས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ནི། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་རྣམས་ཀྱང་འཇོམས་པར་ནུས་པ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ཏེ༔ ཕལ་ཆེར་བརྒྱ་བྱིན་དུ་སྐྱེས་ནས་བག་མེད་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་འདོད་པ་རྣམས་ནི་དུག་གི་ལོ་མ་ལྟ་བུའོ། །སྤྲུ་གྲིའི་སོར་ཆགས་པའི་སྦྲང་རྩི་ལྟ་བུའོ། །ཁང་བཟང་རྣམས་ནི་ཁྱིམ་འབར་མ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བའི་ཆོས་བསྟན་ནས་འདོད་པའི་འདམ་ནས་འདོན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་གི་སྒྲ་ནི་ནག་མཚོའི་འགྱུར་ལས། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་སྤོང་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར་བདེ་བས་ཡོན་ཏན་སྤྲོ་མར་མ་ཟད་ཅེས་བསྡུ་པའི་ཚིག་གོ །

ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བསྟན་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྔར་བཤད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་ལ་བསྔགས། ངོ་བོ་ཚོགས་གཉིས་གང་དུ་གཏོགས། འབྲས་བུ་ཆོས་གཟུགས་གང་གི་རྒྱུ་ཡིན་ཞེ་ན༔ དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། སྦྱིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕལ་མོ་ཆེ་སྟེ་གཙོ་བོར་བདེ་བར་གཤེགས་པས་རྗེན་བྱང་སེམས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྔགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཁྱིམ་པས་བསྒྲུབ་སླ་བའི་

ཕར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་བསོད་ནམས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་ཀྱང་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་དམ་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས། བསམ་སོགས་ཆོས་གཉིས་དེ་དག་ཕལ་མོ་ཆེ། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་རབ་བྱུང་རྣམས་ལ་བསྔགས། །ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐུ་ཡི་རྒྱུ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དོན་གྱིས་བསྟན་ནོ། །བཞི་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་བསྡུ་བ་ནི། འོ་ན། ས་གསུམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། མདོར་བསྡུན་འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེ་གང་དང་ཆོས་མཐུངས་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཉི་མ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། དོན་ནི་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཉི་མ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་འདི་ཆོས་ཅན། རང་གཞན་གྱི་སྒྲིབ་པའི་མུན་པ་བསེལ་བ་ཡིན་ཏེ༔ རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་ས་གསུམ་པ་སྐྱེ་བའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་དང་པོར་ཏེ་རང་སྐྱེ་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་དག་པར་བསལ་བར་བྱས་ནས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཞན་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་འགྲོ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ས་གསུམ་པ་སྐྱེ་བའི་གེགས་བྱེད་པའི་མུན་པ་ཡང་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ས་གསུམ་པ་འདིར་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། གཞན་

གྱི་ཉོན་མོངས་འཇོམས་པ་ལ་བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བར་གྱུར་ཀྱང་སྐྱོན་ལྡན་ལ་ཁྲོ་
བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་གྱུར་ཅིང་། སྙིང་རྗེས་རྒྱུད་
སྨིན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཉི་མ་དང་དེའི་འོད་
དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི། ཉི་མ་དེ་རང་འོད་ཀྱིས་རང་གི་མུན་པ་བསལ་བར་བྱས་
ནས་འོད་ཟེར་སྤྲོས་ཏེ་གཞན་གྱི་མུན་པ་བསལ་བ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་འདི་
ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ས་འདིའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་བཅོམ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་
པའི་དོན་གཞན་ལ་བསྟན་ཏེ་ས་གསུམ་པའི་གེགས་འཇོམས་པར་བྱེད་དོ། །ཉི་
མ་ནི་གཞན་གྱི་མུན་པ་སེལ་བ་ལ་ལྷག་པར་རྣོ་ཞིང་གསལ་ཡང་མུན་པ་གནས་
པའི་གཞི་ལ་གནོད་པ་བྱེད་ལ། འདིས་ནི་སྐྱོན་ལྡན་གྱི་སྐྱོན་སེལ་བ་ལ་མཁས་
ཀྱང་སྐྱོན་ལྡན་ལ་གནོད་པར་མི་བྱེད་ཅེས་སྦྱར་དགོས་ཏེ། འདིའི་ཉི་མ་དུས་
མཐའི་ཉི་མ་ལ་བྱེད་པར་ས་འདི་སྐེམ་པར་བྱེད་དོ། །རྩི་ཤིང་རྣམས་བསྲེག་
པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྨྲས་པ།
བརླབས་ཆེན་ཚོགས་གཉིས་གཤོག་སྟོབས་རབ་ཏུ་རྒྱས། །སྣ་ཚོགས་བཟོད་
པའི་ལུས་མདངས་རྣམ་པར་ལེགས། །ཞེ་སྡང་བྲང་འགྲོ་མིང་གི་ལྷག་མར་མཛད།།
རྒྱལ་སྲས་ཁྱོད་ནི་མཁའ་ལྡིང་དབང་པོར་གསལ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་
ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་འདོད་འཇུག་
ངོགས་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པའི་བཤད་པའོ། །

ས་འདིར་བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་ཚུལ་བསྟན་པ།

བཞི་པ་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ས་འདིར་བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་པར་བསྟན་པ། སའི་ངེས་ཚིག་བསྟན་པ། སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་གསུམ་པར་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ལམ་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་འཐོབ་ཅེ་ན། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་འཐོབ་བོ་ཞུས་པ་ལ། འོ་ན། བརྩོན་འགྲུས་དེ་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་ཞེས་སོགས་ཀང་བ་བཞི་གསུངས། བརྩོན་འགྲུས་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་དེ། ཁྱོད་མེད་ན་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་འབྱུང་ལ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་ཅིང་། ཐོབ་ཟིན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་དེར་མ་ཟད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། བློ་གྲོས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོགས་གཉིས་གསར་དུ་བསོག་ཅིང་ཐོབ་ཟིན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ས་འདིར་བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན༔ ས་དེ་བཞི་པ་འོད་ནི་འཕྲོ་བ་ཆོས་ཅན། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་གང་དུ་ཆེས་འབར་བ་སྟེ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ས་གསུམ་པར་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཤིན་སྦྱངས་

ལེ་ལོ་གཏན་ནས་འགོག་བྱེད་ཁྱོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

སའི་ངེས་ཚིག་དང་སྦྱངས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་སའི་ངེས་ཚིག་ནི། ས་འདིར་བརྟོན་འགྲུས་ལྷག་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན༑ ས་འདི་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། དེར་ནི་བདེ་གཤེགས་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་གསུམ་གསུངས། ས་བཞི་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་དེར་ནི་བདེ་གཤེགས་སྲས་པོ་ལ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་སྔར་ལས་ལྷག་པར་བསྒོམ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་སྣང་བ་ཁྱད་པར་ཅན། ས་གསུམ་པར་ཐོབ་པའི་ཟངས་ཀྱི་འོད་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྦྱངས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན། སའི་ཡོན་ཏན་དང་ངེས་ཚིག་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྦྱང་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། རང་དུ་ལྟ་བ་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་གཅིག་གསུངས། ས་བཞི་པ་བ་ཆོས་ཅན། སྦྱངས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ས་བཞི་པའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་རང་སྐྱེ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཕྲ་མོ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བ་སྐྱེ་དེས་དྲངས་པའི་གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བདག་ལྟ་ཕྲ་མོ་འཇིག་ལྟ་ལ་བྱེད་དོ། །འདིར་སྨྲས་པ། མི་ཟློག་བརྟན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་གོ་ཆ་བགོས། །ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་མཚོན་ཆ་

བསྔམས། །ལེ་ལོའི་དགྲ་བོ་ཐལ་བར་བརླགས་པ་འདི། །རྒྱལ་སྲས་དཔའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་མཛད་པ་ལགས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་འདོད་འཇུག་ངོགས་ལས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པའི་བཤད་པའོ། །

བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བདེན་པ་ལ་མཁས་པར་བསྟན་པ།

ལྔ་པ་ས་ལྔ་པ་སྦྱངས་དཀའ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སའི་ངེས་ཚིག་བཤད་པ༔ བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བདེན་པ་ལ་མཁས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི༔ ས་བཞི་པར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ལམ་གོང་མ་ཅི་ཞིག་འཐོབ་ཅེ་ན། ས་ལྔ་པ་སྦྱངས་དཀའ་བ་འཐོབ་བོ་བྱས་པ་ལ༔ འོ་ན་ས་དེ་ལ་སྦྱངས་དཀའ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། ས་ལྔ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྦྱངས་དཀའ་བའི་ས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ། ལྷའི་བུའི་བདུད་རྣམས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ཕམ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། སའི་ངེས་ཚིག་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ས་འདིར་སྔར་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་གང་ཐོབ་ཅེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། ས་ལྔ་པ་ཆོས་ཅན། བསམ་

གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་
གཡེང་གིས་གཏན་ནས་མི་བཟྱི་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་ལྷག་པར་མ་ཟད་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་ལ་མཁས་
པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཏེ། བློ་གྲོས་བཟང་པོས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་
རང་བཞིན་ཞིབ་མོར་རྟོགས་པ་ལའང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདིར་སྨྲས་པ། དོན་དམ་གཟིགས་པའི་ཏིང་འཛིན་གཡོ་མེད་ཀྱིས།།
དངོས་འཛིན་རྣམ་གཡེང་གོ་སྐབས་མེད་པར་བྱས། །ཉག་ཕྲན་བདག་པོའི་དཔུང་
ཚོགས་བཅོམ་པ་སོགས། །ཨེ་མ་ངོ་མཚར་གནས་སུ་སུ་མི་འཛིན། །ཞེས་
བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་
ཐར་འདོད་འཇུག་ངོགས་ལས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པའི་བཤད་པའོ།།

སའི་ངེས་ཚིག་དང་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ་སྟོན་པ།

གཉིས་པ་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་བཤད་པ་ལ་བཞི། སའི་ངེས་ཚིག་དང་
ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ། ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བསྔགས་པ་བསྟན་པ།
ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གཟིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་
པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་ཞེས་
ས་ལྔ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བཤད་ན། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གོང་མ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་ཅེ་ན། ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་

པོ་ཞེས་ཁྲིང་ནས་དྲངས་ནས། འོ་ན་ས་དེ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི། ས་དེར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་ཡིན་ཅེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ངག་དོན་ནི། ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་སྟེ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་སེམས་ཞུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་གནས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་འདིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱང་སེམས་ས་དྲུག་པ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དྲུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་པ་དང༌། རྟེན་འབྲེལ་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་ཅིང༌། ས་ལྔ་པར་བདེན་བཞི་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་རྫོགས་པས། ས་འདིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཤིང་ཉེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་བསྔགས་པ་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན་ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཅེས་པ་འདིས་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བཤད་ན༔ འོ་ན། བཤད་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་

ཅན། ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྷ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་རག་ལས་ཏེ༔ ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་ཡོང་བའི་ཚོགས་ཀུན་མིག་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་རང་རང་འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་བདེ་བླག་ཏུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་བློ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་བའི་མིག་ཉམས་པའི་སྒྲིབ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བླངས་སྟེ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་སུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཟབ་མོའི་དོན་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ།

གསུམ་པ་རྟེན་འབྱུང་གཟིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་ལྔ། ཟབ་མོའི་དོན་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། ཟབ་མོའི་དོན་བཤད་པའི་སྣོད་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་ཚུལ། སྣོད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཉན་པར་བསྐུལ་བ། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་རྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་ན། །ཞེས་བཤད་ན། འོ་ན། བྱང་སེམས་ས་དྲུག་པ་བས་གཟིགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན༔ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་དྲི་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་གོང་མ་རྣམས་ལ་དྲི་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟ་བུ་ལ་དྲི་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞུས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་ས་བཅུ་པའི་མདོ་སོགས་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱས་པར་བསྟན་པས། ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤོད་ཅིག་ཅེ་ན།

ལུང་གི་དགོངས་པ་ཡང་ངེས་དཀའ་བས་རང་དབང་དུ་འཆད་པར་མི་ནུས་མོད། འོན་ཀྱང་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། ཇི་ལྟར་དེ་ཡིས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། དཔལ་ལྡན་ཟླ་གྲགས་ཆོས་ཅན། ས་དྲུག་པ་བས་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གནས་པས་དེའི་ལུགས་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བྱང་སེམས་ས་དྲུག་པ་བ་དེ་ཡིས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་ཆོས་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་མདོ་སྡེའི་ལུང་དང་། ལུང་ལས་གཞན་ཡང་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གཏན་ལ་ཕབས་པ་ཡིན་པས་ན་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་རྩ་ཤེའི་དགོངས་འགྲེལ་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་གཞུང་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་རྣམས་གཞུང་གཞན་གྱིས་ཁ་བསྐངས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། རྩ་ཤེའི་དགོངས་འགྲེལ་དངོས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ངེས་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པ་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཟབ་མོའི་དོན་བཤད་པའི་སྣོད་ངོས་བཟུང་བ་དང་དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ།

གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ལུགས་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་བཤད་ན༔ གང་ཟག་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྗོད་ཅེ་ན། སྣོད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་ཡི། སྣོད་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་མི་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་བཤད་ན་ཕན་ཡོན་མི་འབྱུང་བར་མ་ཟད་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁོངས་ནས་དྲངས་ནས། འོ་ན། སྣོད་ལྡན་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དུས་ན་ཞེས་སོགས་ཤླཽཀ་པ་བདུན་གསུངས། དོན་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས་དང་པོ་བའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐོས་པ་གོ་ནས་དེའི་དབང་གིས་ནང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་ལ། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཆི་མས་མིག་བརླན་ཞིང་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྣོད་རུང་གི་གང་ཟག་དེ་ནི་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བློ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ས་བོན་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་ཞེས་ངེས་པར་སྦྱར་དགོས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ས་བོན་ཙམ་ནི་སྣོད་མ་ཡིན་པ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། འོ་ན་སྟོང་ཉིད་ཉན་པའི་སྣོད་ལྡན་དེ་ལ་སྟོང་

ཉིད་བསྟན་པས་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་འབྱུང་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་དེ་ཡི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་དྲུག་གསུངས། སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་གདུལ་བྱ་སྣོད་ལྡན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པས་མི་སྐྱོང་བར་མ་ཟད་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་འབྱུང་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར་ལ། སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་ཕོངས་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྙིང་རྗེས་ཟིན་པ་ལས་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་ཤེས་ནས་སྙིང་རྗེ་བསྙེན་པར་བྱེད་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་དགྱེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བཟོད་པ་བསྒོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྣོད་ལྡན་གང་ཟག་དེ་ཡིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་དེ་རྣམས་འགྲོ་བ་འཁོར་བ་ལས་དགྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱེད་ཅིང་། སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གུས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྣོད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཉན་པར་བསྐུལ་བ་ནི། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་༎

ཞེས་སྣོད་ལྡན་པ་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ལ་སློབ་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་བཤད་ན། འོ་ན་དེས་ལམ་གོང་མ་ཅི་ཞིག་འཐོབ་བའི་ཆེད་དུ་སྟོང་ཉིད་ཉན་པར་བསྐུལ་རིགས་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་

རབ་ཏུ་དགའ་བ་དེ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཟབ་མོའི་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས་ཞེས་བསྐུལ་རིགས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཟབ་ཅིང་སྣྲིན་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་ནི་རིམ་གྱི་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། ས་མ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་བསྟན་ནོ། །

རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ།

ལྔ་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཡང་དག་པའི་ལུང་དོན་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དགག་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ། རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ། རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ། དེ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བས་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས། ཞེས་རབ་དགའ་དོན་དུ་གཉེར་བས་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཟབ་མོའི་ལམ་འདི་མཉན་

པར་གྱིས་ཞེས་བཤད་ན། འོ་ན་ཟབ་མོའི་ལམ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི༔ བསྟན་བཅོས་ལས་དཔྱད་རྩོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། མ་མཛོད་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ན་དེ་ཉིད་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་རིགས་པའི་དཔྱད་པ་མང་དུ་མཛད་དེ་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབས་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། རྩོད་པ་ལྷུར་ལེན་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར་གདུལ་བྱས་རྣམ་གྲོལ་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས། གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་དགག་བྱ་ངོས་མ་བཟུང་ན་དེ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་བློའི་ཡུལ་དུ་མི་ཤར་བས། མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཕར་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ནི་དགག་བྱ་ཕྲ་མོ་ཡིན་ལ། འདི་ཁྱད་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་མེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། ཕུང་པོའི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ན་མཐའ་བཞི་གང་རུང་གི་སྐྱེ་བ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། དེ་གང་ལས་སྐྱེ་ན་ཡང་འོག་ནས་འཆད་པའི་རིགས་པས་གནོད་ཚུལ་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ཏེ། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་དྲངས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་གཏན་ནས་མེད་དམ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གི །རྒྱུ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་

འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པའི་ཚེ་མི་སྐྱེ་ཡང་ཐ་སྙད་
ཙམ་དུ་རྒྱུ་དགེ་སྡིག་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་འབྱུང་བ་ནི་བསློན་དུ་མེད་པའོ་སྙམ་
དུ་སྣང་ཕྱོགས་ལས་དང་འབྲས་བུའི་གནས་ཚུལ་ལ་སྙིང་བ་འདོན་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་མེད་ན་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ཡང་འཁོར་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་འོག་ནས་འཆད་པའི་རྣམ་བདུན་གྱི་
རིགས་པས་གནོད་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་
མེད་པའི་སྟོང་ཕྱོགས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ངེས་པ་དྲངས་པར་བྱའོ། །འོ་ན།
གང་ཟག་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཙལ་བའི་ཚེ་མེད་ན་དེ་ལས་གཞན་གང་དུ་གྲུབ་སྙམ་
ན༔ རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྟགས་
དོན་བཙལ་ན་མི་རྙེད་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བདེ་སྡུག་
སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་ནི་བསློན་མེད་དུ་སྣང་བས། མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་
དུ་ཡོད་པ་ལ་ངེས་པ་དྲངས་པ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེས་མཚོན་ནས་ཆོས་གཞན་
རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་བསྟན་བཅོས་འདིར་བདག་མེད་གཉིས་
གཏན་ལ་ཕབས་པའི་དགོས་པ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐོག་མར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་།
ཆོས་ལ་ཡང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འདུས་བྱས་དང་།
འདུས་བྱས་ལ་ཡང་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྐྱེ་བ་བདག་མེད་
དུ་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཙམ་འགོག་པའི་

རྒྱུ་མཚན་རྣམས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བདག་མེད་གཉིས་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒོམ་པར་བྱེད་ཀྱང་། འདིར་རྟོགས་དཀའ་སླའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་དཀའ་ཞིང་། ལོག་རྟོག་དེའི་རྩ་བ་ཡང་འདུས་བྱས་ལ་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་མཐོང་བས་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་ལ་སྐྱེ་བ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཁེགས་ན། འདུས་མ་བྱས་དང་གནས་འཇིག་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་ཞར་ལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པར་མཛད་དོ། །ཁྱབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་ན། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འདོད་ཚུལ་དེ་ཡང་གཞན་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ནི་ལོག་རྟོག་གི་གཞི་ཆུང་ཞིང་རྩོལ་བ་དབང་རྟུལ་གྱི་འདོད་པ་ཡིན་པས། དེ་འགོག་ཚུལ་མཇུག་ཏུ་བསྟན། དང་པོ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ཡང་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཡ་གྱལ་བཀག་ན་ཚོགས་པ་འགོག་སླ་བས། བདག་གཞན་རེ་རེ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་ཚུལ་དང་པོར་བསྟན་ནས། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་ཚུལ་དེའི་མཇུག་ཏུ་བསྟན། དང་པོ་ལ་ཡང་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་གཞན་སྐྱེ་འགོག་

པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་དང་པོར་བསྟན་ནོ། །ཡན་ལག་ཡིན་ཚུལ་ནི། ས་སྨུག་གཉིས་ལྷ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ན། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་ཡིན་དགོས་པས་ས་བོན་གྱི་དུས་སུའང་གཞན་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་སྨྱུ་གུ་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་ཡོད་དགོས་ལ། སྨྱུ་གུ་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་ཡོད་པ་འགོག་པ་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། གནམ་ལྕགས་རྡོ་རྗེའི་གཟེགས་མ་སྙེ་ཆ་ཤས་དུམ་བུ་རེ་རེས་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་ཁྲིགས་པའི་བྲག་རི་སོགས་ཐལ་བྱུང་དུ་འཕིགས་ཞིང་འཇོམས་པར་ནུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཏན་ཚིགས་འདིས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་ཁེགས་ཤིང་འཇོམས་པར་ནུས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་རང་དང་གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་དངོས་པོའི་བྲག་མ་ལུས་པ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་བཞི་པོ་འདི་དག་རབ་ཏུ་གསུངས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ་བཞི་ཀ་ཚོགས་པས། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའམ་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་དམ་བཅའ་བའི་ཞེན་དོན་འགོག་ནུས་པར་མ་ཟད། རིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གི་དོན་གོ་བས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་དམ་བཅའ་མི་འཐད་པར་གོ་ནུས་ཞེས་པའོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གཏན་ཚིགས་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་དེ་ལས་

འབྱུང་མིན་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། སྨྱུ་གུ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་དེ་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་སྟེ་མི་འབྱུང་ལ། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུ་མེད་པར་ནི་འབྱུང་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེ་དག་ལ་འོག་ནས་འཆད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར།

བདག་སྐྱེ་དགག་པ།

གཉིས་པ་དེ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་ལ་བཞི། བདག་སྐྱེ་དགག་པ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འགྲེལ་པ་མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ། རྩ་ཤེའི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མཁན་གྱི་ལུགས་དགག་པ། གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ། ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ། དེ་དག་གི་ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་

ནི༔ གྲངས་ཅན་ན་རེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རྒྱུའི་དུས་སུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་མངོན་པར་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ན་སྐྱེས་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་ཞིང་། གསལ་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ། །དེ་འགོག་པ་ལ། དེ་ནི་དེ་ལས་ཞེས་པ་ནས་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ཡང་རྐང་པ་དང་པོའི་དོན་ནི་སྨྱུ་གུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ས་བོན་དེ་ལས་འབྱུང་ན་དེ་ལས་འབྱུང་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་དུས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྨྱུ་གུ་བདག་ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་མ་ཟད་རིགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྐྱེ་བར་གྱུར་པ་སླར་ཡང་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། རྒྱུའི་དུས་ན་གྲུབ་ཟིན་པ་ཞིག་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་མ་ཟད། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་གྱི་དུས་ན་སྐྱེས་ཟིན་པར་གྱུར་པའི་སྨྱུ་གུ་སླར་ཡང་ས་བོན་ལས་འདབ་ནས་སྐྱེ་བ་རིགས་པའང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། འང་གི་སྒྲ་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །འོ་ན། རིགས་པ་ཇི་ལྟ་བུས་གནོད་ཅེ་ན། ཐལ་བ་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་གནོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྨྱུ་གུའི་སྡོང་བུ་དང་། སྦུབས་འཆའ་བ་ལ་སོགས་

པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་འདིར་གཏན་ནས་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་བོན་སྐྱེས་ཟིན་པ་སླར་ཡང་འདབ་ནས་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ན་སྐྱེ་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ས་བོན་མ་འགག་པར་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། ཤིས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་སྲིད་པའི་མཐར་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟགས་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ས་བོན་ལན་གཅིག་སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་འདབ་ནས་སྐྱེ་ན་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་འདབ་ནས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྫོག་པར་འགྱུར་ན་ནི། ཞེས་འཆད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གྲངས་ཅན་གྱིས་སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་ཅིང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གཞུང་འདིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་རིགས་པས་འཕུལ་ན་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། ཚིག་གསལ་དང་མི་འགལ་ལོ། །ཁས་ལེན་དགོས་ཚུལ་ནི། རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་པ་ཞིག་རྒྱུས་བསྐྱེད་པར་ཁས་ལེན་ན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་སངས་རྒྱས་པ་རང་ལུགས་ལ་སོང་བས་སོ།། དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། ས་བོན་གྱི་དུས་ན་མྱུ་གུ་སྐྱེས་ཟིན་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ན་མྱུ་གུ་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ༔ མྱུ་གུ་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མྱུ་གུ་སྐྱེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མྱུ་གུ་སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་འཆད་པ་ན། ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་དུ་སྨྱུ་གུའི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ནས་བདག་སྐྱེའི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ནས་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོན་པ་ན། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སྨྱུ་གུའི་ངོ་བོའམ་ཞེས་པ་ནས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དོན་གཏན་མེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ཉེས་སྤྱོང་དགག་པ་ནི། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྔར་བཤད་པའི་སྐྱོན་གཉིས་མེད་དེ། ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་རྣམས་ཀྱིས་ས་བོན་སྦང་རོ་ལྟ་བུར་བྱས་ནས་སྨྱུ་གུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། སྨྱུ་གུས་ས་བོན་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཅིག་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སྨྱུ་གུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ས་བོན་དེ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་སྨྱུག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྨྱུ་གུས་སྨྱུ་གུ་འཇིག་པར་མི་བྱེད་པར་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ས་སྨྱུག་གཉིས་ལ་དབྱིབས་སོགས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག །དེའི་ཉེས་སྤྱོང་གི་ལན་དགག གནས་སྐབས་གཉིས་ཀར་བཟུང་དུ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ། ས་སྨྱུག་གཉིས་ལ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། བྱེད་རྒྱུ་ས་བོན་གྱི་ལས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། གྲངས་ཅན་ཆོས་ཅན།

ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ས་བོན་གྱི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་རོ་དང་ནུས་པ་དང་སྨིན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི། སྐྱེ་བྱ་མྱུ་གུའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་རོ་དང་ནུས་པ་དང་སྨིན་པའི་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་མྱུག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་དོ༔ ༔གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ས་མྱུག་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། ས་མྱུག་གཉིས་ལ་དབྱིབས་སོགས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ས་བོན་དེ་སྔར་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོའི་གནས་སྐབས་བསལ་ནས། ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་མྱུ་གུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁོའི་ཉེས་སྤོང་དེ་འཆད་པ་ལ། གལ་ཏེ་སྔར་གྱི་བདག་གི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་ཕྱེད་གཉིས་གསུངས། དེ་འགོག་པ་ལ། དེའི་ཚེ་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་དེའི་རང་བཞིན་དང་མྱུ་གུའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་བོན་དེ་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་བཏང་ནས་མྱུ་གུའི་ངོ་བོར་འཕོ་དགོས་པ་དེའི་ཚེ་སྔ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ས་མྱུག་གཉིས་ལ་སོ་སོའི་གནས་སྐབས་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ངོ་བོ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྐྱོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ས་བོན་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། གལ་ཏེ་གྲངས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་ཉེས་པ་འདི་ཡང་ཡོད་དེ༔ མྱུ་གུའི་དུས་ན་ས་བོན་ཚད་མས་བཟུང་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མྱུ་གུ་

ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཚད་མས་བཟུང་དུ་མེད་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་མྱུ་གུའི་རང་བཞིན་འཇིག་རྟེན་འདི་ར་གཞན་མ་ཡིན་པར་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་ཞེས་པ་རིགས་པ་ཕྱི་མ་བསྡུ་བྱེད་དེ། །ཡང་ན་ཇི་ལྟར་མྱུ་གུའི་དུས་ན་མྱུ་གུ་འདི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ས་བོན་དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་མྱུག་དེ་དག་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ས་མྱུག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཁས་བླང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ས་མྱུག་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་མཐའ་བློ་མ་བསྒྱུར་བའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། གྲངས་ཅན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་ཁས་བླངས་པས་འགོག་པར་རིགས་ན་ཡང་། མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བདག་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པས་འགོག་མི་རིགས་སོ་སྙམ་ན༔ དེ་འགོག་པ་ལ། གང་ཕྱིར་རྒྱུ་ཞིག་ན་ཡང་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་མྱུ་གུའི་རང་བཞིན་དེ་དག་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་ས་བོན་ཞིག་པ་ན་ཡང་ས་བོན་དེའི་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། འོ་ན་སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན༔ དེ་འཆད་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་

གསུངས། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདག་ལས་འབྱུང་བ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ཞེས་གཞན་གྱིས་རབ་ཏུ་བཏགས་པ་འདི་ནི་དེ་ཉིད་དོན་དམ་དང་ནི་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་ཟིན་
པ་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བདག་སྐྱེ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་གང་དུ་
བསྟན་ཞེ་ན། བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་བཏགས་དོན་བཙལ་
ནས་ཁས་བླངས་པས་དོན་དམ་པར་ཁས་བླངས་པར་སོང་ལ། དེ་ལ་གནོད་
བྱེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འདིར་འགྲེལ་བ་མཛད་པའི་རིགས་པ་ཞེས་
པའི་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཁས་པ་མང་པོས་སློབ་དཔོན་
སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཡིན་གསུངས་ཀྱང་། རང་ལུགས་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་
པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེའི་རིགས་པས་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་
དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
དང་། གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མ་ཡིན་ན། །ཞེས་སོགས་རྩ་ཤེའི་ལུང་ཁུངས་སུ་མཛད་
ལ༔ འགྲེལ་པ་མཛད་པའི་རིགས་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་གཞན་ཁུངས་སུ་མ་མཛད་
པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། བསྟན་བཅོས་
འདི་དང་རྩ་ཤེར་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་ལའང་རྟོག་དཔྱོད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་རྩ་ཤེའི་རིགས་པས་
དགག་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བདག་སྐྱེ་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་
དམ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ཞེས་སོགས་

ཀྲང་པ་བཞི་གསུངས། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་སྐྱེ་བར་བྱ་བ་འབྲས་བུ་དང་། སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་རྒྱུ་དང་། གང་ཞིག་བྱ་བའི་ལས་དང་། གང་གིས་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་དེ་དག་ནི་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་འདི་དང་རྩ་ཤེར་གྱི་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ།

སྐབས་འདིར་ཐལ་བ་བཟློག་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བརྗོད་པ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་ནས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ། དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ། སྐྱོན་དེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་མདོར་བསྟན་གཉིས་དང་། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་གཉིས་གསུངས་སོ། །དོན་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་

སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བསྟན་བཤད་དང་པོའི་དོན་དང་། མ་ཁྱབ་ན༔ ཐུག་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་སླར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེས་པ་བསྟན་བཤད་གཉིས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ།

སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེས་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པོ་དེ་བསྟན་པ་མ་དགོངས་པར། ཤེར་སྒྲོན་ལས། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ༔ གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་པ་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དོན་ནི་ལེགས་ལྡན་ན་རེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ངག་དེས་བདག་སྐྱེ་འགོག་ནུས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་ཡང་དག་བརྗོད་དགོས་པ་ལས་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་དོན། རྒྱུ་དུས་མི་གསལ་བ་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ། འབྲས་དུས་གསལ་བ་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁྱབ་པ་འགལ་ཏེ། སྐྱེ་ལྡན་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གྲུབ་ཟིན་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་དུས་གསལ་བ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གཞན་གྱིས་སླས་

པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་སླན་ཀའི་སླགས་ཡོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སླགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ན་འགྲེལ་ངག་དེའི་དངོས་ཟིན་གྱི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཙམ་རྟགས་སུ་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཤིང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཡང་མི་གྲུབ་ལ། དེས་ན་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པ་ལས། སྨྲ་གྱུ་བདག་ལས་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་ལས། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕྲོན་པས། དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་དེ་ཉིད་བཟློག་ནས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་རྟགས་སུ་འགོད་པར་མངོན་ལ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་བཟློག་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བཟློག་དགོས་པ་གང་ཞིག མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཕུལ་ལོ། །དེ་ཡང་རྟགས་ལ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ལོག་ནས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་རྟགས་སུ་འགྱུར་དགོས་ན་ཡང་། དམ་བཅའ་ལ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པ་ལོག་ནས་བདག་ལས་སྐྱེ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་བྱར་མི་རུང་ངོ། བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ་དམ་བཅའ་ཟློག་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་འགྲེལ་ངག་དེས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བ་གང་ཞིག སྦྱོར་བ་དེའི་དམ་བཅའ་ལ་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་གཞན་སྐྱེ་འཕངས་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་དང་པོ་ཁས། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སྒྱུར་བ་དེས་སྐྱེ་བ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བདག་སྐྱེ་དངོས་སུ་བཀག་པ་གང་ཞིག སྐྱེ་བ་ལ་བདག་སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་མེད་དགག་ཙམ་དུ་བཞེད་པའི་ཐལ་སྒྲུབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་པར་མཛད་དོ། །

སྐྱོན་དེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ།

གསུམ་པ་སྐྱོན་དེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། སྐྱོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་མཐོང་ངོ༔ ༔ཞེས་སོགས་གསུངས། དོན་ནི་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་པས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་བརྗོད་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འགྲེལ་ངག་དེས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དང་། འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བདག་སྐྱེ་བཀག་པ་གང་ཞིག དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པའི་སྐྱོན་དེ་རྣམས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདིའོ། འགལ་རྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དེའོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན།

བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་དགོངས་ཚོད་བླངས་པ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་ལ་སྐྱོན་ཆགས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་པའི་ཐད་དུ་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་སྦྱར་དགོས་ཏེ། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་བཞེད་པས། དེ་ལ་དགོས་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་པའི་ཚ་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་གནད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སྐབས་འདིར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་སྦྱོར་དགོས་ཞེས་པ་གཞན་སྐྱེ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྲས་པ། ཐལ་བ་བཟློག་ཚུལ་དཀའ་བའི་གནས།། མཁས་པའི་བཞེད་པ་ཇི་ལྟ་བར། །ཉུང་ངུའི་ཚིག་གིས་བཀོད་པ་ཡིས། །དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་དགའ་དགུར་སྤྱོས། །ཞེས་བྱའོ། །

ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བའི་དོན་དང་དེ་འགོག་ཚུལ།

འོ་ན་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན། དེ་འགོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀས་ཆོས་ཅན་འཛལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་དེའི་རང་བཞིན་རྣམ་གནས་ཚོད་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཚད་མར་སོང་ཞེས་མཐུན་པར་ཞེ་ནས་འདོད་པ་ཞིག་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ༔ དེ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་གྲངས་ཅན་ལ། མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སེམས་པ་ཅན་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ཆོས་ཅན་འཛལ་བའི་ཚད་མ་མིག་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀས་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པ་མ་གཏོགས། གྲུབ་མཐའ་སོ་སོ་ནང་ཕན་ཚུན་དང་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པ་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་ཕན་ཚུན་ལ་ཡང་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀས་འདོད་པས་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་སྟོང་ཐུན་དང་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན་བྱེ་བྲག་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་འོག་མ་གཉིས་ལ༔ དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་སྒྲའི་དོན་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཚད་མར་སོང་ཞེས་སྨྲས་པ་ལྟར་གྱི་ཚད་མ་ནི་མེད་དོ།།

ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་དང་ནམ་མཁའི་
ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་དགོངས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་
གཉིས་ཀས་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡུལ་གྱི་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་
སོང་བ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ། རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མར་སོང་སའི་ཆོས་
ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་
ནོ༔ ༔དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་འགོག་ཚུལ་ནི། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ཚིག་གསལ་
དུ༔ ༔ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
དོན་ནི་ལེགས་ལྡན་ནམ་དབུ་མ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཆོས་
ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། །དེ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དོན་དམ་
འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ཡིན་ན་ཚད་མ་དེས་རྙེད་པའི་ཡུལ་ན།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྲངས་ཅན་གྱིས་སམ་ཀུན་རྫོབ་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡོད་
པ་མི་རིགས་པས། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དྲང་ངེས་
རྣམ་འབྱེད་ལས། ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་རྙེད་པའི་ཡུལ་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
རང་མཚན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་རྫུན་སྣང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
དང་། འཇུག་པ་ལས། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་
བ་རྫུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྙེད་དོན་
བདེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་
བསྡུ་ན། ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ནི་ཀུན་རྫོབ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་

པས། དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་བ་མི་རིགས་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོར་བའི་མིག་སོགས་ཙམ་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་དུ་ཡོད་པས། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་སླ་མོད་ཀྱང་སྐྱོན་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །འོ་ན། དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་འཛིན་རིགས་ཀྱང་། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པར་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཐུན་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་ཏུ་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དང་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་བལྟ་བར་བྱའོ། །འཁྲུལ་བྲལ་གཞུང་ལུགས་ལས་བཏུས་ནས། །ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་འགོག་པའི་ཚུལ། །མདོར་བསྡུས་གསལ་བར་བཀོད་པ་འདི། །བློ་གསལ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་མཛོད། །ཅེས་བྱའོ། །

གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྔ་སྤྱིར་དགག་པ།

གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་སྡེ་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། རང་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདག་སྐྱེ་མི་རིགས་ཤིང་། དེ་མེད་པས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ལ། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པས་མི་རིགས་མོད། འོན་ཀྱང་གཞན་དག་ལས་ལྷ་ག་ལ་ཞིག ཅེས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྐྱེན་བཞི་ལས་སྐྱེ་བར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལུགས་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྤྱིར་དགག་པ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དངོས། བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་སྤངས་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགར་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ། བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞན་སྐྱེ་སྤྱིར་དགག་པ། གཞན་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ། འབྲས་བུ་ལ་མུ་བཞིར་དཔྱད་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཧ་ཅང་ཐལ་བས་དགག སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། གལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་

བར་འགྱུར་ན་ནི། འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་ལུའི་ས་བོན་ལས་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། གསལ་བྱེད་མེ་ལྕེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ལས་ཀྱང་བསལ་བྱ་མུན་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་པར་ཐལ། ས་མྱུག་གཉིས་དང་མེ་ལྕེ་དང་མུན་པ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞིང་ནི་འོག་མ་འདྲེན་པའི་ཚིག་གོ། གཞན་ཡང་། ས་ལུའི་ས་བོན་ལས་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་སོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་སོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་སོགས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རིགས་པ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཞེ་ན། སྔ་མ་ནི་འགལ་རྐྱེན་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཚེ་ནའང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་འཕེན་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི། མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་ཚེ་ནའང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་འཕེན་པའོ། །འོ་ན། གཞན་སྐྱེ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དེ་ལྟ་བུ་འདུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ས་མྱུག་གཉིས་ལྟ་བུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན། ཚུགས་ཐུབ་ཀྱི་གཞན་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་ཕན་ཚུན་ལྟོས་མེད་དུ་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལ་མི་ལྟོས་བཞིན་དུ་དེ་ལས་སྐྱེ་ན་མེ་ལྕེ་ལས་མུན་པ་སོགས་ཀྱང་སྐྱེ་དགོས་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྩ་ཤེ་ལས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཡིན་ན། །རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་མཚུངས་པར་

འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན་ཞེས་པ་ནས་ད་ཅང་ཐལ་བ་འཛུག་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན་དང་། དེ་དགག་པའོ།།

དང་པོ་ནི་ཁོ་ན་རེ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ཀྱང་། མེ་ལྕེ་ལས་མུན་པ་བྱུང་བ་དང་། ས་ལུའི་མྱུ་གུ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་སོགས་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ནའང་། རྒྱུ་དེས་ཕན་པ་རབ་ཏུ་བྱ་བར་ནུས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ནི་རྒྱུ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ངེས་པར་བརྗོད་ཅིང་། རྒྱུ་གང་ཞིག་གིས་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེད་པར་ནུས་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་ལུའི་མྱུ་གུ་དེ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་། རང་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་སོགས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱི་ས་བོན་ནི། ས་ལུའི་མྱུ་གུ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་། དེ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་དེའི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་སོགས་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་ཁོའི་སྐྱོན་སྤོང་དེ་འཆད་པ་ལ༔ རབ་ཏུ་བྱ་བར་ནུས་པ་ཞེས་སོགས་རྐང་བ་བཞི་གསུངས། དེ་ཡང་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྔར་ཆོས་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་སྐྱེ་ནུས་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་དེའི་སྐྱེ་བྱ་ཡིན་དགོས་ཞེས་བསྟན། རྐང་པ་གསུམ་པས་ཁྱད་པར་དེའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན། དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་དེའི་སྔར་བྱུང་ཡིན་དགོས་

ཞེས་བསྟན། ཀྲང་པ་བཞི་པས་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་དང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་གཉིས་ཕན་བུ་ཕན་བྱེད་མ་ཡིན་པས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་ཞིང་། ཁྱད་པར་རྒྱུད་མི་གཅིག་པས་ཉེར་ལེན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་ཞེས་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ནས་དང་གེ་སར་ཞེས་སོགས་ཀྲང་པ་བཞི་གསུངས། ས་ལུའི་ས་བོན་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། ས་ལུའི་མྱུ་གུ་དེའི་སྐྱེ་བྱེད་དང་། དེ་སྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དང་། དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་། དེའི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་དང་བཞི་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན། །ནས་དང་པདྨའི་གེ་སར་དང་ནི་ཀིང་ཤུ་ཀའི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་རྣམས་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་མ་ཡིན་པར་ཁྱོད་འདོད་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་སྔ་ཕྱི་བ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ། མྱུ་གུ་ས་བོན་དང་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྲང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མྱུ་གུ་ས་བོན་ལ་ལྟོས་ཏེ། གཞན་

ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་འདི་བཏང་བར་བྱོས་ཤིག་སྟེ་བྱ་རིགས་ཏེ།
སྨྱུ་གུ་རང་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྲུབ་
པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བོན་ལ་སྨྱུ་གུ་ལས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་
ཉིད་མེད་ལ། དེ་མེད་པར་ས་བོན་དེ་སྨྱུ་གུ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་པ་ཉིད་
དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ནའི་ཕྱིར་ཏེ། སྨྱུ་གུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྨྱུ་གུ་ས་བོན་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་
ན༏ སྨྱུ་གུའི་དུས་ན་རང་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་པའི་ས་བོན་ཡོད་
དགོས། དེ་ཡོད་ན་ས་སྨྱུག་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་དགོས་པས། འདིར་གཞན་
སྐྱེ་འགོག་པ་ན། སྨྱུ་གུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། འདི་ནི་ས་བོན་སྨྱུ་གུ་ལས་
ཞེས་པ་ནས་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྨྱུ་གུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་སྲང་
གི་མདའ་གཉིས་གཅིག་མཐོ་བ་དང་ནི་གཅིག་ཤོས་དམའ་བའི་བྱ་བ་དག་དུས་
མཉམ་པ་མ་ཡིན་པར་ནི་མིན་པ་སྟེ་དུས་མཉམ་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་
བར་བྱ་བ་སྨྱུ་གུ་དང་། སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ས་བོན་དག་གི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་
དང་འགག་པའི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་པས། བྱེད་པ་པོ་ས་བོན་དང་སྨྱུ་གུ་
གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་ཁོའི་རྩོད་པ་འཆད་པ་ལ།

ཇི་ལྟར་སྣང་གི་མདའ་གཉིས་ཞེས་སོགས་ རྐང་པ་གསུམ་གསུངས། དེ་འགོག་པ་ལ། གལ་ཏེ་གཅིག་ཚེ་ཡིན་ན་ཞེས་སོགས་ རྐང་པ་ལྔ་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྣང་གི་དཔེས་ས་སྨྱུག་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་སྣང་མདའི་མགོ་མཇུག་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ས་སྨྱུག་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་སྨྱུ་གུ་དེ་ས་བོན་གྱི་དུས་དེར་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་དུས་དེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འགག་བཞིན་པའི་ས་བོན་ནི་ས་བོན་གྱི་དུས་དེར་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ད་ལྟ་བར་འདོད་པར་འགྱུར་བས། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་སྨྱུག་གི་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་དུས་གཅིག་པས་ས་སྨྱུག་གཉིས་དུས་གཅིག་པ་འདི་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྣང་མདའི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་པས་སྣང་མདའ་གཉིས་དུས་གཅིག་པ་དང་དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྣང་མདའི་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་པ་པོ་སྣང་མདའ་དུས་གཅིག་ཀྱང་། ས་སྨྱུག་གི་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་པ་པོ་ས་སྨྱུག་དུས་མི་གཅིག་པ་དེའི་ཚེ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན། ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་ལས། སྲང་མདའ་མཐོ་དམའ་དང་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན༑ དེ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་སྲང་མདའ་མཐོ་དམའ་དུས་མཉམ་པ་དེ། ས་སྨྱུག་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་པའི་དཔེར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་ནི་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པའི་རྩོལ་བའི་འདོད་པ་ཡིན་པས། སྐྱེ་འགག་རང་བཞིན་

གྲིས་གྲུབ་པའི་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་ས་སྨྱུག་དུས་མཉམ་དུ་མེད་པས་དེ་གཉིས་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་དུ་མི་རུང་ཞེས་དགག་པ་མཛད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། བྱེད་པ་པོ་ས་སྨྱུག་གཉིས་དུས་མི་མཉམ་ཡང་ས་བོན་འགག་པའི་བྱ་བ་དང་། སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་འདི་ནི་ས་བོན་འགག་བཞིན་པའི་བྱ་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བོན་འགག་བཞིན་པའི་བྱ་བའི་དུས་ན་བྱེད་པ་པོ་སྨྱུ་གུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་གསལ་བར་བཤད་ན། སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ནི་འདི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་བྱེད་པ་པོ་སྨྱུ་གུ་ལ་བརྟེན་དགོས་པས། སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོ་སྨྱུ་གུ་གཉིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། བརྟེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དུས་ནམ་ཡང་དེར་འགྱུར་དགོས། དེ་ཡིན་ན་བྱ་བ་ཡོད་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པ་ལས། སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་དེར་བྱེད་པ་པོ་སྨྱུ་གུ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྔར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་རྒྱུ་འབྲས་སྔ་ཕྱི་བ་ལ་ཡོད་ཀྱི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མེད་དེ། ཁོ་བོ་ཅག་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་མིག་གི་བློ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རང་གི་སྐྱེ་བྱེད་རང་དང་དུས་གཅིག་པ་མིག་དབང་དང་། ལ་སོགས་པས་གཟུགས་དང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་འདུ

ཤེས་དང་། ལ་སོགས་པས་ཚོར་བ་ལས་མིག་བློ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་ཁོའི་འདོད་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། གལ་ཏེ་མིག་གི་ཞེས་པ་ནས་གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ཞེས་པའི་བར་རྐང་པ་ཕྱེད་གསུམ་གསུངས། དེ་འགོག་པ་ལ། ཡོད་ལ་འབྱུང་བས་ཞེས་པ་ནས་བཤད་ཟིན་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་རྐང་པ་ཕྱེད་གཉིས་གསུངས། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མིག་དབང་ལས་སླར་ཡང་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། མིག་སོགས་ཀྱི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ཉེས་པ་དེ་སྤོང་བར་འདོད་ནས་མིག་སོགས་ཀྱི་དུས་ན་མེད་ཅེ་ན། སྐྱོན་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་འགལ་འདུ་ཡོད་དེ། མིག་བློ་ཆོས་ཅན། མིག་སོགས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མིག་སོགས་དང་དུས་མཉམ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་མུ་བཞིར་དཔྱད་ནས་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བྱེད་རྒྱུ་ལ་བརྟགས་ནས་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་པར་མ་ཟད། བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུ་ལ་བརྟགས་ཀྱང་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྐྱེ་བྱ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ། བསྐྱེད་བྱ་རང་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཁྱོད་འདོད་ན། འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའམ། འོན་ཏེ་དེ་གདན་ནས་མེད་པ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་པོ་གང་རུང་དང་བྲལ་

བ་ཞིག་རྒྱུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་གྲང་། དང་པོ་ལྟར་ན། འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལའང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གདན་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། བོང་བུའི་རྭ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ཉིད་ལའང་རྒྱུ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་ལའང་རྒྱུ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་མེད་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་སྤངས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་བླངས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་སྤངས་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་སྤངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་རྩོད་པ་དང་། དེས་མི་གནོད་པའི་ལན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་སྡེ་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གཞན་སྐྱེ་བསྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཅི་དང་ཅི་སྨྲས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བུད་ཤིང་སྐམ་པོ་མར་གྱིས་བྲན་པ་ལྟར་ཁྱོད་དབུ་མ་པའི་གཞན་སྐྱེས་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་མེའི་གྲོགས་སུ་སོང་བས། ད་

ནི་གཞན་སྐྱེ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་མི་འགོད་དོ། །དེ་ལྟར་ནའང་གཞན་སྐྱེ་བསྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སྐྱེ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་མངོན་སུམ་ལས་གཞན་པའི་རིགས་པ་སྨྲས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་ཀོ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལས་འབྲས་བུ་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གང་གིས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་རང་གི་ལྟ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་གནས་པས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་གཞན་སྐྱེ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དེ་ལས་གཞན་པའི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ཁོའི་འདོད་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། གང་གིས་རང་ལྟ་ལ་གནས་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་གཞི་གསུངས། །

བདེན་གཉིས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ནི་བདེན་གཉིས་འཆད་དོ། །གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། བདེན་གཉིས་ཡུལ་ཅན་དང་བཅས་པའི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པས་ཐོག་མར་ཁྱོད་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཡིན་པས་འདི་ལ་ལྟོ། བདེན་གཉིས་སྤྱིའི་རྣམ་

གཞག །སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱར་བ། བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ། བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པས་གནོད་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདེན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་བརྗོད་པ། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་བཞི་གསུངས། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡང་དག་པ་མཐོང་བ་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་དང་། བརྫུན་པ་མཐོང་བ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཡིས་རྙེད་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ནི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡང་དག་པ་མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་རྙེད་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཡིན་ཞིང་། མཐོང་བ་བརྫུན་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བདེན་གཉིས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་གཞུང་འདི་རྣམས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐབས་ལན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདིར་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ནི་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་པས་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སམ་དོན་དམ་པར་ཡོད་དགོས་ལ༔ དེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མས་གནོད་སྙུབ་འཇུག་ན་དོན་དམ་

པ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་གྱི་གཙོ་བོར་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཚོལ་བར་འགྱུར་བས་ཐོག་མར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཚོལ་བར་སྟོན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡང་ལོག་དང་། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་ཡང་ལོག་གོ །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་མ་ཟད། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལའང་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འཇོག་ཅེས་སྟོན་པ་ལ༔ མཐོང་བ་བརྫུན་པའང་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་མ་ཟད། བརྫུན་པ་མཐོང་བའི་བློ་ལའང་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་པ་མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་དང་། ལོག་པ་འཁྲུལ་བའི་བློ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུའི་གནོད་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུའི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུའི་གནོད་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ལེགས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་འདོད་དེ༔ འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྤྱི་བཏང་ལ་ཡིན་གྱི་ཁྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་

ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཡུལ་ལའང་དེ་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། གནོད་པ་མེད་པའི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། འཁྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་གང་ཞིག འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་པའི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ཕྱོད་ཉིད་དེར་སྣང་དང་དེས་སྟོང་གི་ཚོགས་པ་དེ་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་ནི་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ཕྱོད་དེར་སྣང་དང་དེས་སྟོང་གི་ཚོགས་པ་དེ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པ་གཞན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཤེས་པ་མ་རིག་པའི་གཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་གཞུང་ལུགས་ལས་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྟགས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོ་སོགས་དང་། སྒྱུ་མ་ལ་རྟ་གླང་དང་སྨིག་སྒྱུ་ལ་ཆུ་དང་སོགས་པས་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལ་བརྟགས་པའི་བྱད་བཞིན་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་འཁྲུལ་བའི་ངོར་ཡོད་མོད། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཐ་

སྣང་དུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། འོ་ན། གོང་གི་དཔེ་དེ་དོན་ལ་སྦྱར་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་མི་གནོད་དེ། དྲི་མ་མེད་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པ་སྟེ་དེ་དང་བྲལ་བའི་སོ་སྐྱེའི་བློ་འཁྲུལ་བས་གཞན་སྐྱེ་མཐོང་ཀྱང་། འཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་བློ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ངོར་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་སྐྲ་ཤད་སོགས་དམིགས་པ་ཡིས། རབ་རིབ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྐྲ་ཤད་སོགས་མི་སྣང་བ་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་ནོ༔ ༔འདིར་ནི་དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པའོ། །

བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཁོ་ན་རེ། དངོས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་གཉིས་གཉིས་འཐད་པར་གསུངས་ན། འོ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་བདེན་པ་གང་གི་ངོར་འཇོག

པའི་ཀུན་རྫོབ་དེ་གང་ཡིན། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། གཏི་མུག་རང་བཞིན་ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞི་གསུངས། གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཏི་མུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐད་དོད་སཾཝྲིཏ་ཞེས་པ་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པའོ། །འོ་ན། གཟུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། བློ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་འཛིན་དེས་བཅོས་མ་སྟེ་དེའི་དབང་གིས་བདེན་པར་མེད་བཞིན་དུ་བདེན་པར་སྣང་བའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་ཐུབ་པ་དེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གང་དུ་གསུངས་ན། ལང་གཤེགས་ལས།། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འཁྲུལ་བ་གང་། དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་བྱ་བ་དེར་གསུངས་སོ། །འོ་ན། གཟུགས་སོགས་དེ་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བློ་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་

པོ་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བཙོས་མ་དང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱིས་གཟུགས་སོགས་གནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཙོས་པ་དང་། གཉིས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བཙོས་པར་འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལྟར་བསྟན་པར་མི་ནུས་པས་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སོ་སྐྱེ་རྣམས་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་ཕུང་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ལྟར་གྱི་ཕུང་སོགས་བདེན་མེད་ཕུང་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཀྱིས་མིག་བསླད་པའི་མཐུ་ཡིས་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་བསེ་རུ་སོགས་ཀྱི་སྣོད་གང་དུ་སྐྲ་ཤད་དང་སྦྲང་བུ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་སྟེ་དེ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་རྣམ་པར་བརྟགས་ཤིང་མཐོང་ནས་བསལ་བའི་ཚོགས་བྱེད་པ་ན། རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་དག་པས་སྣོད་དེར་བལྟས་པའི་ཚེ་སྐྲ་ཤད་དེ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་མི་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་སྐྲ་ཤད་མེད་པར་མཐོང་ནས་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ན། སྐྲ་ཤད་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་གནས་ཚུལ་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་ལྟར་མ་ཡིན་གྱིས།

རབ་རིབ་མེད་པས་མཐོང་བ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །བཞི་བ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་ནི། གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་མི་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ཅེས་འཆད་པ་ལ། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་དྲུག་གསུངས། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི། འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སོ་སྐྱེ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པའི་ལམ་གཞན་གྱི་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་སོ་སྐྱེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་དང་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་སོགས་འཕགས་པའི་ལམ་འཚོལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རྟགས་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སོ་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བལྟ་བ་ལ་བློ་གྲོས་བླུན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནོར་བུ་བརྟག་པ་ལ་རྨོངས་པའི་གང་ཟག་བཞིན་ནོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟེ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མཐོང་བ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་གནོད་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན། གཞན་སྐྱེ་

བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་ཡུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་སྐྱོན་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་གཉིས་གསུངས། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དོན་ཛྭའམ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གལ་ཏེ་སེལ་བ་སྟེ་བཀག་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་སྤྲངས་པ་ནི། སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞན་སྐྱེ་མི་གྲུབ་མོད། གྲུབ་ནའང་དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པར་བསྟན་ནས། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་ཅེས་འཆད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་བཞི་གསུངས། ཤིས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་མེད་དེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་བུ་དང་ཤིང་གི་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས། ཕྱིས་བུ་དང་ཤིང་སྐྱེས་པའི་ཚེ་བདག་གིས་བུ་འདི་སྐྱེད་ཅེས་སྨྲ་བར་བྱེད་ཅིང་ཤིང་འདི་ཡང་བདག་གིས་བཙུགས་སོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་འབྲེལ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བར་འཛིན་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པས་དེ་འདྲའི་བློ་དེ་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བ་ལ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ན་ངས་བུ་འདི་མ་དེའི་ཁོང་དུ་བཙུག་ནས་བཏོན་ཏོ་སྙམ་དུ་བློ་སྐྱེ་བའམ། ཡང་ན་ཕ་མ་ཡིན་པ་ལའང་བུ་འདི་

ཉེ་ངའི་བུའོ་སྙམ་དུ་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་
པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གོང་དུ་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་བདག་སྐྱེ་བཀག་ནས་
གཞན་སྐྱེ་མ་བཀག་ན་ཉེས་དམིགས་དང་། བཀག་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་བཤད་
ན༑ དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་སྨྱུ་གུ་ཞེས་སོགས་
ཀང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྨྱུ་གུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ས་བོན་ཞིག་
པ་སྟེ་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ས་
སྨྱུག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན་ཉེས་པ་དེ་ཡོད་ཀྱང་། སྨྱུ་
གུ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་
སུ་མི་འགལ་ཞིང་ཆེས་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ས་སྨྱུག་གཉིས་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་གཞན་ཡིན་དགོས་ལ།
དེ་ལ་ནི་སྨྱུ་གུ་ཡོད་ཀྱང་ས་བོན་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་ལ་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན། སོ་སྐྱེ་ཡོད་པས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་རྒྱུན་མ་ཆད་
པ་ལ་མི་ཕན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྨྱུ་གུ་སྐྱེས་
པའི་ཚེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་
ན་ས་སྨྱུག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཡིན་ན་ཉེས་པ་དེ་ཡོད་ཀྱང་། ས་སྨྱུག་
གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྨྱུ་གུའི་དུས་
ན་ས་བོན་ཞིག་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ས་སྨྱུག་རང་བཞིན་གྱིས་

གཅིག་ཡིན་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་སྨྱུ་གུའི་དུས་སུ་ས་བོན་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ས་སྨྱུག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྟག་ཆད་གང་རུང་ལས་མ་འདས་ཤིང་། ས་སྨྱུག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ལ་དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཞག་ཆོག་པས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགར་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ།

བཞི་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགར་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་འདོད་པ་དགག་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བས་དགག ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པའི་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཐལ་བས་དགག དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་བའི་དགག་པའོ།། དང་པོ་ནི། དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་རིགས་མོད། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། གལ་ཏེ་རང་གི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་གྱུར་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ལ་བསྐུར་བ་བཏབ་པ་སྟེ་ཡོད་བཞིན་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད། ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས། དང་པོ་དེར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས། དེར་གྲུབ་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྔར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད། ཁྱོད་སྐྱེས་པའི་ཚེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སོང་བ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱུར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གྲུབ་ན་རིགས་པའི་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་དགོས་ཞེས་འཆད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་

ཅན། གཟུགས་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་བདེན་པ་རྣམས་ལ་བདག་ལས་
སྐྱེའམ་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་རིགས་པས་བརྟགས་ནས་སམ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་
སྒོ་ནས་ཁས་བླང་བར་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་ གང་གི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་སོགས་
ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་དག་བདག་ལས་སྐྱེའམ་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་རྣམ་པར་དཔྱད་
ན༔ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་
ལས་ཚུ་རོལ་ཏེ་གཞན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གནས་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་དེ། དེ་མེད་ན་ཀུན་བྱུང་
མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་
སྐྱེ་ཡོད་ན་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། གཟུགས་
སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་
པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་
སུ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས་བདག་དང་
གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་རིགས་པ་དེས། ཐ་
སྙད་དུ་ཡང་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།
དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཐ་སྙད་དུ་རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན། དེའི་

ལན་འཆད་པ་ལ། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་དྲུག་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ན་ཡང་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་འཐད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྒྱུ་དག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་རང་གི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དངོས་པོ་སྟོང་པ་བརྫུན་པ་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས། མེ་ལོང་དང་བྱད་བཞིན་ལ་སོགས་པ་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེ་བར་མ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པར་གྲགས་ཤིང་། ཇི་ལྟར་མེ་ལོང་དེར་གྲགས་པའི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་བརྫུན་པ་དེ་ལས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཟུགས་བརྙན་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་དཔེ་དེ་བཞིན་ནོ། །

བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།

ལྔ་པ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤངས་སླ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གང་ཡོད་ཅེ་ན༔ དེ་འཆད་པ་ལ། བདེན་པ་གཉིས་སུའང་རང་བཞིན་ཞེས་སོགས་རྐང་

པ་གཉིས་གསུངས། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ལ་སྔར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ལ་ཕྱིས་མེད་པའི་ཆད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་གཉིས་ཆར་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་པ་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ། ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་དཔེ་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤྲངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ་སྔར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མ་ཟད། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་འཐད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན། ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་བླངས་པ་མེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ལར་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་ལས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པ་སྐྱེ་མ་འཁྲུལ་བར་འབྱུང་བ་རིག་པར་གྱིས་ཤིག་ཏེ་བྱ་རིགས་ཏེ། ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་བླངས་པ་མེད་ཀྱང་ལས་ཞིག་པ་ལས། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་འཇོག་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ལས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགག་པར་རྒྱུན་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་ནུས་ཕྱིར། ཞེས་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་ཞིག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ནུས་ཞེས་

འཆད་ན། དེའི་དཔེ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། རྨི་ལམ་དམིགས་པའི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་འགགས་པ་ལས་ཀྱང་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྨི་ལམ་ན་བུད་མེད་བཟང་མོ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི་གཉིས་སད་ཀྱང་དེ་སད་པའི་ཚེ་ནའང་སྐྱེ་བོ་བླུན་པོ་ལ་དུས་དེར་འགགས་པའི་བུད་མེད་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་པ་དྲག་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། རྣམ་སྨིན་ཐུག་མེད་དུ་འཕྲེན་པའི་རྩོད་པ་སྤངས་པ། ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤངས་པའོ། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་ནུས་ཕྱིར། །ཞེས་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགག་ཀྱང་ལས་ཞིག་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་བཤད་ན། འོ་ན་དགེ་སྡིག་གི་ལས་ཀྱིས་རྣམ་སྨིན་འཕྲེན་པ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་པར་ཐལ། དགེ་སྡིག་གི་ལས་ཀྱིས་རྣམ་སྨིན་འབྱུང་ནས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་འཕྲེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བརྒྱད་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་འཕྲེན་ཟིན་པའི་ལས་དང་འཕྲེན་མ་ཟིན་པའི་ལས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགགས་པར་མཚུངས་ཀྱང་། རྣམ་སྨིན་འཕྲེན་མ་ཟིན་པའི་ལས་ཀྱིས་རྣམ་སྨིན་འཕྲེན་ལ༔ འཕྲེན་ཟིན་པའི་ལས་ལས་སླར་ཡང་རྣམ་སྨིན་འཕྲེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་

པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཏེ་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་ཡུལ་སྐྲ་ཤད་དང་བོང་བུའི་རྭ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་གིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ནི་མཐོང་གི །དངོས་པོ་གཞན་བོང་བུའི་རྭ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགེ་མི་དགེའི་ལས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་། ལས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་མི་དགེ་བ་སྟེ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་ནག་པོའི་ལས་ལས་འབྱུང་གི་དགེ་བའི་ལས་ལས་མི་འབྱུང་ལ། རྣམ་སྨིན་དགེ་བ་སྟེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཉིད་ནི་དགེ་བའི་ལས་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་མཐོང་གི། མི་དགེ་བ་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྲ་ཤད་དང་བོང་བུའི་རྭ་གཉིས་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་སྣང་ལ་བོང་བུའི་རྭ་མི་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་འཐད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། མྱུར་དུ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་མི་དགེའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། བདེན་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་བོ། །ཞེས་ལུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་སོ་སྐྱེས་ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པ་སྟེ་དཔྱད་པའང་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སྐྱེས་

ལས་འབྲས་ལ་བསྐུར་བ་བཏབ་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་དགོས་ཀྱི་རིགས་པ་ཙམ་གྱིས་དཔག་མི་ནུས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་བ་སྤངས་པ་ལ་གཉིས། ལུང་འགལ་སྤོང་བའི་ཚིག་དོན་དངོས། དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པའི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་ནུས་ཕྱིར། །ཞེས་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཇོག་ནུས་པར་བཤད་ན། འོ་ན་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཀུན་གཞི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་བཞི་གསུངས། ཀུན་གཞི་གསུངས་པའི་མདོ་དང་མི་འགལ་ཏེ། ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་། གང་ཟག་ཉིད་རྫས་སུ་ཡོད་ལ། ཕུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཏེ་དེ་ཙམ་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་འདི་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་སྦྱར་བཤད་པ་དེ་ལྟར། ཆེས་ཟབ་པའི་དོན་རེ་ཞིག་རིག་པར་ཏེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་གདུལ་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི༔ འོ་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན། དཔེ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་བཞི་གསུངས། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་དྲང་པའི་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡང་ཆོས་

ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བཀྲི་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྲལ་བས་ང་དང་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད་ན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་སུ་ང་དང་ང་ཡི་ཞེས་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དཔེ་དེ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། ཞིག་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་མེད་ལ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་གྱུར་ཀྱང་། །སྲིག་པའི་བསྐལ་པ་བརྗོད་མཛད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །དུས་གསུམ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི། །རང་བཞིན་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱང་སྟོན་མཛད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀག་པ་ལ་གསུམ། ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་དགག་པ། སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་གྱིས་སྒྲས་ཕྱི་དོན་མི་འགོག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། འདིར་བརྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེས། །ཤེས་རབ་གནས་པས་ཞེས་

ས་དྭག་པ་བས་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པས་ས་དྭག་པ་བས་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་ཁོ་བོས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་བཤད་ན། ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ས་དྭག་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཕྱི་དོན་ཁེགས་ཤིང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ཆེ་ལས་ཆུ་རླབས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དོན་སྣང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔ་མ་འགག་བཞིན་པ་འབྱུང་ལ། དེས་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ནུས་པ་སྟེ་བག་ཆགས་བཞག་པ་སྨིན་པ་ལས་དོན་སྣང་གི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་གི་འཁྲུལ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་ཏེ། རང་རྒྱུ་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་དང་། རང་འབྲས་དངོས་པོ་བཏགས་

པར་ཡོད་པའི་སྣེ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་ཏེ། དོན་དུ་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དུ་ཞེན་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་གཞན་དབང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཟུང་བ་མེད་པར་རང་གི་བག་ཆགས་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དོན་དམ་པར་སྒྲ་རྟོག་གི་སྤྲོས་པ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། གཟུང་བ་མེད་པར་ཞེས་སོགས་ཚིག་གསུམ་གསུངས། །

ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔེ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལུགས་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་རྒྱས་པར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔེ་དགག བག་ཆགས་ཀྱི་ནུས་པ་ལས་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་དོན་དགག དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་དགག་པ། སྐྲ་ཤད་མཐོང་བའི་དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པ། རྨི་ལམ་གྱི་

དཔེས་སད་དུས་སུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པ། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྫུན་པར་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་གི་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་དེ་རྣམས་འགོག་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་མེད་སེམས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བརྒྱད་གསུངས། དོན་ནི་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་མེད་ལ་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་ན། དཔེར་ན་འདི་བཞིན་ཞེས་འདིའི་དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད་ཅེས་དྲི་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། དེའི་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་དེ། རྨི་ལམ་ན་གླང་ཆེན་མེད་ཀྱང་གླང་ཆེན་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་འདིར་བསམ་པ་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ། ཕྱི་རོལ་མེད་ལ་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཚེ་དབུ་མ་པ་ང་ཡི་ལུགས་ལ་སད་པར་མ་ཟད་རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཡུལ་གླང་ཆེན་མེད་པ་ལྟར་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་སྐྱེ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། རྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་ཆེ་སྣང་བའི་ཡིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། སད་པའི་ཚེ་གླང་པོ་ཆེ་སྣང་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་ཡིད་དྲན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན། རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གླང་པོ་ཆེ་ཡང་། རྨི་ལམ་གྱི་ཡིད་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཡང་སད་པའི་ཚེ་ངས་རྨི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་གླང་ཆེན་མཐོང་སྙམ་པའི་ཡིད་དྲན་པ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་

བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སྣང་ཆེན་ལའང་དེ་མཐོང་སྙམ་དུ་དྲན་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ངས་མཐོང་ཞེས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པས་ཡུལ་ཅན་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་དགོས་ན། འདི་མཐོང་ཞེས་ཡུལ་དྲན་པས་ཡུལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡང་དགོས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་སད་དུས་སུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པ་ནི། དེ་སྐད་བྱས་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། གཉིད་ལོག་པ་ན་མིག་གི་བློ་སྐྱེ་མིག་ཤེས་མི་སྲིད་པས་རྨི་ལམ་ན་སྣང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། ཡིད་ཤེས་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཙམ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་ཡིན་པས། རྨི་ལམ་ན་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སད་པའི་སྐབས་འདིར་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། གལ་ཏེ་གཉིད་ན་ཞེས་སོགས་རྐང་བ་བཞི་གསུངས། དེ་འགོག་པ་ལ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཡུལ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་ལྔ་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཏེ་དོན་རྨི་ལམ་དུ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྨི་ལམ་ན་མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་གཟུགས་གཉིས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་སེམས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྨི་ལམ་གྱི་མིག་གཟུགས་ཡིད་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་མིག་སོགས་

སུ་སྣང་ཞིང་མིག་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བརྫུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མིག་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་བཞིན་དུ་རྨི་ལམ་གྱི་རྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་མའི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་ལའང་བདེན་བརྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། གསུམ་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྫུན་པར་གྲུབ་པ་ནི། །རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཤེས་པ་བདེན་པར་མི་འགྲུབ་པར་མ་ཟད། དཔེ་དེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྫུན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྨི་ལམ་ཇི་ལྟ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བདུན་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་བརྫུན་པ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་དབང་དོན་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་བརྫུན་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་སྣང་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་སེམས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་རྣམས་དང་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་ སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པ་བདེན་བརྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་འདི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མ་གྲུབ་པར་མ་ཟད། ཡུལ་ཅན་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན།། ཇི་ལྟར་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སད་རྨིའི་སྐབས་ཀྱི་དབང་པོ་དོན་ཤེས་གསུམ་སད་རྨི་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྣང་བར་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཇི་ལྟར་གཏི་མུག་གི་གཉིད་མ་སད་ཅིང་ཐ་མལ་

པའི་གཉིད་སད་པའི་ཤེས་ངོར་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཀ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ༔ ཇི་སྲིད་དུ་ཐ་མལ་པའི་གཉིད་མ་སད་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ལ་སྣང་དེའི་ངོར་ཡང་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སད་རྨིའི་དེ་གསུམ་ཐ་མལ་པའི་གཉིད་དང་མ་རིག་པའི་གཉིད་སད་པའི་ངོར་མི་སྣང་བར་ཡང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མལ་པའི་གཉིད་སད་པར་གྱུར་ན་སྣང་དེའི་དུས་སུ་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་གཏི་མུག་གི་གཉིད་སད་པ་སྣེ་མ་རིག་པ་དྭངས་ཕྱུང་བ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་སད་པའི་དབང་དོན་ཤེས་པ་དེ་གསུམ་ཆར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྣྲ་ཤད་མཐོང་བའི་དཔེ་དགག་པ་ནི། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་སྣྲ་ཤད་མེད་ཀྱང་སྣྲ་ཤད་སྣང་བའི་བློ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། དབང་པོ་རབ་རིབ་ཅེས་སོགས་ཤྲང་པ་བརྒྱད་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྣྲ་ཤད་དང་དེར་སྣང་གི་བློ་ལ་བདེན་བརྟུན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། མིག་གི་དབང་པོ་རབ་རིབ་དང་བཅས་པའི་བློ་གང་གིས་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུ་ལས་སྣྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་གང་མཐོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་བློ་ལ་ལྟོས་པ་སྣེ་དེའི་བློ་ངོར་སྣྲ་ཤད་དུ་སྣང་བའི་ཡུལ་དང་དེ་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཅར་བདེན་པ་སྣེ་ཡོང་ལ། དོན་གསལ་མཐོང་བ་སྣེ་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་ཤེས་ལ་ལྟོས་ན་ནི་དེ་གཉིས་

ཀ་འང་བརྟེན་པ་སྔ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་སྣ་ཤད་མེད་པར་སྣ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་བློ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། གང་ཞིག་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྣ་ཤད་མཐོང་བ་དེའི་ཡུལ་དེར་མིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྔོ་བློ་གཏད་པ་ན་རབ་རིབ་མེད་པ་དེ་ལ་འང་རབ་རིབ་ཅན་དང་འདྲ་བར་སྣ་ཤད་མེད་པར་མཐོང་བའི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་སྣ་ཤད་མེད་པར་མཚུངས། བློ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། སྣ་ཤད་སྣང་བའི་བློ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་རབ་རིབ་ཙམ་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། སྣ་ཤད་མེད་པར་སྣ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་བློ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་རབ་རིབ་མེད་པའི་གང་ཟག་ལའང་སྣ་ཤད་སྣང་བའི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

བག་ཆགས་ཀྱི་ནུས་པ་ལས་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་དོན་དགག་པ།

གཉིས་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་ནུས་པ་ལས་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་དོན་དགག་པ་ལ་གསུམ། བག་ཆགས་སྨིན་མ་སྨིན་ལས་དོན་སྣང་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དགག །སླར་ཡང་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་པ་དགག །སེམས་ཙམ་གྱི་ལུགས་བཀག་པ་ལ་ལུང་གིས་གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་

དགག་པའོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་མཐོང་བ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་གསུངས། དོན་ནི་ཁོ་ན་རེ། རབ་རིག་མེད་ལའང་སྒྲ་ཤད་བློར་འགྱུར་ན༔ །ཞེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲ་ཤད་སྣང་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ནི་སྒྲ་ཤད་སྣང་བའི་བག་ཆགས་སྨིན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི༔ ཡུལ་སྒྲ་ཤད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་མེད་པར་ཡུལ་ལེགས་པར་མཐོང་བ་དག་ལ་སྒྲ་ཤད་སྣང་བའི་བློའི་ནུས་པ་བག་ཆགས་ནི་སྨིན་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རབ་རིབ་མེད་པ་དེ་ལ་སྒྲ་ཤད་སྣང་བའི་བློ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི༔ ཤེས་བྱ་སྒྲ་ཤད་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བའི་དབང་གིས་བློ་དེ་མི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལུགས་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་ཤེས་ད་ལྟ་བ་ལ་ནུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག །མ་འོངས་པ་ལ་ནུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག །འདས་པ་ལ་ནུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དད་པོ་འཆད་པ་ལ། ནུས་དེ་མེད་པས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ནུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྨིན་མ་སྨིན་ལས་སྒྲར་སྣང་གི་བློ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་འདི་ནི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚིག་རྐང་འདིས་ནུས་པ་འགོག་པའི་གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ནུས་པ་རང་དུས་ན་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟ་བ་ལ་ནུས་པ་རང་ཉིད་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་གྲུབ་པ་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་

ཤེས་དེ་ལ་རང་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ནུས་པ་དེ་རང་དུས་ན་ཡོད་པའི་སྔར་སྣང་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བྱེད་ཡིན་ན་ནུས་པ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་གམ། ཐ་དད་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྔར་སྣང་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། རང་དུས་སུ་རང་རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མྱུ་གུའི་དུས་སུ་ས་བོན་མ་ཞིག་པར་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྔར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུའི་དུས་ན་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་འོངས་པ་ལ་ནུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ། མ་སྐྱེས་ངོ་བོ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བདུན་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ནུས་པ་རང་དུས་ནམ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཡང་ནུས་པ་རང་ཉིད་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་ནུས་པའི་དུས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་ཤེས་འདིའི་ནུས་པ་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་རྣམ་ཤེས་ཁྱད་ཆོས་དང་ནུས་པ་ཁྱད་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་ནུས་པའི་དུས་སུ་མེད་ན་ནུས་པ་འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་འདིའི་ནུས་པའོ་ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་པས་རྣམ་ཤེས་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཁྱད་པར་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ནུས་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། འོ་

ན༔ མོ་གཤམ་བུ་ལའང་རང་རྒྱུ་ནུས་པ་དེ་ཉེ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་མེད་ཀྱང་དེ་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། ཁྱད་པར་མེད་པར་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་མིན། ཞེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་ནུས་པའི་དུས་ན་མེད་ཀྱང་ཕྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་བསམ་ནས་རྣམ་ཤེས་དེའི་ནུས་པ་འདིའོ་ཞེས་བསྙད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འབྱུང་འགྱུར་ལ་བསམ་ནས་འབྲས་ཆེན་ཚོས་རས་ཡུགས་ཐོགས་ཞེས་དང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ། །འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་དང་རང་འབྱུང་གཉིས། །ཞེས་འཁོར་བསྒྱུར་སོགས་སུ་འགྱུར་རྒྱུ་ཞིག་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་དེ་དག་མངལ་དུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྔ་སྣང་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ནུས་པའི་དུས་ན་རྣམ་ཤེས་འདི་ཡི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། སྔར་སྣང་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཤེས་ནུས་པའི་དུས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་ན་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དགོས་པས་གཏན་མེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན་རེ། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་ནུས་པའི་དུས་ན་མེད་པས་མེད་མི་དགོས་ཏེ། ནུས་པ་དང་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ༔ ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་དོན་ལ་གཅིག་ཤོས་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི།

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅེས་དམ་པ་མཁྱེན་རབ་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་དུ་གསུངས་ན་རྩ་ཤེ་དང་བཞི་བརྒྱ་པར་གསུངས་སོ༔ ༔གསུམ་པ་འདས་པ་ལ་ནུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། ནུས་པ་མེད་པར་འདི་ཡི་འབྱུང་འགྱུར་མེད་ཅེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ༔ ནུས་པའི་དུས་ན་འགགས་པའི་རིགས་མཐུན་གྱི་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་བཞག་ལ། དེ་འདྲའི་ནུས་པ་དེ་སྨིན་པ་ལས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་ཁོའི་འདོད་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། གལ་ཏེ་འགགས་པའི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཅིག་གསུངས། དེ་འགོག་པ་ལ། གཞན་གྱིས་ནུས་པ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཅུ་གཅིག་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འོ་ན། རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་གཞན་གྱི་ནུས་པ་ལས་རང་དང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུན་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ར་ཁྱོད་ལྟར་ན་སྔ་ཕྱི་ཕན་ཚུན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཀུན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ར་ནི་རྒྱུན་ཅན་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་འང་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དེ་དག་ལ་རྒྱུན་ཐ་དད་མེད་པར་རྒྱུད་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལས་

ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཅེ་ན། འདི་ནི་གཞན་སྐྱེ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤྱོང་བའི་ལན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་ལ་རྒྱུན་གཅིག་པ་འདི་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ཞིག་ཏེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་པའི་རྒྱུན་ཡོད་པའི་གོ་སྐབས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔ་ཕྱི་གང་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གདོགས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྦས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་གང་ཟག་སོ་སོའི་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གདོགས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་སླར་ཡང་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཡོད་དེ། མིག་བློ་སྔ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རང་གི་ནུས་པ་བག་ཆགས་གང་ཞིག་ཀུན་གཞི་ལ་བཞག་པ་སྨིན་པ་ལས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མིག་ཤེས་ཀུན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། མིག་རང་གི་རྣམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱིས་ནུས་པ་སྨིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་མིག་དབང་སྣང་བ་དེ་ལ་གཏི་མུག་གི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་མིག་ཡིན་ནོ།། ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི། རྣམ་ཤེས་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་མིག་དབང་ནི་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་སོགས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱི་དོན་མེད་

ཀུན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་དབང་པོ་ལྔ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལྔ་སྔོན་པོ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་རང་གི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ལ་བཞག་པ་སྨིན་པ་ལས་སྔོན་པོ་སོགས་སུ་སྣང་བ་ཉིད་འབྱུང་བ་མ་རྟོགས་པར། སྐྱེ་བས་སེམས་སྔོ་སོགས་སུ་སྣང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བར་ཁས་ལེན་པ་སྟེ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་ཡིན་པའི་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །འོ་ན༔ ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྨི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་དོན་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ནུས་པ་སྨིན་པ་ལས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དེ་ཡི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། སད་པ་ལའང་སྐབས་འདིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་དེ་སྣང་བའི་ཡིད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཞེས་ཁོའི་འདོད་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། མིག་བློ་སྐྱེ་བར་ཞེས་སོགས་ཚིག་གསུམ་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཚིག་གསུམ་པོ་དེའི་ནང་ནས་ཕྱི་མའི་དོན་གཙོ་བོར་འགོག་པ་ཡིན་པས། དེ་འཆད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པར་ནི་ཞེས་པ་ནས་བརྗོད་འདི་སེལ་བྱེད་ཅེས་པའི་བར་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པར་ནི་རྨི་ལམ་དུ་སྔོ་སོགས་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན༔ འོ་ན། རྨི་ལམ་དེ་ལྟར་བཞིན་དུ་མིག་དབང་མེད་པར་ཏེ་མེད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་རང་གི་ས་བོན་གྱི་བག་ཆགས་ནི་སྨིན་པ་ལས། ཡོང་བ་ལའང་སད་པའི་

སྐབས་འདིར་སྔོ་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཡིད་སེམས་ཅིས་མི་སྐྱེ་སྟེ་སྐྱེ་རིགས་པར་ཐལ། སད་རྨི་གཉིས་ཀར་ལོང་བ་ལ་མིག་དབང་མེད་ཅིང་བག་ཆགས་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཚུངས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་ནུས་པ་སྨིན་པའི་རྐྱེན་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྐྱེན་རྨི་ལམ་ན་ཡོད་ཅིང་ལོང་བ་ལ་སད་པའི་ཚེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ལྟར་ན་རྨི་ལམ་ན་སྔོ་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་ཡོད་ལ། སད་པར་ན་དེ་མེད་པར་འགྱུར་བས་མི་མཚུངས་པར་འདོད་ན། འོ་ན་སྔོ་སོགས་གསལ་སྣང་གི་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་སད་པའི་སྐབས་འདིར་ལོང་བ་ལ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་རྨི་ལམ་གྱི་ཚེ་ཡང་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་རིགས་ཏེ་རིགས་པར་ཐལ། རྨི་ལམ་ན་དེ་འདྲའི་ནུས་པ་སྨིན་བྱེད་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚིག་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་མ་གྲུབ་ཏེ། རྨི་ལམ་ན་སྔོ་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཡིད་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བག་ཆགས་སྨིན་བྱེད་གཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན། མིག་མེད་པ་དེ་སད་དུས་སུ་ལོང་བ་ལ་སྔོ་སོགས་གསལ་སྣང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་འདི་ཡི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལྟར། རྨི་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་སྔོ་སོགས་གསལ་སྣང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྨི་ལམ་དུ་དེ་འདྲའི་ཡིད་ཤེས་སྐྱེ་བ་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་བཞིན་

གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་ན། སད་པའི་སྐབས་དེ་བཞིན་དུ་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་གཟུགས་བརྫུན་པ་དང་། མིག་བརྫུན་པ་དེ་གཉིས་ནི་རྫུན་པ་ཡུལ་ཅན་ཏེ་རྨི་ལམ་གྱི་མིག་ཤེས་དེས་རང་ཡུལ་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། བདེན་པ་ཁེགས་ཤིང་སྣང་ཙམ་དགག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། བག་ཆགས་བརྫུན་པ་ལས་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་བརྫུན་པ་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྨི་ལམ་གྱི་མིག་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྨི་ལམ་ན་མིག་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་རྨི་ལམ་ན་གླང་ཆེན་ཡོད་པར་ཐལ། རྨི་ལམ་གྱི་གླང་ཆེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཏེ། དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཙམ་པས་ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བརྗོད་པའི་རྗོད་པ་འདི་རྣམས་དབུ་མ་པས་སེལ་བར་བྱེད་ནུས་ཏེ། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་འདི་ཡིས་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དཔེ་དང་བཅས་པ་དེ་དང་དེ་ནི་དམ་བཅའ་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དབུ་མ་པས་སད་དུས་ཀྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཏེ། ཚད་མས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན། སེམས་ཙམ་པས་སད་དུས་

ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ཞེས་དང་། ཡང་སད་དུས་ཀྱི་སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མེད་པའི་རྫུན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་གཟུགས་བཞིན་ཞེས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་བཀོད་པ་ནི། དཔེ་མ་གྲུབ་ཅིང་ཁྱབ་པ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ༔ རྨི་ལམ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཕྱི་དོན་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ༔ ༔ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་རང་གི་རྟེན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟུས་སྦལ་གྱི་སྤུའི་གོས་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སླ་བ་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོནས་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བཀག་པ་ལ་ལུང་གིས་གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལུགས་དེ་བཀག་པ་ལ་རིགས་པས་མི་གནོད་པར་མ་ཟད་ལུང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་ལུགས་ལ་གསུང་རབ་འགར་ཡང་དངོས་པོ་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་ཕྱེད་གཉིས་གསུངས། །

དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའི་ཚེ་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་བར་མཐོང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་བཅུ་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བླ་མའི་མན་ངག་ལས་ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་བའི་ས་གཞི་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེར་ཡང་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཆར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལོག་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱབ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་ལ་སྣང་བའི་ཡུལ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ལུང་དང་འགལ་བར་མ་ཟད། རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་གར་མཁན་གྱི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་ལྟད་མོ་བའི་དབང་བློ་སྟེ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ན། དེའི་གན་ན་ཡོད་པ་གཞན་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་

པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དུ་མི་སྡུག་པའི་ཡིད་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་བར་ཡང་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ན། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དེར་བློ་གཏད་པ་ན་གཅིག་ཤོས་རྣལ་འབྱོར་པ་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་བ་རྟོགས་པ་སྟེ་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གང་ལ་ཡང་ལྟོས་མེད་དུ་གྲུབ་དགོས་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པ་ལ་མི་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་རྫུན་པ་སྟེ་ལོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་འབྲེལ་སྔར་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་དང་མཚུངས་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་སྒྱུ་མ་དང་གཟུགས་བརྙན་སོགས་མཐོང་བའི་བློ་དང་ཆུ་འབབ་པའི་ཀླུང་ལ་ཡི་དྭགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བལྟས་པའི་ཚེ་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་བློ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་མི་རུང་ཏེ། དེ་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། །

ཆུ་སླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མར་འཇོག་ཚུལ།

འདིར་མཐའ་ཙམ་ཟད་དཔྱད་ན། འོ་ན། ཆུ་སླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མར་འཇོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལས་ཅན་གྱི་ཡི་དྭགས་འགའ་ཞིག་གིས་ཆུ་སླུང་ལ་ལྟས་པའི་ཚེ་སྔོན་བསགས་པའི་ལས་ངན་གྱི་བདག་འབྲས་སུ་ཆུ་སླུང་གི་སྟེང་དུ་རྣག་ཁྲག་གསར་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ཡིན་གྱི། ཆུ་སླུང་རྣག་ཁྲག་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དེ་ཆུ་སླུང་ལ་བལྟ་བའི་ཚེ་ཆུ་སླུང་རྣག་ཁྲག་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ཆུ་སླུང་རྣག་ཁྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ཆུ་སླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཆུ་སླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་ཏེ། བུམ་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ལ་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་སྣང་བར་ཐལ། དེ་ལ་བུམ་པ་བདེན་མེད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བྱས་པ་ལ། འོ་ན། གངས་རི་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཆུ་སླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་ཚད་མ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལས་ཅན་གྱི་ལྷ་མི་ཡི་དྭགས་གསུམ་གྱིས་བརྟན་ཞིང་གཤེར་བ་ཐོར་པ་གང་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཚེ། བརྟན་ཞིང་གཤེར་བ་ཐོར་པ་གང་གི་གོ་ས་ན་ཆུ་དང་། བདུད་རྩི་དང་། རྣག་ཁྲག་ཐོར་པ་གང་རེ་ཚད་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། ལས་ཅན་ཡི་དྭགས་འགའ་ཞིག་གིས་ཆུ་ཀླུང་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ་ཆུ་ཀླུང་གི་སྟེང་དུ་རྣག་ཁྲག་ཚད་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཅན་གཅིག་གི་གོ་སར་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་གནས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན༔ ཆུའི་གོ་སར་མེ་དང་ས་རྡོ་སོགས་གནས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་བྲག་རིགས་སོགས་ཀྱི་གོ་སར་གཟུགས་ཅན་བར་དོའི་ལུས་རྒྱུ་ཞིང་གནས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། བརྟན་ཞིང་གཤེར་བ་ཐོར་པ་གང་ལ་ལས་ཅན་དེ་གསུམ་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཚེ༔ དེ་ན་ཐོར་གང་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེ་ཆུ་ཐོར་གང་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བདུད་རྩི་ཐོར་གང་དང་། །རྣག་ཁྲག་ཐོར་གང་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་སྟེ། དེ་གསུམ་དེ་ཐོར་གང་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་བོ། །འོ་ན་སྐྱེས་བུ་ལྷས་བྱིན་ལ་དེའི་དགྲ་གཉེན་གཉིས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བལྟ་བའི་ཚེ། ལྷས་བྱིན་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་གཉེན་ལ་ཡིད་འོང་དུ་སྣང་བའི་ལྷས་བྱིན་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དགྲ་ལ་ཡིད་མི་འོང་དུ་སྣང་བའི་ལྷས་བྱིན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འཁྲིག །དེས་ན་ལས་ཅན་ཡི་དྭགས་འགའ་

ཞིག་གིས་སྨིན་ཤིང་འབྲས་བུ་ཅན་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ། སྨིན་ཤིང་འབྲས་བུ་ཅན་མ་མཐོང་བར་དེ་ཉིད་ཤིང་སྡོང་སྐྱ་རྡུལ་པོར་སྣང་བ་ཡིན་པས། ཚད་མར་སོང་ས་ཡང་ཤིང་སྡོང་སྐྱ་རྡུལ་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི། སྨིན་ཤིང་འབྲས་བུ་ཅན་མེད་པར་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་གླུང་སྐམ་པར་སྣང་བའི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱང་འོག་གཞི་གྲམ་པ་སོགས་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་གླུང་སྐམ་པ་དེའི་གཞལ་བྱར་འཛོག་མི་དགོས་པས་ཚད་མ་དངོས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་བོའི་རྟོགས་པ་ནི་ལས་ཅན་མི་དང་ཡི་དྭགས་ཚོགས་པའི་ཚེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྐམ་པར་ངེས་པའི་སྨིན་ཤིང་དང་སྐམ་པར་མ་ངེས་པའི་སྨིན་ཤིང་གཉིས་སྨིན་ཤིང་འབྲས་བུ་ཅན་ཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། ལས་ཅན་མི་དང་ཡི་དྭགས་གཉིས་ཀྱིས་སྨིན་ཤིང་འབྲས་བུ་ཅན་གཅིག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཚེ་གཞི་དེར་སྐམ་པའི་ཆ་དང་མ་སྐམ་པའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདི་འདྲ་བའི་རྩོད་པའི་ལན་དུ། རང་རེའི་ཡིག་ཆར་རྒྱུའི་ཆ་ཤས་ཕྲ་མས་ཉེར་ལེན་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་ལས་ངན་པས་བདག་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་རྣག་ཁྲག་གསར་དུ་གྲུབ་ཅེས་འབྱུང་བ་དང་བསྟུན་ནས་ལན་འདེབས་དགོས་ཏེ། ཁས་ལེན་འཛིན་མཚམས་དཀའ་བ་འདི་འདྲ་བ་མང་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དགུན་གྱི་དུས་སུ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ལུས་ཤེས་ཕྲད་པའི་ཚེ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྟེང་ན་གྲང་རེག་ཡོད་པར་ཐལ། ལས་ཅན་གྱི་ཡི་དྭགས་དང་རྒྱ་གླུང་ཕྲད་པའི་ཚེ་རྒྱ་གླུང་གི་སྟེང་དུ་རྣག་ཁྲག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་

གྲང་རེག་དེ་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚ་རེག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཚ་བའི་རེག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་དེ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་རེག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པའི་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། འོ་ན། སྔར་གྱི་རིགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྡུ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། མདོར་ན་ཇི་ལྟར་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། སྔར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྡུ་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཕྱི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་དེ་བྱ་རིགས་དེ། དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་སྐྱོན་ནས་ཅིག་ཤོས་བཞག་དགོས་པའི་ཕན་ཚུན་སྐྱོན་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་དབང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་རིག་དགག་པ།

གཉིས་པ་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་དགག་པ་ལ་བཞི། གཞན་དབང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་རིག་དགག་པ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པ། དེས་ན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་རིགས་པ། གཞན་དབང་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཞན་དབང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དྲིས་ནས་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། དེ་འཐད་པའི་

གཞན་གྱི་ལན་དགག་པ། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རང་རིག་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་གོང་མ་རྣམས་སུ་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་ནས་ད་ནི་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ། གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་ཅེས་སོགས་ཀང་པ་ལྔ་གསུངས། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པས་དེ་ལས་རྫས་གཞན་པའི་འཛིན་པ་ཉིད་དང་བྲལ་ཞིང་། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅིག་ཡོད་པར་འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཐལ། གཞན་དབང་འདི་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཚད་མ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཚད་མས་མ་བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ༔ དེ་རང་གཞན་གང་རུང་གིས་མི་འཛལ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་འཛལ་ན་སེམས་ཙམ་པ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་འབྲས་བུའི་གནས་འགྱུར་མ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་རིག་པ་དོན་གཞན་ཞིག་རྣམ་པར་རིག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ན། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་སླ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སེམས་ཙམ་པ་རང་གི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་གཞན་གང་རུང་གིས་མ་འཛལ་བ་རྟགས་

མ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་མ་འཇལ་ཀྱང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་འཇལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་དེ་སྐྱོང་བར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་རང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རལ་གྲིའི་སོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མི་གཅོད་ལ། སོར་མོའི་རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལ་མི་རེག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་འཐད་པའི་གཞན་གྱི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། རང་ལུགས་ལ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རང་རིག་གི་ངོ་བོ་བཀག་ནས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོག་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཕྱིས་དུས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བདུན་གསུངས། གལ་ཏེ་སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱོང་བྱེད་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་བཞིན། ཞེས་ཕྱིས་དུས་ཀྱི་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་སྔོན་འཛིན་ལ་སྐྱོང་བྱེད་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་པས་སྐྱོང་བྱེད་རང་རིག་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ། སྐྱོང་བྱེད་ལ་རང་སྐྱོང་དང་གཞན་སྐྱོང་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པ་གང་ཞིག གཞན་སྐྱོང་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟགས་སུ་འགོད་དམ། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་དྲན་པ་རྟགས་སུ་འགོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་ལ་རང་རིག་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡི་དྲན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་ལ་རང་རིག་སྒྲུབ་

པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། རང་རིག་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དྲན་པ་རྟགས་སུ་བྱེད་དམ། དྲན་པ་ཙམ་རྟགས་སུ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་རིག་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་རྟགས་དེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། ཆུ་ཡོད་པ་ཙམ་དང་། མེ་ཡོད་པ་ཙམ་ལས་ཆུ་ཤེལ་དང་མེ་ཤེལ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆུ་ཤེལ་མེད་པར་ཡང་ཆར་པ་སོགས་ལས་ཆུ་དང་། མེ་ཤེལ་མེད་པར་ཡང་རྩུབ་ཤིང་དང་རྩུབ་བརྟེན་སོགས་ལས་མེ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་མ་གྲུབ་པས་དྲན་མྱོང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་གྲུབ་པར་མ་ཟད། རང་རིག་གྲུབ་ནའང་དྲན་མྱོང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་གྲུབ་པོ་ཞེས་བཤད་པ། ཇི་ལྟར་རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་པ་ལ་རག་ལས་མོད་ཀྱི་སྔ་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་རུང་དེ་ལྟ་ནའང་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པའི་ཤེས་པས་སྔར་གྱི་མྱོང་བ་དྲན་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་དང་སྔར་གྱི་ཡུལ་མྱོང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པས་མ་ཤེས་པ་སྟེ་མ་མྱོང་བའི་ཉེར་སྦས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་མྱོང་མི་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། མི་མཚུངས་ཏེ། བྱམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱོང་དྲན་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གནས་པས་དྲན་པས་

ཡུལ་སྒྲོང་དྲན་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གཏོགས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་དག་ཀྱང་འཇོམས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གང་དུ་བཤད་ན། བྱམས་པ་ཉེར་སྦྲས་ལ་བརྟེན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུའོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། རང་རིག་མེད་ན་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་གང་གི་ཞེས་སོགས་ཕྲང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་མེད་ཀྱང་ང་ཡིས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་སྙམ་དུ་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་དབང་ཤེས་གང་གིས་སྔར་ཡུལ་སྔོན་པོ་སྒྲོང་བར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཕྱིས་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་དབུ་མ་པ་ང་ཡི་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། སྒྲོང་དྲན་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྒྲོང་དྲན་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ན་དེ་མི་རུང་ཡང་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ན་སྔར་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ངས་སྔོན་པོ་མཐོང་སྙམ་པའི་བློའི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ངས་མཐོང་སྙམ་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་དང་སྔོན་པོ་འདི་མཐོང་སྙམ་པ་ནི་ཡུལ་དྲན་པ་ཡིན་པས། བློ་དེས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་དྲན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཤེས་པས་མཐོང་བ་ཡིན་ཀྱང་དྲན་ཚུལ་ལ་ངས་མཐོང་

ཅེས་པ་འོང་བ་ནི་ལག་པ་ན་བས་ང་ན་བར་འཇོག་ནུས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ང་ཡི་ཟེར་བ་སྔོན་འཛིན་ལ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དྲན་ཚུལ་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་གྱི་བརྟགས་དོན་བཙལ་ནས་བཞག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟགས་དོན་བཙལ་ན་མི་རྙེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རང་རིག་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི། དྲན་པས་རང་རིག་མི་འགྲུབ་པར་མ་ཟད་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རང་རིག་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་རང་རིག་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཚད་མ་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། དེ་འཛིན་པ་ཡོད་ན་རང་རིག་གིས་འཛིན་དགོས་པ་གང་ཞིག རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཀག་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་རིག་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་ཅིང་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། རང་རིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་འཛིན་པར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ༔ བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་བྱ་བ་གསུམ་ནི་གཅིག་ཉིད་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་རིག་འདོད་ན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་རང་རིག་འདོད་པས་སྔོན་འཛིན་ཤེས་པའི་སྐབས་ན་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱིས་ལག་རྗེས་བཞག་པའི་སྔོང་བ་གསལ་རིག་གི་

ངོ་བོ་གཅིག་དང་། དམིགས་རྐྱེན་གྱིས་ལྷག་རྗེས་བཞག་པའི་སྔོན་སྣང་དབང་ཤེས་གཉིས་ཡོད་ལ། དེའི་སྔ་མ་དེ་མྱོང་བྱེད་རང་རིག་དང་། ཕྱི་མ་དེའི་མྱོང་བྱའི་ཡུལ་དུ་འདོད་ཅིང་། མྱོང་བྱ་མྱོང་བྱེད་གཉིས་ཀྱང་ཐ་དད་ཁོ་ནར་འདོད་ལ༔ དེ་ལྟ་བུའི་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ལ་ཡིད་ཅི་ཙམ་གཏད་ཀྱང་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་ཆར་རྒྱུ་མེད་ཅིང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་མཐའ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་འཐད་པའི་བྱ་བྱེད་དུ་འདོད་ན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་པའོ།། ལེགས་པར་བཤད་དོ། །

གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ།

བཞི་པ་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་དེ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སྔར་བཀག་ཟིན་ལ། འཇལ་བྱེད་རང་རིག་ཀྱང་བཀག་ཟིན་པས་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་འདི་ཡོད་པར་མི་རིགས་པར་འདོད་པ་གཞན་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བུས་གནོད་པ་ཅི་ཞིག་བསྐྱལ་ནས་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གནོད་མ་བསྐྱལ་ན་དེ་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་རིགས་

པར་ཐལ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་ཚད་མས་མ་ཤེས་པའི་བདག་
ཉིད་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་
པོར་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བདེན་པ་
གཉིས་ཆར་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེས་ན་གཞན་དབང་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་གང་། །དངོས་པོ་བཏགས་
པ་ཡོད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་འཆད་
པ་ལ། གང་ཚེ་གཞན་དབང་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། ཀུན་རྫོབ་འཁྲུལ་བའི་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུའམ་གཞི་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་ནི་གཞན་
དབང་གི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་དུས་གང་གི་
ཚེ་སྐྱེ་གང་དུ་ཡང་གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཅིག་
ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཙམ་པ་གཞན་
གྱི་ལྟར་ན་དོན་དམ་ལས་ཉམས་པར་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་
ཟེ་ཤིག་འདུག་ཤིག་སོང་ཤིག་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་གཞག་ཀུན་
ཀྱང་བརླག་པ་སྟེ་མི་རུང་བར་ཐལ། གཞན་དབང་གི་རྫས་ཤས་ཙམ་ལ་བདེན་
པར་ཆགས་པའི་སྣོན་ནས་གནས་མ་ཡིན་པར་རིགས་པ་བཅུག་ཏེ་ཕྱི་རོལ་བཀག་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གཅིག་ཡོད་གཅིག་མེད་
ཅེས་བྱ་བ། །དེ་ཉིད་མིན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་དེས་ན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲང་རིགས་པ་ནི། འདིར་སེམས་

ཙམ་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པར་བཤད་ཅིང་། གོང་དུ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་གཞུང་ལུགས་ལས། །ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ལུགས་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱ༔ ༔ཞེས་བཤད་ན་འོ་ན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བརྒྱད་གསུངས། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས་སྲོལ་ཕྱེ་བའི་ལམ་ལས་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཞི་བ་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མེད་དེ། རྣམ་གཞག་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དེ་ཉིད་སྟེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པ་ལས་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་གཉིས་དེ་ལས་ཉམས་པས་དེ་མ་བཏང་གི་བར་དུ་ཐར་པ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་སྙད་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པའི་ཐབས་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལམ་ངན་པ་སྲིད་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་དབང་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ།

བཞི་པ་གཞན་དབང་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་འགོག་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་བཅུ་གཉིས་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་པོ་སྐྱེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་དབུ་མ་བདག་གིས་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། སྐབས་གང་དུ་ཡང་ཕུང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། སྐབས་འགར་ཕུང་སོགས་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་བྱས་ནས་དབུ་མ་པ་བདག་གིས་ནི་སྨྲ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་ལས་བཟློག་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཁ་དྲངས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་བླངས། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་ན། འོ་ན༑ ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ལྟོས་ནས་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་བླངས་ཀྱི་དེ་ལ་

མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཁས་མ་བླངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ལྟར་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྤངས་ནས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཞི་བར་ཞུགས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ། དེ་ལྟར་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་འདི་དག་མེད་ན་ལྷག་མེད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་འདི་དག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་གིས་མི་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ན། ཁོ་བོས་ཀྱང་ཁྱོད་འདོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དགག་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་མི་གནོད་ན་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་འདི་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དགག་པར་བགྱིས་རིགས་པར་ཐལ། མ་དག་འབྲུལ་བའི་སྣང་བ་འདི་སེལ་ཕྱིར་ལམ་ལ་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་རྩོམ་མི་དགོས་པར་ངེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་གྲོགས་བྱ་བར་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་མེད་འདིར་ནི་རྩོད་པར་བགྱིས་དང་བརྩད་པའི་ཕྱིས་ནས་གང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དེ་ལ་དབུ་མ་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་ཀུན་རྫོབ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མས་གནོད་པས་འཇིག་རྟེན་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཕྱི་དོན་
མི་འགོག་པར་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཕྱི་དོན་འགོག་པ་མིན་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ས་བཅུ་པ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ། ཕྱི་རོལ་དང་ནང་གི་སེམས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་པ༔ ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཕྱི་རོལ་མི་འགོག་པ་ས་བཅུ་པའི་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པ། དོན་དེ་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པ། ཙམ་གྱི་སྒྲས་སེམས་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པས་འཇིགས་ནས་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་ན། འོ་ན་ལུང་གི་གནོད་པས་འཇིགས་ནས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ་འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་ཏེ༔ ཞེས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། མངོན་གྱུར་མངོན་ཕྱོགས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མདོ་དེའི་ཙམ་སྒྲས་ཕྱི་དོན་འགོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཆོས་དབྱིངས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་དེས་ནི་བདག་རྟག་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་བཀག་

ནས་སེམས་ཙམ་ཞིག་ཁམས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ། མདོ་དེར་ཁམས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་པར་ས་དྲུག་པ་བ་དེས་རྟོགས་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེར་མ་ཟད་དོན་དེ་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་གྲུབ་པོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་བློ་ལྡན་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་བརྒྱད་གསུངས། ཙམ་གྱི་སྨྲས་བྱེད་པ་པོ་དོན་གཞན་འགོག་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོའི་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་དེ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མུ་སྟེགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པའི་ལྟ་བ་ངན་པའི་རི་བོའི་སྤོ་མཐོན་པོ་འཇོམས་པའི་ངག་གི་རང་བཞིན་གྱི་རྡོ་རྗེ། གང་ཟག་རྒྱུན་དང་ཕུང་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་རྐྱེན་དང་རྡུལ་དག་དང་། །གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པོ་རྣམས། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གཅད་པ་སྟེ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ལྡན་གྱི་བློ་ནི་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་ལུང་དེས་ས་བཅུ་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་གསལ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་བཞིན་ཏེ་ཇི་ལྟར་རང་རང་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དེ་དང་དེ་ལས་

མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་སྨྲས་པ་དེ་དག་བྱེད་པ་པོར་མ་གཟིགས་ནས་རྒྱལ་བས་སེམས་ཙམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་གསུངས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཙམ་གྱིས་སྨྲས་སེམས་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཙམ་སྨྲས་དགག་ཕྱོགས་ནས་བྱེད་པ་པོ་དོན་གཞན་འགོག་གི་ཕྱི་དོན་འགོག་པ་མིན་པར་བསྟན་ནས། སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་དོན་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་གཙོ་བོར་བསྟན་གྱི་ཕྱི་དོན་འགོག་པ་མདོའི་དོན་མིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་རྒྱས་ལ་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་འདིར་ཏེ་འདིས་ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ནི་འགོག་པ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་མདོའི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་འཆད་པ་ན། ཚིག་སྔ་མ་སངས་ཞེས་པ་མི་མངོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བསྙད་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་ཞིག་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ཚིག་ཕྱི་མ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས། མདོ་ལས་འཇིག་རྟེན་ལ་སྐྱེ་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྡུ་ན་མདོ་ལས། སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཚེ་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་མི་མངོན་ཀྱང་དོན་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གལ་ཏེ་མདོའི་དོན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་མཁྱེན་

ནས་ས་བཅུ་པའི་མདོ་དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་ན་ནི། འོ་ན་སྣར་ཡང་ས་བཅུ་པའི་མདོ་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། སེམས་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གཏི་མུག་སྔེ་མ་རིག་པ་དང་། ལས་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་གསུངས་ཏེ་གསུངས་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ༔ རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར། གསུངས་ཚུལ་ནི། ས་བཅུ་པར་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྒྱལ་བས་བདག་རྟག་པ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་ན་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ལ་སེམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ༔ སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མི་འདང་བ་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་པ་འགོད་པ་སྐེ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཅུད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐུན་མོང་བའི་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། སེམས་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནས་ལས་བསོག་ཀྱི་སེམས་ཡོད་པ་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུངས་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རི། །ནག་པོ་དུས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་དཔེར། །སེམས་དཀྱིལ་མཐོ་རིས་

འཇིག་རྟེན་དུ། མཚོན་དང་རིན་ཆེན་ཤིང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སེམས་ཅན་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལ་གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་གཙོ་བས་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་པའི་རྒྱུའམ་དེར་ཉིད་འཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་མོད་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ལ་ནི་སེམས་བཞིན་དུ་འགྲོ་འོང་གི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། བེམ་པོ་མེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་རིག་ཙམ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ལུང་འགལ་གྱི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བདག་རྟག་པ་སོགས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་བཟློག་པ་སྟེ་བཀག་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཕྱི་རོལ་དང་ནང་གི་སེམས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ཕྱི་རོལ་དང་ནང་གི་སེམས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། །ཞེས་ཕྱི་དོན་མེད་ལ་སེམས་ཡོད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་གསུངས། དོན་སེམས་གཉིས་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་གང་དུ་ཡང་ཡོད་

མེད་མཚུངས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ཏེ་རྣམ་གཞག་ལ་གནས་
པ་ལ་གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་ལྔ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་སྟེ་དེར་ལྔ་ཆར་ཡང་
ཡོད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་
པ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེའི་ངོར་ཕུང་པོ་དེ་ལྔ་ཀ་འབྱུང་བར་
མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྔ་མ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་།
ཕྱི་མ་ནི་དོན་དམ་དུ་མེད་མཉམ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་འདོད་ན་ནི་ནང་གི་སེམས་ཡོད་པར་མ་
འཛིན་ཅིག །ནང་གི་སེམས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཉིད་ནའང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་
མེད་པར་མ་འཛིན་ཅིག་སྟེ་འཛིན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དོན་སེམས་གཉིས་
གང་དུ་ཡང་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་
པར་རིགས་པས་གྲུབ་པར་མ་ཟད་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་
སོགས་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལུགས་སྟོན་
པའི་མདོར་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྔ་ཆར་ཡང་མཚུངས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པ་སྤངས་པ་སྟེ་བཀག་ཅིང་། མངོན་པའི་ཆོས་ཏེ་དེའི་མདོ་ལས་ནི། ཕུང་པོ་
ལྔ་ཆར་ཡང་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། དོན་སེམས་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་
ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་ལུང་རིགས་དུ་མས་སྒྲུབ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་
འདི་དག་བཤིག་ནས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་བསྒྲུབ་ཀྱང་

འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྐད་ལན་དུ་མར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་རིམ་པས་དོན་སེམས་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་གདོད་མ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེས་པ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་མི་བཞིག་པར་འདོད་ན་དེ་གཉིས་དོན་དམ་དུ་མེད་མཉམ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་འདོད་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལང་གཤེགས་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ། མདོའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲང་དོན་དུ་ལུང་གིས་བསྟན་པ། རིགས་པས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་འདྲའི་མདོ་གཞན་ཡང་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ས་བཅུ་པའི་མདོའི་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་སེམས་ཙམ་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ལང་གཤེགས་ལས། ཕྱི་རོལ་སྣང་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། །སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྣང་། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་བ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། མདོ་སྡེ་གང་ལས་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་དྲུག་གསུངས། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་སྡེ་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་སྣང་བ་ཡོད་པ་མིན་ཀྱང་སེམས་ནི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པར་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་

པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་ནས་ཉོན་མོངས་དྲག་པོ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་དྲག་པོ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆགས་ཅན་གྱི་ཆགས་པ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀེང་རུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་མདོ་དེ་དྲང་དོན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྟོན་པས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་ཀྱང་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་འཐད་པ་སྟེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་སྟོན་པས་དྲང་དོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང་། །ཞེས་བཤད་ན། འོ་ན། ལུང་དེ་སྟོན་པས་དྲང་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཞེས་སོགས་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་འདི་དང་། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་དྲང་དོན་ཡིན་པ་ལ་སེམས་ཙམ་པས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་གཞན་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དྲང་དོན་ཉིད་དུ། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། །སྨན་པས་སྨན་ནི་གཏོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་རབ་ཏུ་གསུངས། ཞེས་པའི་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། འོ་ན། སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་

རྒྱུའི་མདོ་ལ་ཇི་ཙམ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་རྣམ་པ་བཞིར་ཡོད་དེ། ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ། །ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པའི་མདོ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་མདོ་ནི། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོའོ། །གཉིས་པ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་མདོ་ནི། རྟག་བརྟན་གྱི་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོའོ། །གསུམ་པ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་མདོ་ནི། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་སྐྱེ་བ་དང་ཞེས་སོགས་ལང་གཤེགས་ཀྱི་མདོའོ།། བཞི་པ་ནི་སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ཀུན་བཏུས་སུ་རྒྱས་པར་བཀྲལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དྲང་དོན་དུ་རིགས་པས་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན༔ འདི་ནི་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་འཐད། ཞེས་བཤད་ན། རིགས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཤེས་བྱ་ཕྱི་རོལ་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་མེད་ན་སྟེ་ཕྱི་རོལ་བདག་མེད་པར་མཐོང་ན་དེའི་རིགས་པས་ཤེས་པ་བཀག་པ་སྟེ་དེའི་བདག་མེད་པ་ཡང་བདེ་བླག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་བྱ་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་བསྟན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་བསལ་བ་ན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟེད་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྡུས་ན། ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པས་ཕྱི་དོན་

བདག་མེད་པར་རྟོགས་ལ། ཕྱི་དོན་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ན་ཤེས་པ་ཡང་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པ་འོངས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་མདོའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན། མདོའི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་ལུང་གི་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཏེ་རྣམ་གཞག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་མདོའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་སྡེ་གང་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བཤད་པའི་དོན་ཅན་གྱི་མདོ་དེ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པའང་དྲང་དོན་དུ་རྟོགས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་གཞན་དུ་དྲང་བར་བྱ་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་མདོ་ནི་ངེས་དོན་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་མདོ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར། ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། །གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་བསྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ནོ།

གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ།

གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། གཅེར་བུ་བ་རྣམས་ན་རེ། རྫ་བུམ་ནི་འཇིམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདག་སྐྱེ་དང་། རྫ་མཁན་དང་འཁོར་ལོ་སོགས་

ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་ཆོས་ལའང་སྐྱེས་བུ་ནི་ཚེ་སྔ་མའི་སྲོག་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདག་སྐྱེ་དང་། །ཕ་མ་སོགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་པས། བདག་གཞན་རེ་རེ་བ་ལ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་རྣམས་ངེད་ལ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་སོགས་ཀང་བ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་གཞན་རེ་རེ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པས་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་གཞན་རེ་རེ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་གཉིས་ཆར་ལས་སྐྱེ་བ་ལའང་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མདོར་ན་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་དུ་སྟེ་དོན་དམ་དུ་ཡང་འདོད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་གཞན་རེ་རེ་བ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱེ་མ་གཅིག་ལ་ཏིལ་མར་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་མེད་ན་ཚང་པོ་ལའང་མེད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།། བཞི་པ་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། རྒྱང་འཕེན་པ་ན་རེ། རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཡང་། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་དུ་པདྨའི་འདབ་མ་འཇམ་པ་དང་རྩུབ་པ་དང་འཚེར་མ་སོགས་རྒྱུ་མེད་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། །ནང་དུ་ཡང་རྨ་བྱའི་མདོངས་ལ་སོགས་པའི་ཁྲ་བོ་དེ་རྣམས་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པར་འབྱུང་

བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་མེད་ཁོ་ནར་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་ལྟ་གསུངས། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་པ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། འོ་ན། དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་རྟག་ཏུ་རང་གི་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་སྐེ་དེའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་སྟོན་ཐོག་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་འདི་ཡིས་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ནི་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་གི་སྒོ་ནས་བསྐྱུད་པ་སྐེ་བསོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འབྲས་བུ་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་སྐེ་ཤེས་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱུ་ཡིས་སྟོང་བ་སྐེ་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་ན་འགྲོ་བ་འདི་དག་ནམ་མཁའི་ཨུད་པ་ལ་ཡི་དྲི་དང་ཁ་དོག་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་དུ་གཟུང་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པ་ཡིན་ན། ཆེས་ཤིན་ཏུ་བཀྲ་བའི་འཇིག་རྟེན་ཚད་མས་འཛིན་པའང་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རང་གི་བློ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་སྔོན་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་བ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་འདི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འབྱུང་བཞི་སྨིན་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆང་གི་ནུས་པ་ལས་སྨྱོང་པའི་སེམས་བསྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ༔ ༔དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ། །དེ་འགོག་པ་ལ། འབྱུང་བ་འདི་དག་ཞེས་སོགས་

གསུངས། རྒྱུད་ཕན་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སོགས་གང་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་སྐྱེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་འདི་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཤིན་ཏུ་རགས་པའི་དོན་གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྨུན་པ་འཐུག་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་གིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བློའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ཧྲིལ་གྱིས་འདྲིལ་ན། འབྱུང་བས་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་ཁྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལས་བཤད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་རྒྱུད་ཕན་བདག་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བལྟ་བར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སྐུར་འདེབས་དང་འབྱུང་བཞི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པའི་ལུས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གང་གི་ཚེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཚེ་བཞིན་ནོ། །མདོར་བསྡུས་ན་རྒྱུད་ཕན་གྱི་ལུས་རྟེན་དེ་ལྟ་བ་ངན་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དཔེ་མ་གྲུབ་སྟེ། འབྱུང་བ་བདེན་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྔར་བཀག་པའི་སྐོནས་སྔར་བདེན་སྟོང་དུ་མ་བཤད་པའི་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལྟ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་

བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་སྟར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ༔ རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་རང་དང་གཞན་ལས་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་སྐབས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཐུན་མོང་དུ་ནི་སྔ་སྒྲིར་བཀག་ཟིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །

མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། འོ་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་ཅེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་གཉིས་གསུངས། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ། ཞེས་བཤད་ན༔ འོ་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མས་སྔོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་མཐོང་བར་ཐལ། དངོས་པོ་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྔོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྣང་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། གང་གི་སྲིན་ཚོགས་དང་མཚུངས་

ཞེས་པ་ནས་སླ་འདི་མ་ངེས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་ཆོས་ཅན། སྔོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་མཐོང་བར་ཡུལ་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལོག་པ་དག་ཏུ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཆར་སྤྲིན་ནག་པོའི་ཚོགས་དང་མཚུངས་པའི་གཏི་མུག་སྟུག་པོ་སྟེ་འཐུག་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཏི་མུག་གི་སྒྲིབ་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་མཐོང་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཏི་མུག་གི་སྐྱོན་གྱིས་རྒྱུད་བསླད་པའི་དབང་གིས་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་སོགས་འདུས་བྱས་ལྟ་ཞིག་སྣ་ཚོགས་པ་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྟེ་དེ་དག་གི་ཤེས་པ་ཡིས་ནི་བདེན་པར་རྟོགས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཀྱིས་མིག་བསླད་པའི་མཐུ་ཡིས་རབ་རིབ་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་སྐྲ་ཤད་དང་ཟླ་བ་གཉིས་དང་། མར་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྨ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་སྦྲང་མ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པ་སྟེ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་འཛིན་ཅིང་མཐོང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མི་མཁས་པ་རྣམས་གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་འདུས་བྱས་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལ་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གལ་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་ལས་གཏི་མུག་སྟེ་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་འབྱུང་ལ་གཏི་མུག་མེད་པར་ལས་དེ་མི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་པས་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ནི་མི་

མཁས་པ་ཁོར་ས་རྟོགས་པ་སྟེ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གོར་མ་ཆག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་དམ་དུ་འཆིང་ཞིང་གཏི་མུག་ཤིན་ཏུ་སྲབས་པའི་མཁས་
པ་དབུ་མ་པ་དག་ནི་མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྟེན་
འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་
གྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོས་བཟང་པོའི་ཉི་མས་མུན་པ་སྟུག་
པོ་དང་འདྲ་བའི་མ་རིག་པ་རྣམ་པར་བསལ་བ་སྟེ་སྤངས་ནས་འཁོར་བ་ལས་
གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དབུ་མ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས། དེའི་ཕྱིར་
དེ་ལྟའི་རིམ་པས་དངོས་གནོད་ནས། །དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་རིག་
བྱ༐ ༐ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ཤིང་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་ཞེས་
པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་རང་བཞིན་
གྱིས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྟེ་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟུགས་
སོགས་དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། དེ་དག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་
རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཞིང་སྣང་བ་ལྟར་དུ་དེ་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་ན་གཟུགས་སོགས་
དེ་དག་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་པར་འདོད་པའི་དངོས་སྨྲ་བ་སྤྱིའི་རྩོད་པའོ། །འདི་
ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ལ་སྐྲ་ཤད་སྣང་ལ་མོ་
གཤམ་གྱི་བུ་མི་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། རབ་རིབ་ཅན་སོགས་ཀྱི་

བློའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་གཉིས་མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རེ་ཞིག་སྐྱེ་སྔོན་ལ་རབ་རིབ་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྩད་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཕྱི་ནས་ཏེ་རྗེས་སུ་བདེན་སྣང་ཅན་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་མཐོང་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མི་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྐྱེ་བློ་མ་རིག་པས་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལ་བརྟལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བརྩད་པའི་ཚེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་བསལ་ལ་ལན་མི་ཐེབས་ཤིང་། ཁྱོད་ལྟར་ན་ཁྱབ་པ་ཡང་ཚད་མས་གྲུབ་པས་འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རེ་ཞིག་ཅེས་པ་དང་པོའི་དོན་ཡིན་པས་རྩོད་པའི་གོ་རིམ་སྟོན་ཞིང་དེ་ཡང་རྩོད་པ་སྔ་མ་གོ་སླ་བར་སྟོན་ནོ། །ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་ཁས་བླངས་པས། དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མཚུངས་ན་གསལ་བར་སྣང་མི་སྣང་ཡང་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་རིབ་ཅན་ལས་ཀྱང་ཐོག་མར་ཡིད་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་དངོས་སྨྲ་བ་ཁྱོད་རང་གི་བློ་འཁྲུལ་བའི་སྐྱེ་ཚུལ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དངོས་སྨྲ་བ་ཁྱོད་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་ཁང་ཁྱིམ་དང་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་བཅས་པ་སྣང་བ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུ་དང་། མིག་འཁྲུལ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་དང་། གཟུགས་བརྙན་ལ་བྱད་བཞིན་དུ་མཐོང་

བ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་རྣམས་མཐོང་བ་ན། ཇི་ལྟར་བདག་གིས་རྨི་ལམ་གྱི་ཁང་ཁྱིམ་སོགས་མཐོང་བ་དེར་འགྱུར་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མི་མཐོང་བ་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དག་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་གཉིས་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དངོས་སྨྲ་བ་ཁྱོད་རང་ལ་རྩོད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་རྩོད་པའི་ཚེ་རྟགས་བསལ་ལ་ལན་མི་ཐེབས་ཤིང་། ཁྱབ་པ་ཡང་ཁས་བླངས་པས་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་པའི་ལན་བཟློག་པར་མི་ནུས་པས་རྩོད་པར་མི་རིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བརྩོད་ན་ལན་གྱིས་བཟློག་པར་མི་ནུས་པས་རབ་རིབ་ཅན་གཉིས་དང་དངོས་སྨྲ་བ་ཁྱོད་རང་ལ་རྩོད་རིགས་ཀྱི། དབུ་མ་པ་ལ་བརྩོད་མི་རིགས་ཏེ། དབུ་མ་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་བཟློག་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་དུ་བློའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་སྨྲ་བའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་སྔ་གདན་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། མི་ཡོང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ། །ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། །གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ཉོན་པ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེའི་དོན་བསྡུས་

ཏེ་བསྟན་པ་ནི། རྟོད་སྣང་དེ་རྣམས་ཀྱི་མདོར་བསྡུ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། མོ་གཤམ་བུ་ལ་ཞེས་སོགས་ཤློཀ་གསུམ་གསུངས། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་བ་འདི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་རང་ཉིད་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་ཀུན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་དུ་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ལུང་དང་སྦྱོར་བ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དུས་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གདོད་མ་ནས་ཞི་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་འཐད་པར་འགྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་དུ་གསུངས་ན་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ན། གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ།། རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་མེད་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་དང་མཚུངས་པར་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་

ཁྱོད་ལྟར་ན་ཡང་བུམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་སྐྱེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཚིགས་བཅད་ཐ་མའི་སྐྱོན་སྤོང་འདི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལ་ཡིན་པས་དོན་དམ་ཡང་མཛོད་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ།

གསུམ་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ་ནི༔ ཁོ་ན་རེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ་ཞེས་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་མེད་པར་བཤད་ན། འོ་ན། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་སོགས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་གསུངས། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱུ་དང་ལ་སོགས་པས་གཙོ་བོ་དང་བདག་གཞན་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་གང་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཁྱོད་སྐྱེ་བའང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་རྟེན་འབྱུང་དུ་བསྒྲུབ་པས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་གྲུབ་ཅེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བར་མ་ཟད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྣང་འབྱུང་བར་ལྟ་བའི་རྟག་ལྟ་དང་ཕྱིས་མེད་པར་ལྟ་བའི་ཆད་ལྟ་སོགས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་པའི་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད་དེ་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པས། བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་སོགས་ལོག་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་གིས་བཟུང་བ་ལྟར་བརྟགས་པ་སྟེ་བཞག་པར་མི་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པས་མཐར་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་འགོག་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ་རྟེན་འབྱུང་གི་རིག་པས་དངོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དཔྱད་ཟིན་པས། དངོས་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་རིགས་ཤིང་། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་མེད་པར་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱུ་བུད་ཤིང་མེད་པར་འབྲས་བུ་མེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་རིག་པས་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་མེད་པ་ཡོངས་དཔྱད་ཟིན། ཞེས་བཤད་ན།

འོ་ན། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་དཔྱོད་པ་ནི་མྱུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་རྐང་པ་བཅུ་གཉིས་གསུང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ལོག་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ༑ རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཉིད་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ནི་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་འཁོར་བར་བཅིངས་ཤིང་། ཆོས་ཉིད་མཐོང་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་རིགས་པའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མང་དུ་མཛད་པ་ནི་རྩོད་པ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། གཞན་ཟིལ་གྱིས་མནོན་པའི་ཕྱིར་མ་མཛད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྒོ་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་ལས་དཔྱད་རྩོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། མ་མཛད་ཅེས་སྨྲ་བ་མི་རིགས་ཏེ༑ དངོས་སྨྲ་བས་ཇི་ལྟར་བརྟག་ཚོད་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་དུ་བཀོད་ནས་འགག་པས་གཞན་ལུགས་འགོག་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབུ་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་རྩོད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྨྲས་པ་མིན་ན་ཡང་གལ་

ཏེ་སྤྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ནི། ཉི་མ་ཤར་བའི་ཚེ་མུན་པ་འཐེན་མི་ཚུགས་པ་ལྟར། གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལས་བཏགས་པ་རྣམས་རང་གི་ངང་གིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ནའང་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། དེ་ནི་གཞན་ལུགས་ཁོ་ནའི་ཉེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེ་བུས་པ་བཏུང་བ་བསྐོལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཀྱང་བུད་ཤིང་སྲེགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་ལས་དཔྱད་རྩོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། མ་མཛད་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ན་དེ་ཉིད་བསྟན་ཞེས་བཤད་ན། འོ་ན། དེ་ནི་ཁྱབ་འབྲེལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་གྲོལ་ལམ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མཛད་ན་ཡང་རྩོད་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་མ་མཛད་པ་ལ་ཁྱབ་སྟེ། རྩོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་བརྒྱུད་འཁྲུག་པ་བྱུང་བར་འགྱུར་ལ་ཆགས་སྡང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཉིད་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། རྩོད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་གདུལ་བྱས་རྣམ་གྲོལ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཕྱོགས་ལ་འདོད་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། གཞན་ཕྱོགས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་རྣམས་བསལ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རིག་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ནི་མྱུར་དུ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཆགས་སྡང་གིས་རྩོད་པ་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་

ཕྱིར་རོ། མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཆོས་འདི་ཐོས་ནས་ཆགས་བྱེད་ཅིང་།། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐོས་ནས་ཁོང་ཁྲོ་བྱེད། །ང་རྒྱལ་རྒྱས་པས་བཅོམ་པ་ལོག་པ་སྟེ༔ ༔ང་རྒྱལ་དབང་གིས་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་སུ་སྤྱོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། འདིར་སྨྲས་པ། ཆོས་ཀུན་ངོ་བོས་གྲུབ་དང་མཐའ་བཞིས་སྐྱེད། །རྣམ་པར་དཔྱད་པས་གྲུབ་པ་མི་རིགས་མོད། །འོན་ཀྱང་སྣང་ཙམ་སྐྱེ་འགག་བསྙོན་མེད་ལ།། བླང་དོར་འབྱེད་པ་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལམ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིག་པས་གྲུབ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཐར་འདོད་ཀྱིས་ཐོག་མར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དགག་དགོས་པར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིག་པས་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། ཐར་འདོད་ཀྱིས་ཐོག་མར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དགག་དགོས་པར་བསྟན་པ། བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ། བདག་དང་ཤིང་རྟའི་དཔྱད་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ཡང་བསྒྲེ་བར་བསྟན་པའོ། དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་རྣམས་བསལ་ཏེ། །རྣམ་དཔྱོད་པ་ནི་མྱུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཆགས་སྡང་གིས་འཁོར་བར་འཆིང་ཞིང་། ཆགས་སྡང་སྤངས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པས་འཁོར་བ་ལས་མྱུར་དུ་གྲོལ་བར་བཤད་

ན༔ འོ་ན། འཁོར་བའི་སྐྱོན་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཆགས་སྡང་སོགས་ཀྱི་རྩ་བ་གང་ཡིན། ཐོག་མར་གང་རྣམས་དགོས་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ༔ ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཡིས་ཆོས་ཅན། ཐོག་མར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་པ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་བྱུང་བར་བློ་ཡིས་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིང་། བདག་ནི་འཇིག་ལྟ་འདི་ཡི་དམིགས་ཡུལ་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། འཇིག་ལྟ་སྤོང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བར་དེ་ཚེར་མ་འདོན་པ་ལྟར་སྤོང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་འཇུག་རིམ་ལེགས་པར་བསམ་སྟེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྡོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་བདག་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་སྙམ་དུ་ཐོག་མར་བདག་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་དེ་ནས་བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་ཐར་པའི་ལམ་གྱི་གཞི་རྩ་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། ཞི་བའི་བློ་གྲོས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་རྩ་བ་ནས་བཅད་ན་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་དང་ཡལ་ག་ཕྲ་མོ་ཐམས་ཅད་སྐམ་པར་འགྱུར་རོ། ཞི་བའི་བློ་གྲོས་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཉེ་བར་ཞི་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་སྡེ་བཏགས་པའི་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག གཞན་སྡེས་བཏགས་པའི་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་དགག རང་སྡེས་བཏགས་པའི་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མའི་ཕྱོགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སོགས་གསུམ་དགག དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དགག བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཞག་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་བཤད། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤང་ས་སླ་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་བརྗོད་པའོ། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས་ཞེས་བཤད་ན། འོ་ན། འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་འགྱུར་པའི་བདག་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། ཟ་པོ་རྟག་དངོས་ཞེས་སོགས་ཤང་པ་གཉིས་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མུ་སྟེགས་གྲངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་བདག་གི་ངོ་བོ་དེ་ལྷ་བུའི་བདག་དེ་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་བདག་དེ་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་བདེ་

རྟག་གི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཟ་བ་པོ་དང་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་འགྱུར་མ་ལུས་པ་གཙོ་བོ་ལ་ཐིམ་ཡང་བདག་དེ་རང་སྐྱ་བར་གནས་པའི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་། རང་བཞིན་མ་ཡིན་པས་རྣམ་འགྱུར་གྱི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པས་ཡུལ་རྣམས་སུ་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བ་མེད་པར་གདགས་ནས་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་བརྗོད་པ་ནི། དེའི་དབྱེ་བ་ཙུང་ཟད་ཅེས་སོགས་ཤང་པ་གཉིས་གསུངས། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་དེའི་དབྱེ་བ་སྟེ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཙུང་ཟད་ཙུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ནི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱེ་བྲག་པས་བདག་དེ་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པ་རྟག་དངོས་ཡིན་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། བྱ་བ་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པར་འདོད། བྱེ་བྲག་པ་ཁ་ཅིག་སྐུམ་པ་དང་རྐྱོང་བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པར་འདོད། རིག་བྱེད་གསང་བ་པ་དག་ནི་བདག་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་རྟེན་ལུས་ཐ་དད་པས་སྣ་ཚོགས་པར་འཆར་བར་འདོད་དེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་སྣོད་མི་འདྲ་བའི་ནང་དུ་ཐ་དད་པར་འཆར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། གཉིས་པ་ལུགས་དེ་དགག་པ་ནི། མོ་ག་ཤམ་བུ་ལྟར་ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་བཞི་གསུངས། མུ་སྟེགས་པ་དེ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་བརྟགས་པར་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་བདག་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་དག་གིས་བརྟགས་པ་ལྟར་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་

བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་རོ། དེ་དག་གིས་བཏགས་པའི་བདག་ནི་ཆོས་ཅན། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་ཏེ་དམིགས་ཡུལ་དུ་འང་མི་རིགས་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་བདག་ཡོད་པ་དང་། ང་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལ་དགག་བྱས་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་ཆོས་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པས། བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྙེད་པ་ཞིག་བདག་ཏུ་འཛོག་ན༔ བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བདག་ཏུ་སང་བསད་ལྟ་བུའི་བདག་བཀག་པ་ལ་བདག་དོན་དམ་དུ་བཀག་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གསུངས་སོ། མུ་སྟེགས་པས་བདག་གི་ངོ་བོ་དང་དེ་ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ནར་རྫས་སུ་མེད་དེ་ཞེས་དང་། དེ་ཁོ་ནར་ངར་འཛིན་གྱིས་དམིགས་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རྫས་སུ་མེད་དེ་ཞེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན། ཞེས་འགོད་ནའང་དགོངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། དེ་དག་གིས་བདག་གི་ངོ་བོ་བཀག་ནས། ཁྱད་ཆོས་འགོག་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་

གི་ངོ་བོར་མ་ཟད་བདག་དེའི་ཁྱད་པར་ཀུན་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཕྱིར་ན་གྲངས་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་བདག་དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཟ་བ་པོ་དང་། རྟག་དངོས་ཡིན་པ་སོགས་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་པའི་གཞུང་དེ་ཀུན་ལ་མུ་སྟེགས་པ་རང་ལ་གྲགས་པའི་མ་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་འགའ་ཡང་མེད་དེ། མུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་དེའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་པོ་བཟུང་བ་མ་གཏོགས་པར་བདག་དེ་ཡན་གར་དུ་འཛིན་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོའི་ཁྱབ་འབྲེལ་ནི་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ནི་མུ་སྟེགས་པ་ཡིན་ལ། དེས་འདོད་པའི་བདག་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ཁེགས་ན་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་ཀྱང་མེད་པ་འབབ་མེད་དུ་ཐུབ་པོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པའི་ཁྱབ་འབྲེལ་ནི་བདག་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་བཟུང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདག་དེ་ཡན་གར་དུ་འཛིན་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དགོས་ཏེ༔ དཔེར་ན་བུམ་པ་མ་བཟུང་བར་སྣམ་བུམ་འཛིན་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་བདག་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་འཁོར་བ་པོའི་ངར་འཛིན་གྱི་བློ་ཡི་རྟེན་ཏེ་དམིགས་ཡུལ་དུ་ཡང་མི་འདོད་དེ། དེ་འདྲ་བའི་བདག་དེ་རིག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དམིགས་ཡུལ་

དུ་མ་བྱས་པར་ཡང་བདག་ལྟའི་བློ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་གང་དག་དུད་འགྲོར་བསྐལ་པ་མང་པོར་ཆེས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་དེས་ཀྱང་མུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་མ་སྐྱེས་པ་དང་རྟག་པའི་བདག་འདི་མ་མཐོང་ལ། ངར་འཛིན་འཇིག་ལྟ་ནི་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་པ་སྟེ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཀུང་གི་སྒྲས་དཔྱལ་བ་པ་སོགས་བསྡུད་དོ། དེའི་རྟགས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་བསལ་བ་མུ་སྟེགས་པའི་དངོས་འགལ་ལོ། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་འགའ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་པ་དེ་ནའི་ཕྱིར།

རང་སྡེས་བཏགས་པའི་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་རང་སྡེས་རྟགས་པའི་ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་ལྔ། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ༔ ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཞན་གྱིས་ལུགས་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན། སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། དང་པོ་ནི། རང་སྡེ་མང་བཀུར་བ་དག་ན་རེ། ཕུང་པོ་ཁོ་ན་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྟེ། འཇིག་པའི་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་བདག་ཡིན་ཏེ། དེའི་

དམིགས་ཡུལ་གྱི་བདག་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་
གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། དེའི་ནང་ཚན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདག་ལྟའི་
རྟེན་དུ་སྟེ་དམིགས་པར་ནས་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་ཡང་འདོད་དེ། མདོ་ལས། དགེ་
སློང་དག་དགེ་སློང་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་
པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དག་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡང་
དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་
ལ་འཇིག་པའི་ཚོགས་པ་ཅན་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲའོ།
མང་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅིག་པུ་བདག་ཏུ་འདོད་དེ། མདོ་ལས། བདག་
ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱིས། །གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་
ཉིད་ལེགས་པར་ཐུལ་བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་
བདག་གིས་བདག་འདུལ་པར་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་
སེམས་ཡིན་པ་གང་གིས་སྒྲུབ་ཅེ་ན། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་། །སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ།།
སེམས་འདུལ་བས་ནི་བདེ་བ་འདྲེན། །ཞེས་སེམས་འདུལ་བྱར་གསུངས་པ་
དེ་ཡིས་སོ་ཞེ་ན། ཞེས་ཁོའི་འདོད་པ་དེ་རྣམས་འཆད་པ་ལ། ཕུང་པོ་ལས་
གཞན་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། །གཉིས་པ་ལུགས་དེ་དགག་པ་ནི།
གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བརྒྱད་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གལ་
ཏེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལྟར་ན་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་

ལ་ཕུང་པོར་མ་ཟད་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་ཕུང་གཅིག་ཡིན་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཕུང་པོ་དེ་རྣམས་མང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་བདག་ཡིན་པ་ལྟར་ན། བདག་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ལྔ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བདག་ཡིན་པ་ལྟར་ན་བདག་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་དུ་མ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཡིད་ཤེས་དང་གཅིག་ཡིན། ཡིད་ཤེས་རང་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་དུ་མ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་གསུམ་ཀ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ན་གང་ཟག་ཉག་གཅིག་སྐྱེའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན༑ རང་སྡེ་འོག་མས་བདག་ཕུང་གཅིག་ཏུ་ཁས་མ་བླངས་པས་སྐྱོན་དེ་དག་ཇི་ལྟར་འཛུག་ཅེ་ན། འདི་ནི་རང་སྡེ་འོག་མས་བདག་ཕུང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ན། དེ་གཉིས་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ནས་གཅིག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་ལྡོག་པ་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན། རང་གི་ལྡོས་ས་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་ཆ་ཤས་གང་ཡང་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན། ལྡོག་པ་གཅིག་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། རང་སྣང་བའི་བློ་གང་ལ་ཡང་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བའི་ཡོད་པ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན༑ ལྡོག་པ་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་

གཅིག་ཡིན་ན། རང་སྣང་བའི་བློ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བདག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྫས་ཡོད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕུང་པོ་རྫས་ཡོད་གང་ཞིག ཁྱོད་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་ལྔ་པོ་འདི་དག་ནི་མིང་ཙམ་ཐ་སྙད་ཙམ་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། གང་འདི་ལྔ་སྟེ། འདས་པའི་དུས་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། མྱང་འདས་དང་། །གང་ཟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་ར་བརྗོད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། བདག་དེར་ལྟ་བའི་འཇིག་ལྟ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཞིག་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕུང་པོ་རྫས་ཡོད་གང་ཞིག་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་བཟློག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་ཞིང་སྤང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་གང་ཞིག་འཛིན་སྟངས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན༔ མཐོང་ལམ་གྱིས་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དུ་སྤོང་བར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ༔ གཞན་ཡང་། ལྷག་མེད་མྱང་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་ངེས་པར་རྒྱུན་ཆད་

པར་གྱུར་བ་ཐལ། དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་རྒྱུན་ཆད་པ་གང་ཞིག་བདག་ཕུང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། མང་བཀུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆད་པའི་མཐར་ལྟ་ཅན་དུ་ཐལ། དེའི་ཚེ་བདག་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་བདག་རྒྱུན་ཆད་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་ལྟས་གང་དུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་ཉིད་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་པ་མཐར་ལྟ་གཉིས་ཁྱོད་ཀྱི་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷག་མེད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྔོན་རོལ་དུ་དུས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་དག་ལ་ནི་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་གང་ཞིག་བདག་ཕུང་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་ང་ལ་ནུ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚེ་སྔ་ཕྱིའི་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་འཐད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལས་བྱེད་པ་པོས་རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་མྱོང་བ་མེད་པར་ཐལ། ལས་བྱས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་པོ་རྒྱུན་ཆད་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་སྔ་ཕྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་འབྲེལ་མེད་ཡིན་དགོས་གང་ཞིག་སྔ་ཕྱི་འབྲེལ་མེད་ལ་ཕྱི་མ་སྔ་མའི་རྒྱུན་དུ་མེད་པ་ཐད་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། བདག་སྔ་མས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བདག་ཕྱི་མས་

ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། གཞན་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལས་ལྷས་བྱིན་ལས་གཞན་མཆོད་བྱིན་གྱིས་ཟ་བ་སྟེ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་དེ་གང་ཞིག བདག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ལྷས་མཆོད་ལྟར་འབྲེལ་མེད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། བདག་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་ཐལ་བ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མི་དྲན་པར་ཐལ་བ། ལས་འབྲས་ཆུད་ཟོས་སུ་ཐལ་བ་དང་གསུམ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྔར་བཤད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བདག་སྔ་ཕྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་ཁོའི་སྐྱོན་སྤོང་དེ་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་དུ་རྒྱུད་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཅིག་གསུངས། དེ་འགོག་པ་ལ་སྔར་རྣམ་དཔྱད་ཚེ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུད་གཅིག་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལ་སྔར་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གང་དུ་བཤད་ན། བྱམས་པ་ཉེར་སྦས་ལ་བརྟེན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུའོ། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་སེམས་བདག་ཡིན་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པར་མི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན། བདག་ཕུང་གཅིག་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཅིག་གསུངས། ཤེས་

བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་ཕུང་གཉིས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་ལུང་སྟོན་རིག་པ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་ལུང་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བར་སྟོན་པ་ཀུན་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཕུང་པོ་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་མི་རྟག་པར་ལུང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་ཕུང་པོ་མེད་ཅིང་། ཕུང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། མདོར་ན། བདག་རྒྱུན་ཆད་པའི་མི་རྟག་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མི་རྟག་པར་ལུང་མ་བསྟན་ཅེས་དང་། བདག་མཐའ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཐའ་ལྡན་དུ་ལུང་མ་བསྟན་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོང་ཁྱེར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མི་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ལུས་དེ་ཉིད་སྲོག་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལུས་དེ་ཉིད་སྲོག་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་ཅེས་དང་། ཁྱད་གཞི་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་བསྟན་དུ་མི་རུང་བས་རྟག་པར་ལུང་མ་བསྟན་ཅེས་སོགས་བྱ་བའི་སྐབས་འདིར་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་གསུངས་སོ།

ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་སྔར་མ་བཤད་པའི་སྐྱོན་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་འཆད་

པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སོགས་རྐང་པ་བརྒྱད་གསུངས། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མང་བཀུར་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་དེས་ངེས་པར་ཕུང་པོའི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མཐོང་བའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟགས་འདི་རང་ལུགས་ལ་གྲུབ་བོ། དོན་ཐོབ་ནི་བདག་མེད་མཐོང་བའི་ཚེ་ཕུང་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། ཁོ་ན་རེ། བདག་མེད་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་ཕུང་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་བཞག་པ་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཡིན་གྱི་དགག་བྱའི་བདག་མིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཚེ་རྟག་པའི་བདག་ཙམ་སྟོང་བ་སྐྱེ་མེད་པར་མཐོང་རྒྱུའི་དགག་བྱའི་བདག་ནི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན། མང་བཀུར་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སེམས་སོ། ཕུང་པོ་ལྷ་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྙེད་པའི་བདག་ཏུ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། བདག་མེད་མཐོང་ཞེས་པ་དེའི་ཚེ་རྟག་པའི་བདག་ཙམ་བདག་ཏུ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་མི་འཛིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཕུང་པོ་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྙེད་པའི་བདག་ཡིན་ན་དགག་བྱའི་བདག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བདག་གི་སྒྲ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་དང་། དགག་བྱའི་སྐབས་གཉིས་

སུ་དབྱེ་ནས་གང་དགར་འཇུག་པར་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། གཞན་ཡང་མང་བཀུར་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཡིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཚེ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཙམ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་མེད་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ལམ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རྟག་པའི་བདག་གིས་སྟོང་བ་ཙམ་རྟོགས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེ་ཏོག་གི་ཟེའུ་འབྲུའི་རོ་མངར་མོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་མྱངས་པར་ཟེའུ་འབྲུ་ལ་ཁྲུ་བྱུག་གི་སྦྲང་རྩི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་རོ་མངར་མོ་མི་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། ཁྲུ་མདོ་སྟུ་འབབ། ཞང་ཐང་ཁག་ནག་རྒྱུར་རྣམས་མི་འདིའི་ཁྲུ་བྱུག་སྒྲིག་ཆགས་ལ་བཤད་དེ། དེ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། མ་ཧྲུ་ཞེས་པ་སྦྲང་རྩི་ལ་འཇུག་པས་འགྱུར་ནོར་བ་ཡིན་ཟེར་རོ། དེ་ལ་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་གྱིས། དེ་བདེན་པ་འདྲ་སྟེ། ནག་འགྱུར་དང་འགའ་ཞིག་གིས་སྦྲང་རྩི་མངར་བ་ཉིད་མ་མྱངས་པར་སྦྲང་རྩིའི་ནང་ན་ཀོ་ཀ་ལ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྦྲང་རྩི་ལེན་པར་བྱེད་ནའང་དེ་ལ་སྦྲང་རྩིའི་མངར་བ་ཉིད་མྱང་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཅེས་འབྱུང་ངོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ད་དུང་འདོད་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་པར་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་

སོགས་དེ་ཡི་ངོ་བོ་སྣེ་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཟེའུ་འབྲུ་ལ་ཁྲུ་བྲུག་མེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་ཟེའུ་འབྲུའི་རོ་མངར་མོ་རང་གིས་མྱངས་ནས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། དོན་ནི། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བྱེད་ཡོད་ལ་སྤོང་བྱེད་མེད་ཅེས་པའོ། །

ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད་པ།

བཞི་པ་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ་ལྔ། བདག་ཏུ་གང་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ཁོ་ནས་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་པོ་ཙམ་བདག་མིན་པར་བཤད་པ། ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་བཀོད་པ་བདག་ཡིན་པ་དགག་པ། ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ། ཐུབ་པས་བདག་དེ་ཁམས་དྲུག་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་གསུངས་པའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། ལུང་གི་དགོངས་པ་དགག་བྱ་གཅོད་པའི་དགག་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་པར་བསྟན་པ༔ སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་དུ་ཆུགས་ཀྱང་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་པ། དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་རྩོད་སྤོང་དགག་པའོ། དང་པོ་ནི། ཡང་མང་བཀུར་བ་ན་རེ༔ ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟོག་གེའི་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་དེ་ལྟར་བཤད་མོད་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ལུང་ཚད་མར་བྱེད་པས་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་དེ༔ རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་སྟོན་པས་དགེ་སློང་དག་དགེ་སྦྱོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་

གང་སུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ལྟའོ་ཞེས་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་ཁོའི་འདོད་པ་འཆད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། དེ་འགོག་པ་ལ། དེ་ནི་ཕུང་ལས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་དྲུག་གསུངས། མདོ་འདི་ནི་བརྒྱ་ཕྲག་གི་བུས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་བྱུང་ལ། མདོ་འདིའི་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ངེས་བཟུང་གི་ཚིག་དེ་ནི་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་པའི་བདག་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་ཀྱི། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་མདོ་གཞན་ལས། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ལྟར་གསུངས་ཞེ་ན། དགེ་སློང་དག་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བའོ། ཞེས་མདོ་ལས་བསྟན་པ་དེའི་ནི་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་བསྟན་ནོ་ཅེས་པ་སྟོན་པའི་བཞེད་པ་སྙེ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་མདོ་གཞན་ནམ་མཁའ་མདོག་གི་མདོ་ལས། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན། ཚོར་བ་བདག་མ་ཡིན། འདུ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་དེའི་བསྟན་དོན་ཡོད་དེ། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་བཀག་ནས་ཤུགས་ལ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་མདོ་དེས་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་མ་བསྟན་མོད། བསྟན་པའི་ཕུང་པོ་

རེ་རེ་ནས་བདག་ཏུ་མ་གྲུབ་ཅེས་འཆད་པ་ལ། ཕུང་པོ་བདག་ཅེས་ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞི་གསུངས། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའོ། ཞེས་པའི་མདོ་དེས་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཅེས་འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཡང་། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཙམ་དུ་བདག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པའམ་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་རེ་རེ་ནས་བདག་ཏུ་བརྗོད་པ་གང་རུང་གང་ཞིག ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཤིང་རྣམས་ནི་ནགས་ཚལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཤིང་གི་ཚོགས་པ་ནགས་ཚལ་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་ཤིང་རེ་རེ་ནས་ནགས་ཚལ་དུ་བརྗོད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། འདོད་ན། ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་བདག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་དེ་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པའི་མགོན་ཡང་མ་ཡིན་ཉོན་མོངས་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་འདུལ་བ་པོའང་མ་ཡིན། ལེགས་ཉེས་ཤན་འབྱེད་པའི་དཔང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་དེ་རྫས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་སྟེ། མདོ་ལས། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་དགྲ་ཡང་ཡིན། །ལེགས་དང་ཉེས་པར་བྱས་པ་ལ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་དཔང་པོ་ཡིན། །ཞེས་བདག་མགོན་དང་དཔང་པོར་གསུངས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལེགས་པར་འདུལ་བས་ནི། །མཁས་པ་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་རྩོད་སྤོང་དགག་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མགོན་མིན་འདུལ་བའང་དཔང་པོ་ཉིད་ཀྱང་

མིན་ཞེས་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཚོགས་པ་ཅན་རྣམས་མགོན་དང་དཔང་པོ་སོགས་ཡིན་པས་ཚོགས་ཙམ་ཡང་མགོན་དང་དཔང་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཚོགས་པ་དང་ཚོགས་པ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། དེ་ཚེ་དེ་ཡི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤིང་རྟ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་རྣམས་ཤིང་རྟ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ༔ ཤིང་རྟ་དང་བདག་གཉིས་རང་གི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་འཇོག་མི་འཇོག་མ་ཆུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་བདག་མིན་པར་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་ཕུང་པོ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། དེས་ན་ཕུང་པོ་འདུས་པ་སྟེ་ཚོགས་པ་ཙམ་བདག་མིན་ཏེ། མདོ་ལས་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་འདོགས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ༔ གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་ཏེ་གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། གང་དུ་གསུངས་ན། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། ཞེས་སོགས་སུའོ།།

གསུམ་པ་ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་བཀོད་པ་བདག་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི༔ ཁོ་ན་རེ། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟ་མིན་གྱི་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རྣམས་སྒྲིག་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟར་འཇོག་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཤིང་རྟའི་མིང་རྟེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོའི་

དབྱིབས་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་ཁོའི་འདོད་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། དབྱིབས་ཞེ་ན་ཞེས་གསུངས། དེ་འགོག་པ་ལ། དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་ཕྱེད་དང་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མང་བཀུར་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་གཟུགས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་བདག་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་གྱི༐ སེམས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་སེམས་བྱུང་གི་ཚོགས་པ་རྣམས་ནི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཕུང་པོའི་དབྱིབས་བདག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དབྱིབས་དེ་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བཞི་པ། ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་སྔར་མ་བཤད་པའི་སྐྱོན་གཞན་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། ལེན་པོ་རང་ཉེར་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། གནོད་བྱེད་དེ་ར་མ་ཟད་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་བདག་རང་དང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ཞེས་པ་རིགས་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་གཉིས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྫ་མཁན་དང་རྫ་བུམ་སོགས་གཅིག་ཏུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ༐ ལེན་པོ་བྱེད་པ་པོ་དང་བླང་བྱ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེ་ལས། དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཕན་

ཚུན་ལྟོས་ནས་འཇོག་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། ཉེ་བར་བླང་བྱ་དང་ལེན་པ་པོ་ཡང་
འཇོག་ཅེས་པའོ། །ཁོ་ན་རེ། མདོ་ལས། གང་ལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་དམིགས་
ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། ཞེས་བྱེད་པ་པོ་བདག་མེད་
ལ་ལས་སུ་བྱ་བ་ཕུང་པོ་ཙམ་གྱི་གསེབ་ནས་ལེན་བྱ་ལེན་བྱེད་འཇོག་པར་གསུངས་
པས་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བློ་ལ་སེམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན༔ ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་པོ་མེད་ལ་ལས་བསགས་པའི་ཁྱད་པར་གང་
ཞིག ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་སུ་བྱ་བ་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཡང་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱེད་པ་པོ་བདག་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
སྟེ༔ ལས་སུ་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་མདོ་དེས་བྱེད་པ་པོའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་ནས་ལས་འབྲས་
ཆུད་མི་ཟ་བར་བསྟན་ནོ། །ལྔ་པ། ཐུབ་པས་བདག་དེ་ཁམས་དྲུག་སོགས་ལ་
བརྟེན་ནས་བརྟགས་པར་གསུངས་པ་ནི། འོ་ན། ཕུང་པོ་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་
པ་བདག་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་མདོར་བསྡུ་
ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། གང་ཕྱིར་ཐུབ་པས་ཞེས་སོགས་རྐང་
པ་བརྒྱད་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་དེའི་སའི་ཁམས་སོགས་ཀྱི་
ཡ་གྱལ་དེ་རྣམས་དང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཕུང་པོ་རེ་རེ་ནས་བདག་ཏུ་མི་རུང་
ལ༔ དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཙམ་ཉིད་བདག་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་
གི་ཕྱིར་ན་ཐུབ་པས་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། གང་ཟག་དེ་ས་དང་ཆུ་

དང་མེ་དང་རླུང་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་སྣའི་བུ་ག་སོགས་བུ་ག་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བའི་དྲུག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མིག་གིས་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་བར་གྱི་རྟེན་དྲུག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་བརྟེན་ཞིང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་གདགས་གཞི་ཉེ་བར་བཟུང་བ་ལ་རྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འདོགས་སོ་ཞེས་ངེས་པ་སྟེ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུངས་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་དེ་ནི་ཁམས་དྲུག་དང་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། ཞེས་གསུང་བ་འདིའོ། དེས་ན་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བློ་དེས་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་གང་ཡང་བདག་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། །ལྟ་བ་གཞན་གྱི་ལུགས་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བར་འདོད་པ་རྣམས་ལྟར་ན། ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པས་དེ་སྲིད་ཕུང་པོ་དམིགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཇིག་ལྟ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་ན། བདག་མེད་སྒོམ་པས་འཇིག་ལྟ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཙམ་མེད་པར་ཤེས་ཤིང་མཐོང་ན་གོམས་པས་ཐོགས་མེད་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དཔྱེས་ཏེ་དྲུངས་ཀྱུང་འབྱིན་ཞེས་སྨྲ་བ་འདི་ནི་

ཤིན་ཏུ་ངོ་ཚར་ཆེ་བ་སྟེ། ཁྱིལ་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེ་ནི་རྟག་པའི་བདག་ཙམ་སྤྱོང་བ་སྟེ་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་། རྟག་པའི་བདག་འདི་ནི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་ཏེ་དམིགས་རྣམ་གང་གི་ཡང་ཡུལ་དུ་མི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སྤྱོང་བ་ལ་དེ་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་ཞུགས་པ་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟག་པའི་བདག་ཙམ་མེད་པར་མཐོང་བས་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤྱོང་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི། དཔེར་ན། བློན་པོ་ཁ་ཅིག་རང་ཁྱིམ་གྱི་རྩིག་ཕུག་ན་སྦྲུལ་གནས་པ་མཐོང་ནས་འཇིགས་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ་གཞན་ཞིག་གིས་ཀྱེ་མ་ཁྱོད་མ་འཇིགས་ཤིག ཁྱིམ་འདི་ན་གླང་པོ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པས་འཇིགས་པའི་དོགས་པ་བསལ་ཏེ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྦྲུལ་གྱིས་འཇིགས་པ་སྤྱོང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཀྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོ་ར་ཏེ་བཞད་གད་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་བཞིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་རྟག་པའི་བདག་ཙམ་མེད་པར་མཐོང་ནས་བག་ཕབ་སྟེ་སྡོད་པ་ནི། སྦྲུལ་དང་འདྲ་བའི་ངར་འཛིན་གྱིས་བཟུང་བར་འགྱུར་བས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་ལོ། །གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ལྟག་མའི་ཕྱོགས་བརྟེན་པ་སོགས་གསུམ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་བཀག་པ། བཀག་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡོམས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་དང་ཕུང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་པ་བཀག་ནས། དེ་མ་ཟད་བདག་དང་ཕུང་པོ་ངོ་བོ་

ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་འགོག་པ་ལ་ཕུང་པོར་བདག་ཡོད་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་དང་ཕུང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འདོད་པ་འདི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོར་ཏེ་དེ་ལ་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་ཡང་ཕུང་པོ་དེ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། བདག་དང་ཕུང་པོ་འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་རྟོག་པ་སྐྱེ་འདོད་པ་དེ་རིགས་པར་འགྱུར་ནའང་། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་བདག་ནི་གཟུགས་སོགས་དང་ལྡན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་ལ་བདག་དང་ཕུང་པོ་ལ་ལྡན་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་བའི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་དང་ལྡན་པ་ནི་ལྷ་སྦྱིན་གནག་སྟེ་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལྷ་སྦྱིན་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་རང་གཞན་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་ཕུང་པོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པར་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་དུ་བཤད་ན། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཞེས་དང་། ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་

ཀྱི་སྐབས་སུ་འོ། །གཉིས་པ་ནི་འོ་ན། བདག་དང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་ལྡན་པ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་བཀག་པས་ཅི་ཞིག་གྲུབ་ཅེ་ན། དེ་བཀག་པས་དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་སུ་གྲུབ་པོ་ཟེར་བ་ལ། འོ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ལ་དབྱེ་ན་ཇི་ཙམ་ཡོད་ཅེ་ན་དེ་འཆད་པ་ལ། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་གསུངས། དོན་ནི་ཕུང་པོ་དེ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཆ་ནི་ཤུར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་པ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་ནི་གཟུགས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྡན་པ་མིན་པ་ལ་ལྡན་པར་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་བདག་ལ་ཕུང་པོ་རྟེན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་དེར་ལྟ་བ་དང་། བདག་ལ་གཟུགས་ཚུར་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་དེར་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་ཕུང་ལ་བཤད་པ་དེ་དག་ལྟར་དུ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་ཀུན་ལ་རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་ལྟ་བ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདིར་འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུར་བཤད་པ་དེ། རྩ་ཤེ་ལས། བདག་ཕུང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ལྟ་ཚུལ་བསྟན་ནས། འཇིག་ལྟ་ཉེར་ལྔར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། མདོ་ལས། ཕུང་པོར་ལྟ་ཚུལ་ལ་ཕྱེ་ནས་འཇིག་ལྟའི་ཆ་ཉི་ཤུར་བཤད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་འདིར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟའི་སྔོན་དུ་བདག་གི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་འཛིན་པའི་བློ་གཞན་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་ལ་ལྟ་བ་ལ་འཇིག་ལྟའི་དོན་མ་ཚང་བའི་

ཕྱིར། རྩ་ཤེར། ཕུང་པོ་ལས་གཞན་ལ་ལྟ་བའི་ཕྱོགས་འགོག་པ་ནི། སྨྲ་རྣྱིགས་པའི་འདོད་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། འོ་ན། མདོ་ལས། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིའི་རྩེ་མོ་ཉི་ཤུ་མཐོ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་བཅོམ་ནས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་པོ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་རྩ་བའི་འཇིག་ལྟ་རི་བོ་མཐོན་པོ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་དེ་ཉིད། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཡིས་བཅོམ་པ་རྣམ་སྤངས་པ་ན་བཅོམ་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་གང་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྩ་བའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་བོ་ལྷུན་ཞིང་སྟུག་པ་ལ་གནས་པའི་རྩེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དགག་པ།

བཞི་པ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། དང་པོ་ནི༔ རང་སྡེ་མང་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག །བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཞན་ཡིན་པ་ལ་ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གནོད་བྱེད་དང་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་བདག་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་

དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདག་ཕུང་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་དང་། ངོ་བོ་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་། དེ་མ་ཟད་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་དེ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་ནི་འདོད་དེ། གང་ཟག་དེ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་ན་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་། འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ན་རྣམ་སྨིན་མྱོང་བ་པོ་དང་། འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ན་བཅིངས་པ་པོ་དང་། མྱང་འདས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་གྲོལ་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་དེའི་གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གློའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གི་ཤེས་བྱར་ཡང་བདག་དེ་འདོད་ཅིང་། དེ་ནི་ངར་འཛིན་གྱི་གཞི་སྟེ་དམིགས་པར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཁོའི་འདོད་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གསུངས། གཉིས་པ་ལུགས་དེ་འགོག་པ་ལ། གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལས་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་གསུངས། གལ་ཏེ་བདག་འགའ་ཞིག་རྫས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་གྱུར་ན། འོ་ན་བདག་གི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་རུང་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་ལྟར་དུ་ངོ་བོས་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོ་རྫས་སུ་ཡོད་ན་ཕུང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་འདོད་པར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སེམས་རྫས་སུ་གྲུབ་པས་གཟུགས་ལས་སེམས་

དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ༔ བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ༔ ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཕུང་པོ་ལས་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་མང་བཀུར་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བུམ་པ་རྫས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བུམ་པའི་ངོ་བོ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་གཟུགས་སོགས་ལས་དེ་ཉིད་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། བདག་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དེ་རྣམས་མདོར་བསྡུ་ན། བདག་ཆོས་ཅན། རྫས་སུ་མེད་དེ། རྫས་ཡོད་དངོས་པོའི་ཁྱད་ཆོས་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྫས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ངེས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྣམ་ཤེས་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་རྫས་གཞན་དུ་མི་འདོད་པ་སྐྱེ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། དེ་གཟུགས་སོགས་ལས་རྫས་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །

བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཞག་པ་དཔེ་དང་བཅས་པར་བཤད་པ།

ལྔ་པ་བདག་རྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཞག་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི། བདག་མཐའ་བདུན་དུ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཤིང་རྟ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་ནས། སྔར་བཤད་པའི་ཕྱོགས་ལྷག་མ་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གཞན་གྱི་རྩོད་པའི་ལན་བསྟན་པ། མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་གཞན་ཡང་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། དང་པོ་ནི། གཞུང་གོང་མ་རྣམས་སུ་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་རྒྱས་པར་བཀག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་པ་བདག་མེད་པར་གྲུབ་པ་འབད་མེད་དུ་ཤེས་ནུས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ངར་འཛིན་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་ཏེ་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་ནི་དངོས་པོ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་བདག་གི་དངོས་པོ་རྫས་སུ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་དེ་རང་གི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་མ་ཡིན་ལ་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ཚོགས་པ་དང་ཡ་གྱལ་གང་ཡང་བདག་མ་ཡིན་པ་དང་། བདག་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་བདག་ལ་ཕུང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཕུང་པོ་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བདག་རིག་པས་དཔྱད་པའི་ཚེ་མེད་ན་དེའི་ཡོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་

བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་འདི་ནི་འདོགས་གཞི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་རྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་གང་ཞིག་དཔྱད་ན་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན༑ སྨྱུ་གུ་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བས་བཏགས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། དཔེ་སྦྱར་སྒྲུབ་ཟིན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་ཤིང་རྟ་ལྟར་དཔྱད་པའི་ཚེ་མི་རྙེད་དེ༑ དཔེར་ན། ཤིང་རྟ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གཞན་མིན་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཤིང་རྟ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཤིང་རྟ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ཕར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཡན་ལག་དག་ཤིང་རྟ་དེར་ཚུར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཡན་ལག་འདུས་པ་ཙམ་ཡང་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན། ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཙམ་ཡང་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་པས། ཤིང་རྟ་དཔྱད་ན་མི་རྙེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བདག་ཕུང་གཉིས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཁ་སྦྱོ་བའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོགས་པ་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་པ༑ དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་པའོ། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། འདུས་པ་ཙམ་ཤིང་རྟ་མིན་ཞེས་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། འཁོར་ལོ་དང་གཟེར་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན༑ ཚོགས་ཙམ་མམ། ཚོགས་དབྱིབས་གང་ཡིན། དང་པོར་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཚོགས་ཙམ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། ཞེས་

བྱ་ཆོས་ཅན། ཞིང་རྟ་བཞིག་པའི་ཡན་ལག་སིལ་བུར་གནས་པ་ལའང་ཞིང་རྟ་ཉིད་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཞིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ཞིང་རྟར་འགྱུར་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཞིང་རྟ་བསྒྲིགས་པའི་གནས་སྐབས་འཁོར་ལོ་དང་གཟེར་བུ་སོགས་ཞིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། དེ་དག་དུས་ཀུན་ཏུ་ཞིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟ་ན་ཞིང་རྟ་བཞིག་ནས་སིལ་བུར་གནས་པའི་ཚེ་འདི་དེ་དག་ཞིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་ཅན་དུ་ཞིང་རྟ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཕེན། །གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དབྱིབས་ཡིན་ཞེས་རྟགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན༔ དེ་འགོག་པ་ལ། གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། ཞིང་རྟའི་དབྱིབས་ཙམ་ཞིང་རྟར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞིང་རྟའི་ཡན་ལག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཞིང་རྟ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་ཙམ་མ་ཡིན་ཡན་ལག་ཅན་ནི་མེད་ཚོགས་ཙམ་ཡན་ལག་ཅན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྗེ་བླ་མས་འང་གི་སྐབས་ཚོགས་པ་བསྟུ་བར་གསུངས་པས། དེ་ལྟ་ན། གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་དག་མེད་པས་ཚོགས་ཙམ་ཞིང་རྟར་རིག་པ་མིན། ཞེས་འདོན་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་ནི་ཞིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ཞིང་རྟ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞིང་རྟའི་ཡན་ལག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཞིང་རྟ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོགས་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་མེད། དེ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་

དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་རང་ལུགས་ལ་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་དགག ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་
རྟར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་
ཡིན་པར་འདོད་ན། འོ་ན། མ་བསྒྲིགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ཁྱད་པར་
མེད་པའི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པར་འདོད་དམ། དེ་དང་ཁྱད་
པར་ཡོད་པའི་དབྱིབས་གཞན་ཞིག་ཤིང་རྟ་ཡིན་པར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་རོ་
ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། ཁྱོད་དབྱིབས་ཡན་ལག་ཅེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་
གསུངས། དོན་ནི། འོ་ན། སྔར་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་མ་བསྒྲིགས་པའི་སོ་
སོར་བྱེ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་ཤིང་རྟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ།
དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བསྒྲིགས་པའི་ཚེ་ཡང་ནི་འཕང་ལོ་སོགས་ཀྱི་ཤིང་རྟར་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟར་ན་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་
ལ་སྔར་མ་བསྒྲིགས་པའི་དུས་སུ་དབྱིབས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་
དུ་ཕྱིས་ཤིང་རྟར་རྟོགས་པ་ལ་སྐེ་ཡན་ལག་བསྒྲིགས་པའི་དུས་སུའང་ཡན་ལག་
གི་དབྱིབས་སྔར་མ་བསྒྲིབ་པའི་དབྱིབས་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
སྐེ༔ ཡན་ལག་སྔ་ཕྱིའི་དབྱིབས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན་དེ་གཉིས་ཤིང་རྟར་འཛོག་
མི་འཛོག་གི་ཁྱད་པར་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། དེ་
འགོག་པ་ལ། ད་ལྟ་གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། གལ་ཏེ་ད་
ལྟ་ཤིང་རྟ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་དུས་འདིར་སྔར་མ་བསྒྲིགས་པའི་དུས་ཀྱི་འཕང་ལོ་

སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལས་རིགས་རྒྱུན་ཐ་དད་པའི་འཕང་ལོ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཞན་ཞིག་གསར་དུ་སྐྱེས་པས་དེ་ཉིད་ཤིང་རྟར་འདོད་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དབྱེ་བས་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་ཡོད་ན། ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱེ་བས་རྒྱུན་མི་མཐུན་པའི་དབྱེ་བས་འདི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་དགོས་ནའང་། དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤིང་རྟ་བསྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱེ་བས་ཙམ་ཤིང་རྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་བསྒྲིགས་པའི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱེ་བས་དང་རིགས་འདྲ་བའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བའི་དབྱེ་བས་ཀྱང་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་པ་དེ་དང་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བའི་དབྱེ་བས་ཀྱང་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཤིང་རྟར་འདོད་པས་སྐྱོན་དེ་རྣམས་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། དེ་ཡང་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་ནི། གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་དག་ཞེས་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པས། འདིར་ནི་ཚོགས་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱེ་བས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་འགོག་ན། ཤིང་རྟའི་དབྱེ་བས་དེ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་འདོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་རྫས་སུ་ཅང་མེད་པ་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་

ལུགས་ལ་བཏགས་ཡོད་ཐམས་ཅད་རང་གི་འདོགས་གཞི་རྫས་ཡོད་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་ཚོགས་པ་གང་ཞིག་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟའི་སྐབས་འདིར་ནི་ཤིང་རྟར་འཛོག་པའི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་ཇི་ལྟར་འདོགས་པར་འགྱུར་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གདགས་གཞི་རྫས་ཡོད་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་དགོས་པར་ཁས་བླངས་ཤིང་ཚོགས་པ་དང་དེའི་དབྱིབས་གཉིས་ཀ་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཁ་སྐྱོ་བ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཚོགས་པ་བདེན་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱིབས་བཏགས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བརྒྱད་གསུངས། འོ་ན་མ་རིག་པ་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་མི་བདེན་པའི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་འདུ་བྱེད་དང་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཚོགས་པ་བཏགས་ཡོད་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིབས་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛོག་པ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟ་ཡིན་པར་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བུམ་པའི་གཟུགས་དྲི་སོགས་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་པོ་དེ་ལྟར་འདབ་འབྱོར་དུ་གནས་པའི་ཚོགས་པ་རྣམས་བུམ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་བུམ་པའོ་སྙམ་

པའི་བློ་དོན་མཐུན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་གདགས་གཞི་གཟུགས་དྲི་སོགས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རྫས་ཡོད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རྟགས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་གྲུབ་བོ། འདོད་ན༔ བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་གི་དབྱིབས་ཀྱང་བུམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་རྟེན་རྫས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཡང་གི་སྒྲ་ནི་སྔ་མར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གཞན་གྱི་རྩོད་པའི་ལན་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་ཤིང་རྟའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིང་རྟའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིང་རྟ་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་རིགས་པས་བཙལ་བ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུའམ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཤིང་རྟ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐ་སྙད་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཤིང་རྟ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དོན་དམ་དུའམ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་རིགས་པས་བཙལ་བའི་ཚེ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་བརྟགས་དོན་བཙལ་བའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཉིད་ལས་ཤིང་རྟའི་སྐབས་འདིར་རང་གི་ཡན་ལག་འཕང་ལོ་དང་གཟེར་བུ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བཞི་པ། མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་གཞན་

ཡང་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། དབུ་མ་བའི་ལུགས་ལ་ཁྱད་གཞི་ཤིང་རྟ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད། ཤིང་རྟའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཁྱད་གཞི་ཤིང་རྟ་རྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཟད་ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཅན་དུ་འཇོག་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བརྟགས་དོན་བཙལ་ན་མེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་འཕང་ལོ་སོགས་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དང་། དེ་རང་གི་ཆ་ཤས་ཅན་དང་ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་རང་གི་ཉེ་བར་བླང་བྱ་ལེན་པའི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་འགྲོ་བ་ལ་བསྙད་པ་དང་། འཕང་ལོ་སོགས་རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་གྱི་ཚོགས་ཙམ་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་མེད་དེ། ཚོགས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་སྨྲ་བ་ཁྱོད་ལ་ཁོ་བོས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤིང་རྟ་སོགས་མ་བརྟག་ཅིག་ཅེས་བཟློག་སྟེ་སྨྲ་བར་བྱ་དགོས་པར་ཐལ། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན། དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཤིང་རྟ་ཡང་མེད་པ་གང་ཞིག །རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་

ཤིང་རྟ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇོག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲུབ་ཟིན།

དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོགས་པ་སྤངས་སླ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

དྲུག་པ། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤངས་སླ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་ལྔ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ། ཤིང་རྟ་དང་བདག་གི་ཐ་སྙད་རྣམས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བཤད་པ། མཁས་རྨོངས་ཀྱི་འཆིང་གྲོལ་གྱི་གཞིའི་བདག་ངོས་བཟུང་བའོ། དང་པོ་ནི། རྣམ་དཔྱད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར། རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། ཞེས་ཆོས་རྣམས་དཔྱད་ནས་མི་འཇོག་པར་རང་གི་ཡན་ལག་གམ་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇོག་པར་བཤད་ན། འོ་ན་དེ་ལྟར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་པའི་སྐབས་འདིར་ཤིང་རྟ་དེའི་གྲུབ་ཚུལ་ནི་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་བློ་ནས་འཇོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པར་བྱ་སྟེ༑ གྲུབ་ཚུལ་དེ་ཤེས་ན་ཀུན་རྫོབ་འཐད་པར་མ་ཟད་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལའང་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་རྙེད་དགོས་པ་ལས་རྣམ་པ་བདུན་

གྱིས་བཅལ་བའི་ཚེ་མེད་པའི་ཤིང་རྟ་གང་ཡིན་པ་དེ། རང་གི་ཡན་ལག་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་སོགས་ཇི་ལྟ་བུར་ཡོད་ཅེས་བཙལ་བའི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤིང་རྟ་འདིའི་ཡོད་ཚུལ་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བཏགས་དོན་བཙལ་བས་མི་རྙེད་པ་དེའི་ཚེ་ཤིང་རྟའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྙེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། དགག་བྱ་ལེགས་པར་ངོས་བཟུང་ནས། རྣལ་འབྱོར་པས་ཐོག་མར་གང་ཟག་ཤིང་རྟའི་དཔེའི་སྒོ་ནས་བརྟགས་དོན་འཚོལ་ཞིང་བཙལ་བས་མ་རྙེད་པ་ན་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་རྙེད་པ་ཡིན་ལ་མ་རྙེད་པས་མེད་པར་འཛིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བརླག་པར་འགྱུར་རོ། དེས་ན་ཡོད་ཙམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཉིས་ལས་མ་འདས་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་ནི་ཁེགས་དེས་ན་བཏགས་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་དགོས་སོ། འཛིན་ཚུལ་འདི་ཤེས་ན་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་བས་ངེས་པར་འདི་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། ཞེས་མཁྱེན་པ་བསལ་ནས་སླ་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར། ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་འདིའི་ཡོད་མི་རྙེད། ཞེས་ཤིང་རྟ་བརྟགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་མི་རྙེད་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། ཤིང་རྟ་ཡོད་ཉིད་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་

ཉིད་མིན་ན་དེའི་ཚེ་ཤིང་རྟ་དེའི་ཡན་ལག་ཀུང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ༔ ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མེས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བསྲེགས་པ་སྟེ་མེད་པར་མཐོང་བ་ན། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཤིང་རྟ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེས་ཚིག་ན་དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀུང་ཚིག་ནས་མེད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཤིང་རྟ་དང་བདག་གི་ཐ་སྙད་རྣམས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ།

གསུམ་པ་ཤིང་རྟ་དང་བདག་གི་ཐ་སྙད་རྣམས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ་ནི། རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། ཞེས་དཔེ་ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ལ་བཤད་ན་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ཁམས་དྲུག་དང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཀུང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འདོད་དེ། བདག་ནི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་བདག་གི་ལས་ཡིན་ལ། བདག་འདི་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་

པོ་འདང་ཡིན་ཏེ། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་དང་ཤིང་རྟ་བྱེད་པ་པོར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག།
དེ་བདག་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་
ཁས་ལེན་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་
བདག་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། དངོས་
ཡོད་མིན་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་
འདི་ནི་བརྟན་པ་མིན་ཞིང་མི་བརྟན་པ་ཉིད་དུའང་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་
ཏེ༔ བདག་འདི་ནི་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ།
བདག་འདི་ལ་ནི་རྟག་པ་ཉིད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་མི་རྟག་པ་དང་། གཉིས་
ཀ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བདག་དེ་ཕུང་
པོ་དང་དེ་ཉིད་སྟེ་གཅིག་དང་གཞན་ཉིད་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། བདག་
དེ་ནི་དངོས་པོ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཁྱད་
གཞི་མེད་ན། ཁྱད་ཆོས་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འདིའི་བརྟན་མི་བརྟན་
རྟག་མི་རྟག་གི་ཁྱད་པར་གང་ཞེ་ན། བརྟན་མི་བརྟན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་
དང་བསྟུན་པ་ཡིན་ལ། རྟག་མི་རྟག་དང་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་ནི་གསུངས་རབ་
ལས་བཤད་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་བདག་གི་བླ་མ་དམ་པས་གསུངས་སོ་ཞེས་
འབྱུང་ངོ། རང་འགྲེལ་དུ། བདག་བརྟན་ན་ཚེ་སྔ་མའི་ཁྱད་པར་གྱི་བདག་
ཚེ་འདིར་ཡོད་དགོས་པ་དང་། མི་བརྟན་ན་བདག་ཕུང་པོར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱང་
གསུངས་སོ། །

མཁས་སྐོངས་འཆིང་གྲོལ་གྱི་གཞིའི་བདག་ངོས་བཟུང་བ།

ལྷ་པ་མཁས་སྐོངས་ཀྱི་འཆིང་གྲོལ་གྱི་གཞིའི་བདག་ངོས་བཟུང་བ་ནི། བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་བདག་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་ཆོས་སོགས་གང་ཡང་མ་གྲུབ་ན། འོ་ན༔ འཆིང་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། གང་ལ་རྟག་ཏུ་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་བཞི་གསུངས། མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་གཞི་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངར་འཛིན་པའི་བློ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་བ་གང་ཡིན་པ་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་བློ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟགས་དོན་བཙལ་བས་མེད་ཀྱང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ངོར་གཏི་མུག་སྟེ་མི་ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཚད་མས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་གཏི་མུག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངའོ་སྙམ་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་གཏི་མུག་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ནོ། དེ་ལ་གཏི་མུག་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་

མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱེད་པ་པོ་རྫ་མཁན་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ན་ལས་སུ་བྱ་བ་རྫ་བུམ་ཡང་མེད་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་དང་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་ལྟ་ཞིང་གོམས་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་འཁོར་བ་ལས་མྱུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

བདག་དང་ཤིང་རྟའི་དཔྱད་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་བསྒྲེ་བར་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་བདག་དང་ཤིང་རྟའི་དཔྱད་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་བསྒྲེ་བ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། བུམ་སྣམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྒྲེ་བ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ལ་བསྒྲེ་བ། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། དང་པོ་ནི། སྔར་གྱི་རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་དེ་རྣམས་བུམ་སྣམ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་བསྒྲེས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། བུམ་པ་སྣམ་བུ་རེ་ལྡེ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་གསུངས། དོན་ནི་བུམ་པ་དང་། སྣམ་བུ་དང་། རེ་ལྡེ་དང་། དམག་དང་། ནགས་ཚལ་དང་། ཕྲེང་བ། ལྗོན་ཤིང་དང་། ཁང་ཁྱིམ་དང་། ཤིང་རྟ་ཕྲན་དང་། མགྲོན་གནས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་གང་དག་དང་བུམ་སོགས་དེ་བཞིན་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་མིང་གང་དག་གི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བོ་འདིས་བསྙད་པ་སྟེ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དེ་རྣམས་

ཀྱང་ཤིང་ཏ་ལྟར་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་མཐུན་པའི་རྩོད་པ་མི་མཛད་པར་འཇིག་རྟེན་ན་གང་ཡོད་པ་དེ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན། དེ་བཞིན་གང་དག་སྒོ་ནས་སྐྱེ་འདིས་བསྙད་པ་དེ་རྣམས་རྟོགས་བྱ་སྟེ། ཞེས་བཤད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་དང་། གྲོ་མོ་སོགས་དེའི་ཡན་ལག་དང་བུམ་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། མེ་རིས་སྔོ་བསང་སོགས་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་ནི་འདོད་ཆགས་ཅན་དང་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལྷག་པར་སྲེད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བུམ་པ་མཚན་གཞི་དང་། ལྟོ་ལྡིར་བ་མཚན་ཉིད་དང་། མེ་སྲེགས་བྱེད་དང་། བུད་ཤིང་སྲེག་བྱ་ཡིན་པ་སོགས་དོན་གང་དག་སྔ་ཕྱི་སྦྱར་ན་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་བཞག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་ཤིང་རྟའི་རྣམ་དཔྱད་བྱས་པ་ལྟར་རང་རང་གི་བརྟགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཙལ་བས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བཙལ་བ་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མ་དཔྱད་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དུ་མ་ཟད་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་ཀྱང་ཕན་ཚུལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་འཆད་པ་ལ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གསུམ་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཡིས་

བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་སྐྱེད་བྱེད་དེ་རྒྱུར་འཇོག་པ་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་རྒྱུས་རང་གི་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་ན་ནི་རྒྱུས་རང་འབྲས་སྐྱེད་པ་དེ་མེད་པས་སྐྱེ་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། འབྲས་བུ་ནི་རང་གི་རྒྱུ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་འབྲས་བུར་འཇོག་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་མ་གྲུབ་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱུའམ་འབྲས་བུ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་གང་ཞིག་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་སྔ་བར་གྲུབ་དགོས་པ་གང་ཞིག །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟོས་ཤིག་སྟེ་སྔ་དགོས་ན་སྔ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་སྔ་བར་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུའི་དུས་སུ་རྒྱུའི་ལྟོས་པ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལྟོས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟོས་གྲུབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་སྔ་བར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱུས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་ན་འབྲས་བུ་དང་ཕྲད་ནས་སྐྱེད་དམ། འོན་ཏེ་མ་ཕྲད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། རྒྱུ་འབྲས་དེ་དག་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་བུ་དང་ཕྲད་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱ་མཚོ་དང་ཆུ་ཀླུང་ཕྲད་པ་བཞིན་ནོ། འདོད་ན། སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུ་དང་། སྐྱེ་བྱ་འབྲས་བུ་གཉིས་ཐ་དད་

མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞིང་ནི་འོག་མ་བསྟུད་པའོ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འབྲས་བུའི་རྒྱུ་འདི་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་མིན་པ་རྣམས་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་སོ་སོར་མ་ཐྲད་པར་རྒྱུས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་གྱིས་སོ་སོ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་ཐྲད་མ་ཐྲད་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་སྐྱེ་བྱ་སྐྱེ་བྱེད་ལ་ཐྲད་མ་ཐྲད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་དེ་ར་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པ་རྟོག་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ། འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཟད་རྒྱུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ༔ འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་གང་ཞིག །རྒྱུ་འབྲས་དང་བྲལ་ན་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ༔ རྒྱུ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཐྲད་མ་ཐྲད་ལ་བརྟག་པའི་སྐྱོར་གྱི་

སྐྱོན་དེ་ཡོད་ལ་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱི་མེད་ནའང་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཆད་
པའི་སྐྱོན་ཡོད་པས། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་འཇོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
ན༔ ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྐྱོན་དང་པོ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དབུ་མ་པ་དག་
ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཕྲད་མ་ཕྲད་ལ་བརྟག་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ།
རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་འདི་དག་གཉིས་ཆར་
ཡང་ནི་སྒྱུ་མ་དང་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེའི་
ཕྱིར། སྐྱོན་གཉིས་པ་ཡང་མེད་དེ། བདག་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་འཇིག་རྟེན་
ན་གྲགས་པའི་དངོས་པོ་རྒྱུ་འབྲས་དང་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བརྟགས་
དོན་འཚོལ་མི་དགོས་པར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ལ་གཞན་
གྱིས་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་
ལ་སྐྱོན་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ། རང་ལ་སྐྱོན་མི་མཚུངས་པའི་ལན་བསྟན་པའོ།
དང་པོ་ལ། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུ་འབྲས་ཕྲད་མ་ཕྲད་ལ་བརྟག་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུས་འབྲས་
བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་དེ་ནི། ཁྱོད་དབུ་མ་པའི་སུན་འབྱིན་
གྱིས་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་དམ་བཅའ་བའི་དངོས་སྨྲ་བའི་དམ་
བཅའ་སུན་འབྱིན་འདོད་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་སུན་འབྱིན་དེ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་
ནོ༔ ཇི་ལྟར་མཚུངས་ན། ཁྱོད་དབུ་མ་པའི་སུན་འབྱིན་འདིས་སུན་དབྱུང་
བྱ་དངོས་སྨྲ་བའི་དམ་བཅའ་དང་ཕྲད་ནས་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་
མ་ཕྲད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟག་པའི་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་དབུ་མ་པའང་འགྱུར་བ་མ་

ཡིན་ནམ་སྙེ་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྲད་ནས་སུན་འབྱིན་ན་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་གང་གིས་གང་ཞིག་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད། མ་ཕྲད་པར་སུན་འབྱིན་ན་ནི་མ་ཕྲད་པར་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སུན་འབྱིན་པར་འགྱུར་བས་མི་རིགས་ཤིང་། བརྟག་པ་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་བརྟག་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སུན་འབྱིན་སུན་དབྱུང་བྱ་དངོས་སྨྲ་བའི་དམ་བཅའ་སུན་འབྱིན་པར་ནུས་པར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཚེ་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་དེ་སྐད་སྨྲ་ཞིང་དེས་ནི་རང་ཕྱོགས་ཁོ་ན་རྣམ་པར་འཇོམས་པ་དེའི་ཚེ་སྙེ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ནི་སྐྱེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་པར་མི་འགྱུར་བ་སྙེ། དམ་པས་སྨད་པར་རིགས་པའི་ཚད་ལྟ་ཅན་དུ་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་རང་གི་སྨྲས་པས་ཚིག་ལའང་ཚུར་བཟློག་ནས་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ཀྱི་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས། རིགས་པ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་མ་ཕྲད་ན་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་ནས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དེའི་ཕྱིར། རིགས་པ་མེད་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ཁབ་ལེན་དང་མིག་གིས་མ་ཕྲད་ཀྱང་རུང་བའི་ཡུལ་ན་ལྕགས་ལེན་ཅིང་གཟུགས་མཐོང་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་བ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད་ཀྱང་རིགས་མཐུན་འགའ་ཞིག་སྐྱེད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེད་དོ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ནི་

ཚད་ལྷ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སུན་འབྱིན་ཅི་ཕྱིན་དུ་སྨྲ་བའི་རྒོལ་བ་པོའང་ཡིན་ཏེ། རང་ཕྱོགས་བཞག་ཏུ་མེད་པར་གཞན་ཕྱོགས་འགོག་པ་འབའ་ཞིག་ལ་ཞུགས་པའི་རྒོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁོའི་རྩོད་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། སུན་འབྱིན་འདིས་སུན་དབྱུང་བྱ་ཞེས་སོགས་སློག་གཉིས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་བཞི། རང་ཕྱོགས་ལ་སུན་འབྱིན་དང་སྒྲུབ་པ་འཐད་ཚུལ། གཞན་གྱི་ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསལ་བར་བཤད་པ། རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲུབ་ནུས་པ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་བཟློག་སྙེ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ། འདིར་མ་བཤད་པའི་སུན་འབྱིན་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པ་ཁས་ལེན་ཚུལ་དང་། རང་གི་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི༔ གོང་གི་ཁོའི་རྩོད་པ་དེ་རྣམས་འགོག་པ་ལ་སུན་འབྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་ཞེས་སོགས་སློག་གཅིག་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སུན་འབྱིན་གྱིས་སུན་དབྱུང་བྱ་དེ་ཕྲད་ནས་སུན་འབྱིན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་ཕྲད་པར་སུན་འབྱིན་ཞེས་བརྟག་ནས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་བསྟན་པའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་བདག་དབུ་མ་པ་ལ་འཇུག་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པས་སུན་འབྱིན་བས་སུན་དབྱུང་བྱ་དངོས་སྨྲ་བའི་དམ་བཅའ་དང་ཕྲད་ནས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་མ་ཕྲད་པར་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་ཞེས་སྔར་སྨྲས་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་ནི་འདིར་རྒོལ་བ་གང་ལ་ངེས་པར་ཕྱོགས་ཡོད་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་བཅའ་བ་དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་གྱི་བདག་དབུ་མ་པ་ལ་རང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་བཅའ་བའི་ཕྱོགས་འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། མདོར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཕྲད་མ་ཕྲད་དཔྱད་ནས་གནོད་བྱེད་འཇུག་ལ། དེ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་དཔྱད་པ་དེ་མི་འཇུག་པས་མི་མཚུངས་ཞེས་པའོ། གཉིས་པ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པའི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་མ་ཟད་རང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་འཐད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཉིས་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་པ་ལ། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་སྟེ། དཔེ་ན༔ ཁྱོད་ཀྱིས་ལྟར་ན་ཡང་ཆུ་ནང་གི་ཉི་མ་དང་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ནམ་མཁར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བྱད་བཞིན་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཉི་མ་གཟས་བཟུང་བ་དང་། བྱད་བཞིན་ལ་ནག་ནོག་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གང་གི་ཚེ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྙན་གཉིས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། བརྟགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་དེ། ཉི་མ་དང་བྱད་བཞིན་དང་ནི་དེ་དག་གི་གཟུགས་བརྙན་རྣམ་པར་ཕྲད་པ་དང་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེ་ཞེས་བརྟགས་དོན་བཙལ་བ་ན་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་། ཉི་མ་དང་བྱད་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བསྙོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདི་བདེན་མེད་ལ་སྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་

ཡིན་ནོ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དཔེ་དོན་སྦྱར་ནས་བསྒྲུབ་པ་ནི། དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ལ་སྨུན་འཛིན་གྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་དེ། ཕྱོགས་སྔ་དང་ཐལ་འགྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཡང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཕྱོགས་སྔ་མ་བཀག་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤེས་རབ་གདོང་པ་དང་འདྲ་བ་ཐལ། ལོག་རྟོག་གི་དྲི་མ་སྦྱང་བར་བྱ་བ་ལ་ནུས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མི་བདེན་བཞིན་དུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བྱད་བཞིན་ལ་ཡོད་པའི་ནག་ནོག་བསལ་ཏེ་བྱད་བཞིན་མཛེས་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པ་བྱད་བཞིན་གཟུགས་བརྙན་དེ་ལ་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ༑ ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ལ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་སོགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལས་རང་གི་སྒྲུབ་བྱ་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་ཅེས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན༑ ཆུའི་ནང་དུ་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་བརྟེན་ནས་ནམ་མཁར་ཉི་མའི་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ནོ། གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསལ་བར་བཤད་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གཞན་གྱི་ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པ་གཞུང་གོང་མ་རྣམས་སུ་བཤད་ན། འོ་ན། དེ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། གལ་ཏེ་རང་གི་སྒྲུབ་བྱ་ཞེས་སོགས་ཤང་པ་བཞི་གསུངས། དངོས་སྨྲ་བ་ཆོས་ཅན། མ་དག་པའི་ཕྱོགས་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་

དག་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཀོད་པ་འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དོན་མེད་པའམ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱི་འཆད་པ་སྟེ་ཡིད་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་འགྱུར་བ་སྒྲུབ་བྱའི་ངོ་བོའང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གྱུར་ན། བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཕྲད་པ་དང་ལ་སོགས་པས་མ་ཕྲད་པར་བསྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་ཞེས་བརྟག་པའི་རིགས་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་རིགས་པ་ཞིག་ནའང་། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་མིག་དང་ཁབ་ལེན་གྱིས་མ་ཕྲད་པར་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡང་བཀག་གོ། གསུམ་པ༔ རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་ནུས་པ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་བཟློག་སྟེ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུ་འབྲས་ཕྲད་མ་ཕྲད་ལ་བརྟག་པའི་སྐྱོན་དེ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་སུན་འབྱིན་དང་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་འཇུག་སྟེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་རིགས་པས་བསྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། སྔ་རྒོལ་དབུ་མ་པས་ཕྱི་རྒོལ་དངོས་སྨྲ་བ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི་ནུས་པར་ཆེས་སླ་ལ། དེ་སླ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་སྔ་རྒོལ་དངོས་སྨྲ་བས་ཕྱི་རྒོལ་དབུ་མ་པ་གཞན་དག་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་ན་བདེ་བླག་ཏུ་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

སྔ་རྒོལ་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེ་བསྟན་དུ་ཡོད་ལ། དངོས་སྨྲ་བས་སྔ་རྒོལ་བྱས་པའི་ཚེ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔེ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་སྨྲ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འདིར་སུ་ཞིག་གིས་བརྩོལ་བ་སྐྱེ་སྒྲད་ནས་འཇིག་རྟེན་རྣམས་རང་གི་ཉོན་མོངས་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ངན་པའི་སྦྲུབས་ཀྱིས་གཏུམ་པའི་སྙིང་དུ་སླར་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་དཔེ་ལྟར་སྣང་གི་རྟོག་གེ་ངན་པའི་དྲ་བ་སྐྱེ་སྒྲད་བྱས་བཅིངས་ཏེ་འཆིང་བར་ཅི་སྐྱེ་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་རིགས་ཀྱི་གནོད་པ་བྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱིས་གཟིར་བའི་སྙིང་དུ་ཀུན་བཏགས་བསྟན་ནས་མ་སྤྲོལ་ཞིག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། བཞི་པ་འདིར་མ་བཤད་པའི་སུན་འབྱིན་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། འོ་ན། སྔར་བདག་མེད་གཉིས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དངོས་སྨྲ་བ་ལ་མ་བཤད་པའི་སུན་འབྱིན་ལྷག་མ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། སུན་འབྱིན་ལྷག་མ་གོང་དུ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྔར་བདག་མེད་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་སྨྲ་བ་ལ་སུན་འབྱིན་བཤད་པའི་ལྷག་མ་རྒྱུ་འབྲས་ཕྲད་མ་ཕྲད་བརྟག་ནས་འགོག་པའི་སུན་འབྱིན་གོང་དུ་བསྟན་པ་ཡང་ནི་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རྒྱུ་འབྲས་ཕྲད་པ་དང་ལ་སོགས་པས་མ་ཕྲད་པར་བརྟག་ནས་བཀག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལན་གྱི་ཆེད་དུ། ཕ་རོལ་པོས་སུན་

འབྲིན་ལ་ཕྲད་མ་ཕྲད་བརྟག་ནས་སྐྱོན་མཚུངས་པར་བརྗོད་པའི་སྐབས་འདིར་དེའི་བརྟག་པ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་མ་ཐག་པ་འདིས་མཚོན་ནས་སུན་འབྱིན་གཞན་ཡང་རྒྱ་ཆེན་གཏོང་བར་བྱ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་དཔྱད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞན་ཕྱོགས་དགག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་རྒྱུ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་བྱེད་པའི་རྩོལ་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་དགག་སྒྲུབ་ལེགས་པར་བྱས་ནས་ལམ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི་རྩོད་པ་ལྷུར་ལེན་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པ་སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་རང་ཕྱོགས་ཡོད་ཅིང་དོན་དམ་པར་གཞན་ཕྱོགས་མི་སེལ་བའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་དངོས་སྨྲ་བའི་རྩོད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དངོས་སྨྲ་བས་དངོས་སུ་བཀོད་པའི་རྩོད་པའི་ལྷག་མ་དངོས་སུ་མ་བཀོད་པའི་རྩོད་པ་གཞན་ལ་ཡང་ཕན་ལན་འདེབས་ཚུལ་དང་ཚུར་སུན་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་རྣམས་དེ་སྐད་དེ་དེ་ལྟར་སྔར་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཕྱོགས་འདིས་མཚོན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དེ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གཞུང་གོང་མ་རྣམས་སུ་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་དང་། རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པས་བདག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབས་པ་ལ༔ འོ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཇི་ཙམ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། བདག་མེད་འདི་ནི་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་བརྒྱད་གསུངས། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། མདོར་བསྡུན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། སྟོན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ༔ ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་མདོར་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། སྔར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་བདག་མེད་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། སྟོན་པས་སླར་ཡང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྱེ་སྟེ་རྣམ་པ་མང་པོར་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ༔ གདུལ་བྱ་གདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐལ་བ་དང་འཚམ་པར་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྱེ་སྟེ་རྣམ་མང་གསུངས། ཞེས་བཤད་ན། རྣམ་

པ་མང་པོ་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཞེ་ན། བདག་མེད་དེ་གཉིས་ལ་གཉིས་ལས་མང་བར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་གདུལ་བྱའི་ངོར་རྣམ་པ་མང་པོའི་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་ཏེ། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་ནས། སླར་ཡང་མདོར་བསྡུས་ཏེ། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བཞིར་བཤད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སྟོང་ཉིད་བཞིར་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་བཞི། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པ༔ ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པ། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ལྷག་མ་གསུམ་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། སྤྲོས་དང་བཅས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བཤད་ན། འོ་ན། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་ཞེས་པ་ནས་དེ་སྐད་རབ་ཏུ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ཡང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་འཆད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་ཞེས་སོགས་

རྐང་པ་དགུ་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མིག་ནི་མིག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་མིག་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ནི་མིག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བདེན་པས་སྟོང་པར་བསྒྲད་པར་བྱ་སྟེ༑ ཁྱོད་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། མིག་སོགས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་ཐེར་ཟུག་སྟེ་རྟག་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མི་རྟག་པར་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། སྟོང་གཞི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེར་ཟུག་ཅེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ལྷག་མ་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་ཞིང་། དོན་ནི། རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་མི་བདེན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ནི་གཟུགས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ནི་གཟུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་དང་དྲི་རོ་རེག་བྱ་དང་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བདེན་པས་སྟོང་སྟེ། ཁྱོད་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། སྟོང་གཞི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་རྟེན་ཁོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཙར་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལུས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པས་ནང་དང་དབང་པོས་མ་བསྡུས་པས་ཕྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཙར་རང་བཞིན་གྱི་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གཞི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་བདེན་པ་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མཁས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྙད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་དུ་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་ཞེས་བྱ་བའི་ངོ་བོ་བདེན་པས་སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་ཏེ། སྟོང་གཞི་སྟོང་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་བདེན་སྟོང་ཡུམ་ལས་གསུངས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་སྟེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཅན་གྱི་བདེན་པར་འཛིན་པ་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་ནི། སེམས་ཅན་སྣོད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་དྲུག་གསུངས། ཕྱོགས་བཅུ་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཆེན་

པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མ་འདུས་
པ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་ཚད་མེད་པའི་དཔེ་ཡིས་
ཁྱད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་
ཡང་ཕན་ཡོན་མུ་དང་མཐའ་ནི་མེད་པའི་ཚད་མེད་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཤར་
ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྟོང་པའི་སྟོང་
ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གཞི་ཆེན་
པོ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་
པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་ཏེ། ཕྱོགས་རྣམས་ལ་ཆེན་པོར་འཛིན་པ་བཟློག་
པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སྐུ་དེ་ཆོས་ཅན།
དོན་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གྲོལ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ནི་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་
ཏེ༔ སྟོང་གཞི་དོན་དམ་པ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་
དམ་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པར་མཛད་
པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མྱང་འདས་ལ་དངོས་པོ་སྟེ་བདེན་པར་
འཛིན་པའི་བློ་ཅན་གྱི་བདེན་པར་འཛིན་པ་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁམས་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བསྟན་དེ། རང་
གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་

པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། སྟོང་གཞི་འདུས་བྱས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གང་ལ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དང་བར་དུ་གནས་པ་དང་ཐ་མར་འཇིག་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་དེ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གཞི་འདུས་མ་བྱས་བདེན་པས་སྟོངཔའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པ་ལ། གང་ལ་མཐའ་ནི་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་བདུན་གསུངས། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མཐའ་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དེ་ཁྱོད་གང་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐའ་བྲལ་དེ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ནས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྙད་དེ། སྟོང་གཞི་མཐའ་བྲལ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དེ། ཐོག་མ་དང་པོའི་མཐའ་དང་ཐ་མ་ཕྱི་མའི་མཐའ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་སྲིད་པ་འདི་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཁོར་བར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་འགྲོ་འོང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བའི་

ཕྱིར། སྲིད་པ་དེའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་བདེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ནི་ངེས་པར་བཤད་དེ། སྟོང་གཞི་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དོར་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕར་ལ་བོར་ནས་གཏོང་བ་མེད་པ་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོ་འགག་དང་དུས་འགག་ཡང་འདོར་དུ་མེད་པ་སྟེ་དོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཐོར་བ་དང་འཁོར་བ་ལ་ངེས་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དོར་བ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་དེ། སྟོང་གཞི་དོར་བ་མེད་པ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ནའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ༔ རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། རྒྱལ་སྲས་བྱང་སེམས་དང་། དེ་བཞིན་བཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསར་དུ་མ་མཛད་ཅིང་གནོད་མ་ནས་དེ་དག་གི་གཤིས་ལུགས་སུ་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གཞི་རང་བཞིན་བདེན་པས་སྟོང་

པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་དྲུག་གསུངས། རྟེན་མིག་སོགས་དབང་པོའི་ཁམས་དྲུག་དང་། བརྟེན་པ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དྲུག་དང་། དམིགས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཁམས་དྲུག་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་བར་རེག་པ་དྲུག་དང་རེག་པ་དེ་ལ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་དྲུག་དང་། གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཞེས་བརྗོད་རུང་སྟེ། ཁྱོད་ལ་མ་འདུས་པའི་ཆོས་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་དག་རང་བཞིན་དབེན་པའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གཞི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། དང་པོ་ནི། གཟུགས་རུང་ལ་སོགས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོང་

གཞི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཞིའི་ཆོས་དང་། ལམ་གྱི་ཆོས་དང་། འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི་གཟུགས་རུང་ལ་སོགས་དངོས་མེད་གང་དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་པ་ཉིད་ཞེས་བཤད་ན། འོ་ན། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན༔ དེ་འཆད་པ་ལ། གཟུགས་ནི་གཟུགས་རུང་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་གསུངས། གཟུགས་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་རུང་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་འདི་རྣམས་དོན་ལྡོག་ཡིན་པས་ངེས་པ་མེད་པར་རང་རང་གི་རང་བཞིན་མཚོན་པའི་གཙོ་བོ་སྨོས་པའོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་ནི་ཆོས་ཅན། བདེ་སྡུག་གཏང་སྙོམས་གསུམ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་ནང་གི་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་སྣེ་ཁྲད་པར་འཛིན་པའི་བློ་ནི་ཆོས་ཅན། འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་རང་འབྲས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་བ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་

རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྲུལ་གདུག་པས་གཞན་ལ་བཟུང་ནས་གནོད་པ་སྐྱེལ་བ་དང་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དམ་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའི་སྒོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་བྱེད་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། སྟོང་པ་སྦྱིན་པའི་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་ལྔ་གསུངས། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་རྣམས་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སེམས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆལ་ཚུལ་གྱིས་གདུང་བ་མེད་པའི་སྤོང་བའི་སེམས་པ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བཟོད་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་སེམས་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་

ཕར་ཕྱིན་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་ཡུལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་མེད་པ་སྟེ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྔར་བཤད་པ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། རབ་དགར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རྣམས་དང་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་གང་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་མཁྱེན་པ་རྒྱལ་བ་ཡིས་མི་འགྲུག་པ་ཁྲོ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཁོང་ཁྲོ་བ་སྤོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐར་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བདེན་པར་དམིགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན

ཏེ༔ དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཤེས་ནས་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཡིད་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུག་བདེན་འཛིན་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ལའང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་སྨོན་པ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་པ་སྨོན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། སྟོབས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་ལྔ་གསུངས། སྟོབས་བཅུ་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ནི་གཏན་ལ་འབེབས་པ་སྟེ། ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ནམ་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱོབ་པའི་མི་འཇིགས་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་སུས་ཀྱང་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་ནུས་པས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ངོ་བོའམ་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། སྤོབས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་འཆད་པ་སྣེ་གཏུགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་

ནི་ཆོས་ཅན། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ༔ དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགའ་བ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྙེ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ༔ དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆགས་སྡང་དང་མ་འདྲེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ནི་མ་འདྲེས་པ་བཅུ་དང་བརྒྱད་དུ་གང་འདོད་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་མ་འདྲེས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེས་མི་འཕྲོགས་པ་སྟེ་ཐུབ་པར་མི་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བར་མི་འདོད་དེ། ཡུལ་ཉེ་ཚེ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་དེས་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ། དོན་བསྡུ་བ་ནི། གང་ཞིག་འདུས་བྱས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། གང་ཞིག་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་

ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་
དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གཞི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མི་དམིགས་
པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། ད་ལྟ་བ་འདི་
ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དུས་གསུམ་
པོ་དེ་ལ་མ་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དུས་གང་དུ་དུས་
གསུམ་པོ་དེ་དག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་མི་དམིགས་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ད་ལྟར་བ་འདི་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་
ཤིང་། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ན། བདེན་པར་མ་དམིགས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བྱའོ། །མི་དམིགས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཡིས་དབེན་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོང་
གཞི་མི་དམིགས་པ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་དམིགས་
པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་ཐེར་ཟུག་གནས་པ་མ་
ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་པ་ལས་
བྱུང་བ་ཡི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་

ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་དང་ལྡོས་གྲུབ་གྲུབ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྟོང་གཞི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བཤད་པ་ནི། རིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གཞི་ཐམས་ཅད་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་དུ་མི་བདེན་པའི་རིགས་པས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གཅིག་གི་ངོར་རེ་རེ་ནས་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ༔ ཆོས་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་ངེས་ན་ཆོས་གཞན་ལ་བདེན་མེད་རྟགས་བཀོད་ནས་ངེས་ཅན་དུ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་ཟག་གཅིག་གིས་རིགས་པ་དེ་རྣམས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཞི་སོ་སོ་ལ་བདེན་ཞེན་ཤས་ཆེ་བའི་གང་ཟག་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཀར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་བཞིར་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དངོས་པོའི་སྒྲས་ནི་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་ལྔ་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོའི་སྒྲས་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ༔ དངོས་པོ་རྣམས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་མདོར་བསྡུས་ནས་ཕུང་པོ་ལྔར་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་རྣམས་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གཞི་དངོས་པོ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་

ཅན། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ན་ནི་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་མམ་བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་དེ་ཉིད་དངོས་མེད་དེའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ༔ སྟོང་གཞི་དངོས་པོ་མེད་པས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་མ་བྱས་པར་དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གཞི་རང་བཞིན་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བའམ་མ་བྱུང་ཡང་རུང་དངོས་སུ་ན་སྣེ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ལས་གཞན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མྱང་འདས་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཁོར་བ་ལས་གཞན་ཕ་རོལ་ཏུ་གནས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་

དངོས་སུ་ན་ཞེས་པ་རང་བཞིན་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ནག་ཚོས། མ་བྱུང་ཡང་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཅེས་སྒྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལ་གཞན་གྱི་སྒྲ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ལས་གཞན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཁོར་བ་ལས་གཞན་ཕ་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་སྔུང་འདས་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་སྟེ་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གཞི་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། སྟོང་ཚུལ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རང་དགར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལུགས་སྟོན་པའི་མདོ་ལས་འདིར་བཤད་པ་དེ་སྐད་དུ་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་པ་སྟེ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ།

བཞི་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ས་དྲུག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་བསྔགས་པ་སོགས་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ས་དྲུག་པའི་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན་དེ་འཆད་པ་ལ༑ དེ་ལྟར་བློ་གྲོས་ཟེར་གྱིས་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་གསུངས། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་

སྣང་བ་གསལ་བར་བྱས་པའི་བྱང་སེམས་ས་དྲུག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགོག་པར་འགྲོ་བ་སྟེ་དེ་ལ་རྣམ་པར་འཇུག་སྟེ་རང་གི་ལག་མཐིལ་ལ་གནས་པའི་སྐྱུ་རུ་ར་རྟོད་པའི་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་གསུམ་ཞིང་དག་མ་ལུས་པ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིར་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་ནས། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཚུལ་ནི། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་བསམ་པ་འདོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་འགོག་པ་འོད་གསལ་དུ་གཏོགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འགྲོ་བ་མགོན་སྐྱབས་མེད་པ་ལ་སྙིང་རྗེའང་བསྐྱེད་པ་སྟེ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ས་དྲུག་པ་དེའི་གོང་སྟེ་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པ་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་། སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོ་སྟེ་རང་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་རྣམས་ནི་ཤེས་རབ་བློ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པ་དེའི་ཚེ་འགོག་པ་ལ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ས་དྲུག་པ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཐབས་ཤེས་ཆ་ཚང་བའི་ལམ་གྱིས་རང་གཞན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཟབ་པའི་ལམ་གྱིས་རིམ་པའི་གཡས་གཡོན་གཤོག་པ་ཡངས་པ་ལ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་དང་བདེན་འཛིན་

གྱི་དྲི་མས་མ་གོས་པའི་དཀར་པོ་རྒྱས་པར་གྱུར་པའི་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁྲོད་ནི་
གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་ངང་པ་ཡོན་ཏན་ཞུལ་དུ་བྱུང་བ་དུ་མ་སྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་
དུ་བདར་ནས་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་སྟོན་ཡང་ཡང་གོམས་པའི་དགེ་བའི་རླུང་
གི་ཤུགས་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས་ཤིང་མུ་མཐའ་
མེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཕ་རོལ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་
ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ས་སྲུང་དང་ངང་པའི་བློན་པོ་བཞིན་བཟང་གཉིས་ཀྱིས་ངང་
པའི་ཧེན་ལའང་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་ཚུལ་སྟོན་པའི་འཁྲུངས་རབས་ནས་བྱུང་བ་
དཔེར་མཛད་པའོ། །འདིར་སྨྲས་པ། བརླབས་ཆེན་སྤྱོད་པའི་ལུས་སྟོབས་
རྣམ་པར་རྒྱས། །བདེན་གཉིས་གཤོག་པའི་རླུང་ཤུགས་རབ་སྐྱོད་ནས། །ཟབ་
ཡངས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ། །བགྲོད་མཁས་ངང་པའི་དེད་དཔོན་
ཨེ་མ་མཚར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དབུ་མ་ལ་
འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་འདོད་འཇུག་ངོགས་ལས་དོན་དམ་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་དྲུག་པའི་བཤད་པའོ། །

ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་སོགས་ལྷག་མ་བཞི་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རིང་དུ་སོང་བ་སོགས་ལྷག་མ་བཞི་བཤད་པ་ལ་བཞི། ས་བདུན་
པ་རིང་དུ་སོང་བ། བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། བཅུ་
པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་དྲུག་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་

ལྷག་པར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ལམ་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཐོབ་ཅེ་ན། ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་འཐོབ་པོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། རིང་དུ་སོང་འདིར་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་གསུངས། ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་དང་སྐད་ཅིག་མ་རེ་ལ་ས་དྲུག་པར་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་ལྡང་བར་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། ས་བདུན་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལེགས་པར་འབར་བ་སྟེ་ཆོས་ཡོངས་སུ་དག་པའང་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲི་མས་གཏན་མ་གོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྨྲས་པ། །སྙོམས་འཇུག་གངས་རིའི་སྤོ་ལ་མངོན་པར་འགྱིངས། །རྒྱུད་དང་ཤེས་རབ་སྟར་ཁྲིམ་འཕྱུར་པོར་བསྒྲད། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་རལ་པའི་ཁྲུར་གྱིས་བརྗིད། །རྒྱལ་སྲས་ཁྱོད་ནི་གདོང་ལྔའི་དབང་པོ་ལགས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་ཐར་འདོད་འཇུག་ངོགས་ལས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པའི་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ས་འདིར་སྔོན་ལམ་ལྷག་ཅིང་འགོག་པ་ལས་སློང་ཚུལ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བསྟན་པ། དབང་བཅུ་ཐོབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན། ས་བདུན་པར་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་

གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཐོབ་ཅེ་ན། སློབ་ལམ་གྱིས་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཡང་ཡང་སྦྱར་དགེ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་ལྔ་གསུངས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བདུན་པ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ས་གང་དུ་ཕྱིན་པ་ན་བྱང་སེམས་དེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ས་བརྒྱད་པ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱར་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྦྱར་གྱི་དགེ་བ་ལས་ལྷག་ཚུལ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ནས་ཡུད་ཙམ་རེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་གཉེན་པ་སྟེ་འཐོབ་པའི་ཆོས་དེ་འདྲ་བའོ། །ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ལ་བསྐལ་པ་འབུམ་དུ་འབད་ཀྱང་གཉེན་མི་ནུས་པར་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །ས་བརྒྱད་པ་འདི་ཆོས་ཅན། སློབ་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིར་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ནས་སློབ་ལམ་འབུམ་ཕྲག་གྲངས་མེད་པ་བཅུ་བཏབ་པ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་ལས་སློང་བར་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་འབའ་ཞིག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཚད་མཐའ་འམ་ཞི་མཐར་ལྟུང་ཤིང་དེར་ལྟུང་ན་གཞན་དོན་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་བཅུ་སོགས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལས་སློང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། ས་བརྒྱད་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་ན། སྦྱང་པའི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་ཐོབ་ཅེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། ཆགས་

པ་མེད་པའི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དེ་དག་རྩ་བ་སྟེ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆགས་པ་མེད་པའི་བློ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་དག་རྣམས་དང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ༔ བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་ཆོས་ཅན། ལམ་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་ས་གསུམ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་བླ་མར་གྱུར་ཀྱང་། ལམ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ལམ་ལ་མ་འབད་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་དང་བྲལ་བ་མ་ལུས་པ་འཐོབ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་འཐོབ་ཕྱིར་དུ་ལམ་ལ་བརྩོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདིར་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་འགོ་རྩོམ་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ས་འདིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བཤད་ན་འོ་ན། ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་རྒྱུ་ལས་ཉོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་

སྟེ༔ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་བརྒྱུད་ནས་ལམ་
ལ་སློབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། འཁོར་བ་འགག་
ཀྱང་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་ཅན། ལས་
ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་འགག་མོད་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་
ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་མི་འགལ་ཏེ་ཚེ་ལ་དབང་བ་སོགས་དབང་རྣམ་པ་བཅུ་
པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་དབང་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་སམ་ནང་མཚན་སྐྱེ་བ་ལ་
དབང་བས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་སྲིད་པའི་འགྲོ་བར་བྱང་
སེམས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདིར་སྨྲས་པ། ཟབ་ཡངས་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་གཏེར་ཆེན་པོ་ནི།།
བརླབས་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་སྨོན་ལམ་སྦྱུབ་ཤིང་གིས། །བསྒྲུབ་ལས་བྱུང་བའི་
རྒྱལ་སྲས་དཔའ་བོ་ཁྱོད། །ཐར་འདོད་རྣམས་ལ་ཟླ་བའི་སྤྲིན་ཟླ་བཞིན། །ཞེས་
བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་
ཐར་འདོད་འཇུག་ངོགས་ལས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱད་པའི་བཤད་
པའོ། །གསུམ་པ་ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་བཤད་པ་ནི། འོ་ན། ས་བརྒྱད་
པར་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ལམ་གོང་མ་ཅི་ཞིག་
ཐོབ་ཅེ་ན། སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ས་དགུ་པ་འཐོབ་པོ་ཞེས་འཆད་པ་
ལ༔ དགུ་པ་ལ་ནི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། ས་དགུ་པ་ལ་གནས་
པའི་བྱང་སེམས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷ་ཞིག་མཐའ་དག་ཡོངས་

སུ་རྫོགས་པར་དག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲི་མས་གཏན་ནས་མ་གོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་ནུས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ས་དགུ་པ་བ་ཆོས་ཅན། ས་བརྒྱད་པ་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ༔ སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དག་པར་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིའི་ཆོས་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའང་ཐོབ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདིར་སྨྲས་པ། སྲིད་ཞིའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་པའི་དཔའ་བོ་ཁྱོད། །ཐོགས་མེད་སྟོབས་ཀྱི་རྟ་མཆོག་ལེགས་བསྒྲིམས་ནས། །ཉོན་མོངས་ཆོས་རྐུན་འགྲོ་བ་རྣམས།། འཇིགས་མེད་གནས་སུ་དགྲོལ་བ་འདི་རྨད་བྱུང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་འདོད་འཇུག་ངོགས་ལས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དགུ་པའི་བཤད་པའོ།།

བཞི་པ་ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱིས་སྤྲིན་བཤད་པ་ནི། འོ་ན། ས་དགུ་པ་བ་དེས་སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་འཐོབ་ཅེ་ན། འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་འཐོབ་བོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། བཅུ་པའི་ས་ལ་དེ་ཡིས་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་བཞི་གསུངས། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་ནི་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་སྟེ། ཕྱོགས་རྣམས་བཅུ་པོ་ཀུན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་བ་དམ་པ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འོ་

ན༔ འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛོད་སྤྲུ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་གཅིག་འཕོར་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་འབུམ་དང་བཅས་པ་བྱུང་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས། ངན་སོང་ཞི་ཞིང་བདུད་ཟིལ་གྱི་མནན་ནས་བྱང་སེམས་འདི་ལ་དབང་བསྐུར་བས་སྒྲོན་མ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་ཅིང་འོད་ཟེར་རྣམས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་དེའི་མགོ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབབ་པར་གསུངས་སོ། །རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་སྟེ་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞུལ་དུ་བྱུང་བའང་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲི་མས་གཏན་ནས་མ་གོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་བཅུ་པ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ༔ ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་ཆར་སྤྲིན་རྣམས་ལས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལོ་ཐོག་སྤེལ་བའི་སླད་དུ་ཆུ་ཆར་འབབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་སྲས་ས་བཅུ་པ་བ་འདི་ལས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་སྤེལ་བའི་ཆེད་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་འབེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྐབས་པ༔ ཚོགས་གཉིས་ནམ་མཁར་མཁྱེན་པའི་གློག་སྟོང་ཕྱུར། །ཐུགས་རྗེའི་ཆུ་འཛིན་བར་མཚམས་མེད་པར་འཁྲིགས། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་སྤྲིན་གྱི་མེ་ཏོག་གིས། །འདུལ་བྱའི་དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་འཛད་མེད་བསྐྲུན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་

སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམས་བཤད་ཐར་འདོད་འཇུག་ངོགས་ལས་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་པའི་བཤད་པའོ། །

ས་བཅུ་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ས་བཅུ་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ས་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ས་བཅུ་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། དེ་ཚེ་འདི་ནི་ཞེས་པ་ནས་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་ནུས་ཞེས་པའི་བར་ཡིན་པས། འདི་ལ་གསུམ། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ། དེ་ཚེ་འདིས་ནི་ཞེས་ཤློ་ཀ་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་བྱང་སེམས་འདིས་ནི་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། བརྒྱ་པོ་དེ་དག་གིས་རང་ཉིད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱང་རྟོ་བརླབས་པ་ཡང་བྱང་སེམས་འདི་ཡིས་རྟོགས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་བསྐལ་བ་བརྒྱར་གནས་ནུས་པ་དང་། སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའི་བརྒྱ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ཡང་དག་པར་འཇུག་པ་དང་། བློ་ལྡན་བྱང་སེམས་འདིས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་གཏོང་བ་སྟེ་ལྡང་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་

སེམས་འདི་ཡིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་ནུས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྣང་བར་བྱེད་ནུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱང་སེམས་དེས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱ་ཕྲག་གི་གྲངས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་དེའི་གྲངས་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་སེམས་དེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་རྣམས་ཡང་དག་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐུབ་དབང་གི་སྲས་པོ་འདི་ནི་རང་གི་ལུས་ལ་ལུས་བརྒྱ་རྣམས་ཀུན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ནི་བརྒྱ་ཕྲག་རེ་རེ་ཞིང་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་རེ་རེ་དག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའང་སྟོན་པའི་རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཛེས་ཤིང་འཁོར་བ་དང་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་འདི་བཤད་པ་ནི། བློ་ལྡན་རབ་ཏུ་དགའ་བར་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་གསུངས། བློ་ལྡན་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་ནས། ས་གཉིས་པར་འཕོས་པ་ནས་དང་པོ་ལ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་སྟོང་དུ་བྱས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་གསུམ་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ས་ལྔ་པོ་འདི་དག་རྣམས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ལྔ་པ་ཡིས་ནི། སྦྱོར་མ་སྦྱོར་མ་ལ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་འབུམ་ཕྲག་རེ་དང་། བཞི་པར་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་ཐོབ་ཅིང་ལྔ་པར་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་བྱེ་བ་སྟོང་འགྱུར་ཐོབ་ལ། དེ་ནས་ས་དྲུག་པར་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་འགྱུར་ཏེ་བྱེ་བ་འབུམ་ཡང་ཐོབ་ཅིང་། བདུན་པར་བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྲག་བརྒྱར་རྫོགས་པར་བསྒྱུར་བ་དང་དེ་ཉིད་སྐར་ཡང་སྟོང་ཕྲག་ཏུ་ཡང་དག་པར་ནི་བསྒྱུར་པ་མཐའ་དག་སྟེ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི། མི་གཡོའི་སར་གནས་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཞི་གསུངས། ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བའི་སར་གནས་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་བྱང་སེམས་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། ས་བདུན་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་བསྡོམས་པ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་གི་འཇིག་རྟེན་ན་རྡུལ་གྱི་གྲངས་ཚད་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་གྲངས་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་དག་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་ནི་ཆོས་ཅན། ས་བརྒྱད་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་འཐོབ་སྟེ། སྔར་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་སྟོང་གསུམ་གྲངས་མེད་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར་བསྡོམས་པ་ཕྲག་བཅུ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྲངས་མེད་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་

གྱི་གྲངས་ཚད་དང་མཉམ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། རེ་ཤིག་ས་བཅུ་པ་འདིར་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། ས་དགུ་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་འཐོབ་སྟེ་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་ངག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ངག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་བསྡོམས་རྣམས་ཏེ༔ བསྡོམས་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ན་རྡུལ་གྱི་གྲངས་ཚད་དག་ཇི་སྙེད་ཡོད་པར་དེ་སྙེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་དག་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། རེ་ཤིག་ཅེས་པས་གོ་རིམ་བསྟན་ནས་དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་སྔ་མར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་གཞན་ཡང་འཐོབ་སྟེ་ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་མེད་པར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་རེ་རེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རིགས་ལྔའི་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་དང་མི་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་དག་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་དུས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ནི་སྟོན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་གི་སྒྲས་ནི་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་སུ་སྟོན་པའང་བསྡུད་དོ། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་སྤྱིར་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱི་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་འཐོབ་པའི་དོན་ནོ། །འོ་ན། བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་ནུས་པའི་དོན་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་བསྐལ་པ་བརྒྱའི་ཚེད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནུས་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ཚེ་ལྷག་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཚེ་

བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསྒྲིངས་ནུས་ཅེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ༔ འདི་དག་རང་ཅག་གི་བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཆད་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར།

སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ས་ལ་ལྔ། དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ། སྐུ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་བཞག །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བསྟན་པ། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ༔ མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན། རྒྱུའི་ས་བཅུའི་མཐར་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་ན། གནས་གང་དུ་སྐུ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་མངོན་དུ་མཛད་ཅེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་གསུངས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། གནས་འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་པ་བརྩོམ་པར་གྱུར་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་ཞི་བ་བླ་ན་མེད་པ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་མཐར་ཐུག་འདི་དང་འདྲ་བ་མེད་པས་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྙེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་དཔེར་ན། སྟོན་ཁའི་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་ཟླ་བ་ཉ་གང་བའི་སྣང་བས་མུན་པ་བསལ་བའི་སྒྲོ་ནས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་གསལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་སྣང་བར་བྱེད་ནུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོན་

གྱི་ཚེ་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་དུ་འབད་པ་མ་ཟད། སྟོབས་བཅུ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་བཅུ་པའི་སྐབས་ལའང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐུ་བཞི་སྒྱུར་དུ་འཐོབ་
པར་ཤེས་ནས། སླར་ཡང་འབད་པར་གྱུར་པས་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་དེ་ཁྱོད་
ཀྱིས་བརྙེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཟླ་བའི་དཔེ་ནི་ས་བཅུ་པ་དང་སྦྱོར་ལ། དེ་ཡང་
སྟོན་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་ཤར་བའི་ཟླ་བ་ཉ་གང་བ་དེས་མུན་པ་
བསལ་བས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཀྱང་
ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་
ནས་མུན་པ་འདྲ་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཅན་ཇི་སྙེད་
པ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་ནུས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འོ་
ན༔ ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གནས་འོག་མིན་དུ་བརྙེད་ན་དུས་ཇི་
ལྟ་བུ་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུར་མངོན་དུ་མཛད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཆོས་ཅན། མཁྱེན་པ་བཟང་པོ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
མེད་པའི་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་
པ་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་བུམ་པ་དང་འཁར་
གཞོང་སོགས་སྣོད་ཀྱི་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ཁྱབ་པའི་ནམ་
མཁའ་ལ་ནི་སྒྲིབ་ཐོགས་དང་བྲལ་ཙམ་དུ་མཚུངས་པས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་
པ་དེ་ལྟར་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་པོ་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཡང་མེད་

པས་ན་དེ་ཉིད་ལ་རོ་མཉམ་པ་སྟེ་ཡང་དག་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
དེའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་འགོད་པ་
དང་། ལུགས་དེ་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་སྨྲ་བ་ན་རེ། གང་གི་ཚེ་
གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཞི་བ་སྟེ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོ་
ན༔ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་གྲོས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མེད་དགོས་ལ། མེད་ངེས་ལ་བློ་ཅི་ཙམ་གཏད་ཀྱང་
རྣམ་པ་ཅི་ཡང་འཆར་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་དེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློས་ངེས་པ་སྟེ་ཤེས་པར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་དེ་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡུལ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀུན་ནས་ཤེས་པར་མེད་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་
ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་
གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སུ་ཞིག་གིས་སྟོན་
པར་བྱེད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཞེས་ཁོའི་རྩོད་པ་དེ་འཆད་
པ་ལ། གང་ཚེ་ཞི་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། གཉིས་
པ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་། མཁྱེན་
པ་པོ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་སྤོང་ངོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ། གང་ཚེ་སྐྱེ་མེད་དེ་

ཉིད་ཡིན་ཞིང་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་འཆར་རྒྱུ་མེད་པའི་སྐྱོན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་མི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།། ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བར་སྐྱེ་ན་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་གི་ཚེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་བློ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེའི་རྣམ་པ་བརྟེན་པ་རྟེ་འཛིན་པ་ལས་བློ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན། ཁྱོད་ལྟར་ན་ཡང་སེམས་ནི་ཡུལ་སྔོན་པོ་སོགས་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ན་སེམས་དེ་ཡིས་ཡུལ་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འཇོག་ནུས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ནག་ཚོའི་བསྒྱུར་དུ། དེ་ཡིས་དེ་རྣམས་བརྟེན་ལས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལྟ་བུ་མེད་པ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་འཐད་པ་དངོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ༔ རོ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་གྱུར་པ། ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ན། འོ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡི་ཡོངས་སྤྱོད་ཞེས་སོགས་

རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་ཟིན་པ་སྔོ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་དེ་ཡི་ཡོངས་སྦྱོང་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པའི་སྒྲ་ལས་བྱུང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཡོངས་སྐྱུར་མ་ཟད་དེས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྤྲུལ་པ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་དེའི་མཐུས་ནམ་མཁའ་དང་། གཞན་ཤིང་དང་རྩིག་པ་སོགས་སེམས་མེད་པ་ལས་ཀྱང་སྒྲ་གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ནམ་མཁའ་དང་རྩིག་པ་སོགས་རྟོག་བྲལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་མེད་ཅིང་ལུས་ངག་གི་འབད་རྩོལ་ཀྱང་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་བཤད་ན། འོ་ན། དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་རྔ་མཁན་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བརྒྱད་གསུངས། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ལ་ད་ལྟ་ཆོས་སྟོན་པའི་འབད་རྩོལ་དང་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་སྔར་གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ད་ལྟ་སྐྱེས་པའི་འབད་རྩོལ་མེད་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐུ་ལ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེའི་འཕྲིན་ལས་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ནི། གདུལ་བྱའི་

སྐྱེ་བོ་སྐལ་བ་ཅན་གྱིས་སྤྱར་ཐར་པའི་ས་བོན་བཞག་པའི་དགེ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་འཕངས་པའི་སྟོབས་ལས་ཡིན་པས། འཕྲིན་ལས་དེ་འདྲ་བ་འཇུག་པ་ནི་ཆེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན་རྫ་མཁན་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡུལ་རིང་དུ་ཆེས་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྐོར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། རྫ་མཁན་དེའི་རྩོལ་བ་ད་ལྟ་སྐྱེས་པ་མེད་བཞིན་དུ་འང་འཁོར་ཞིང་རྫ་བུམ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུར་མཐོང་བ་ལྟར་དཔེ་དེ་བཞིན་ནོ། །

སྐུའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་སྐུ་དང་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྣམ་བཞག་ལ་གཉིས། སྐུའི་རྣམ་བཞག་དང་། སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་བཞག་གོ །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པའི་སྐུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི༔ རྒྱུ་ས་བཅུ་བསྒྲོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་དེ་གནས་འོག་མིན་དུ་བརྙེད་པར་བཤད་ན། འོ་ན། དེར་རྙེད་པའི་ཆོས་སྐུ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་སྐམ་པོ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བུད་ཤིང་སྐམ་པོ་དང་འདྲ་བ་མ་ལུས་ཡེ་ཤེས་མེ་དང་འདྲ་བས་བསྲེག་པའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཞི་

བ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་སྐུ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་པ་དེའི་ཚེ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་རྟོག་འགག་པས་རྟོག་པས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པའི་ཆོས་སྐུ་དེ་ནི་དང་པོར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་བཤད་པ་ནི། སེམས་འགགས་པས་དེ་སྐུ་ཡིས་མངོན་དུ་མཛད། ཅེས་ལོངས་སྐུ་དེ་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་པ་པོར་བཤད་ན། འོ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ལོངས་སྐུ་དེ་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། ཞི་སྐུ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་ཞེས་སོགས་ཀང་པ་བཞི་གསུངས། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་རྟོག་དང་འབད་རྩོལ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་དག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དཔེའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་གྱུར་ཅིང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །དེར་ཐལ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྲིད་ཞིའི་འཇིག་པ་ལས་མ་གྲོལ་གྱི་བར་དུ་གདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཁོར་པའམ་དོན་གྱི་སྣང་དུ་རྟག་ཏུ་གཡོ་བ་མེད་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ལོངས་སྐུ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྲུལ་

པ་དང་བྲལ་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བར་
འགྱུར་གྱི་སོ་སྐྱེ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པ་ལྷ་ལྡན་གྱི་གཟུགས་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་རྒྱུ་མཐུན་པའི་སྐུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྐུ་དང་བ་སྤྱིའི་ཁྲང་བུ་གཅིག་
ཏུ་རང་གི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ། གནས་དེར་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ་
དང་། བཞེད་པ་ལ་མངའ་བསྒྱུར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། འོ་ན། སྔར་བཤད་པའི་ཆོས་སྐུ་དང་ལོངས་སྐུའི་ངོ་བོ་དེ་ལྟར་ཡིན་
ན༔ དེ་གཉིས་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་ནུས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་
འཆད་པ་ལ། ཐུབ་དབང་དུས་གཅིག་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཞི་གསུངས།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་ནུས་པ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་བ་
ཡིན་ཏེ། །ཐུབ་པའི་དབང་པོས་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་ཆོས་ཁོངས་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་
པའི་གཟུགས་སྐུ་གཅིག་སྟོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་གི་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་
སུ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་བླངས་པའི་སྔར་གྱི་བྱུང་མཐའ་ད་ལྟ་འགགས་ཟིན་པ་ཐམས་
ཅད་གསལ་བ་དང་མ་འཆོལ་བ་སྙེ་ཕན་ཚུན་མ་འདྲེས་པར་བྱུང་ཚུལ་ནི། །མ་
ལུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲ་བ་མཐའ་དག་འབད་མེད་དུ་སྟོན་པ་མཛད་ནུས་པའི་
ཕྱིར། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྔར་བཤད་པ་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་
ནུས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་གཞན་ཡང་མངའ་སྟེ། སྟོན་བྱང་སེམས་སུ་གྱུར་ནས་
སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁྲད་པར་
ཅན་ཅི་འདྲ་བར་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་རྣམས་བལྟས་པ་སོགས་མཛད་པ་བཅུ་

གཉིས་སྟོན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་སྐུ་དང་སྤྱོད་པའི་མཐུ་དང་སྟོབས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཇི་འདྲ་བ་དང་། འཁོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་འདུས་པ་ཇི་སྙེད་པ་དང་། ཆོས་གང་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱས་པས་དགེ་འདུན་དེར་གྱུར་པ་ཇི་ལྟ་བ་སྟེ་ཇི་འདྲ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཟུགས་མཚན་དཔེ་དང་ཆོས་གོས་སོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ་ཇི་འདྲ་བ་དང་ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་ལས་བརྩམས་ནས་ཇི་འདྲ་བའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཞིང་དེར་བདག་ཉིད་བྲམ་ཟེ་སོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གང་རུང་གྱུར་པ་ཇི་འདྲ་བ་དང་། ཆོས་ཐོས་ནས་བསླབ་པའི་གཞི་ཇི་འདྲ་བ་རྣམས་ཁས་བླངས་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གང་ལ་སྤྱད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་སོགས་དེ་དག་ལ་བཟའ་བཏུང་དང་རྒྱན་གོས་སོགས་སྦྱིན་པ་གང་དུས་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཚད་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཕུལ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་སྐུ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ནུས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་སྟེ། སྔོན་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་བའི་མཐའ་ཀུན་སྐུ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཏིང་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་སྔར་གྱི་གནས་སྐབས་གང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཇི་འདྲ་བར་ཐུབ་དབང་དེ་འདྲ་བ་ཕྱོན་པ་སོགས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐུ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་

ཕྱིར། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པའི་ནུས་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཀུན་སྐུ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མ་ཟད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐུ་ཡི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུར་འདང་གསལ་ལ་མ་འདྲེས་པར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གནས་དེར་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ་ནི། འོ་ན། རང་གི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་གང་དག་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་གསུངས། །ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པའི་ནུས་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་གང་དག་འདས་པ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་མ་འོངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གང་དག་ད་ལྟ་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཐུག་པར་གསུང་གི་གདངས་མཐོན་པོས་ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བཟུང་བ་སྐྱེ་གཞིར་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་དབུགས་འབྱིན་པར་མཛད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་ན་བཞུགས་པ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོའི་བར་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ནི་སྤྱོད་པ་ཀུན་ཀྱང་བདག་གི་སྤྱོད་ཚུལ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་རེ་རེར་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་ལ་མ་འདྲེས་པར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་མིག་འཕྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་བདེན་བརྫུན་འདྲ་བར་མཁྱེན་ནས་བསྐལ་པ་དུ་མར་གོམས་པར་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པའི་ནུས་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་རང་དང་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་པའི་དེ་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་མ་ལུས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། དེའི་ལྷག་མ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ནི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་རེ་རེར་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་གསལ་བར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བཞེད་པ་ལ་མངའ་བསྒྱུར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཤད་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྤྲུལ་པའི་སྐུས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་སྐུའི་བཀོད་པ་སྟོན་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། བཞེད་པ་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། དགེ་བ་འདི་ནི་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་གསུངས། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ལ་མངའ་བསྒྱུར་བའི་ནུས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་མ་ལུས་པ་དག་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཀྱི་མཛད་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་ཙམ་གྱི་འཇུག་པ་ཡིས་དེའི་སྔོན་ནས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གི་ཡུལ་གྱི་ཁྱོན་ལ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་མ་ལུས་པ་ཆུད་པར་སྟོན་པར་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱོགས་མ་ལུས་པ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་སྟོན་མོད་ཀྱང་རྡུལ་རགས་ཏེ་ཆེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཕྲ་བ་སྟེ་ཆུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། དུས་ལ་མངའ་བསྒྱུར་བའི་ནུས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་

ཏེ༔ རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་མཐའ་བར་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་དེ་འདྲ་བ་རེ་རེ་ལ་སྤྲུལ་པའི་སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་གྲངས་ནི་འཛམ་བུ་གླིང་མ་ལུས་པ་ན་རྡུལ་གྱི་གྲངས་གང་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར།

སྟོབས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་སྟོབས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་བཞི། སྟོབས་བཅུ་མདོར་བསྟན་པ༔ དེ་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཡོན་ཏན་ཀུན་བརྗོད་མི་ནུས་པའི་ཚུལ། ཡོན་ཏན་གཉིས་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་རྣམ་བཞག་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱིར་མཐའ་ཡས་མོད། འོན་ཀྱང་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རེ་ཞིག་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་འཆད་པ་ལ། གནས་དང་གནས་མིན་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་གསུངས། འོ་ན། སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དབྱེ་ན་ཇི་ཙམ་ཡོད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་བཅུ་པོ་འདི་དག་ཏུ་ཡོད་དེ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་བློ་སྣ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཁམས་ནི་སྣ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་

དུ་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། སྲིད་ཞི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སོགས་ཉློ་ཧྐེ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་ཉློ་ཧྐེ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཟག་པ་རྣམས་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྟོབས་བཅུའི་རྣམ་གྲངས་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལྔ་བཤད་པ། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལྔ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ། རྒྱུ་གང་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་ལྔ་གསུངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དགེ་བ་གང་ཞིག་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་གང་ཞིག་ངེས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་དགེ་བ་དེ་ནི་བདེ་བ་དེ་སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་དེ་ལྟར་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། བཤད་པ་དེ་ལས་བཟློག་པ་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ནི་གནས་མིན་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་མཐའ་ཡས་པ་མཁྱེན་པ་ལ་ཐོགས་པ་སྤངས་པ་སྟེ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་

དེ༔ འདོད་པ་སྟེ། དགེ་བ་དང་མི་འདོད་པ་སྟེ་མི་དགེ་བའི་ལས་དང་དེ་གཉིས་
ལས་བཟློག་པ་དཀར་ནག་འདྲེས་པའི་ལས་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ངན་པ་
ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ལས་དང་། ལས་དེ་ཡི་རྣམ་སྨིན་
ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ལའང་མཁྱེན་པའི་ནུས་མཐུས་ཆགས་ཐོགས་མེད་
པར་སོ་སོར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དུས་གསུམ་གྱི་ལས་དང་འབྲས་བུའི་ཤེས་བྱ་
ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་མཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མོས་པ་
སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་མཚོན་
པའི་ཞེ་སྡང་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་། སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དད་པ་སོགས་
ཀྱི་འབྱུང་བ་སྟེ་ས་བོན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འདོད་པ་སྟེ་མོས་པ་ནི་ཤིན་
ཏུ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་དམན་པ་དང་འབྲིང་དང་གང་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པའི་འདོད་པ་དང་། མོས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་
པ་རྣམས་ཀྱིས་སྔར་བཤད་པའི་མོས་པའི་ས་བོན་གཡོགས་པ་སྟེ་བསྒྲིབས་པའི་
མོས་པ་ལའང་མཁྱེན་པ་དུས་གསུམ་དུ་འགྲོ་ཞིང་འཇུག་པས་མོས་པའི་རབ་དབྱེ་
མ་ལུས་པ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྡུ་ན། འདོད་
ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་ཤིང་མོས་པ་དང་། །འདོད་ཆགས་མེད་པ་
སྤྱོད་པ་ལ་གནས་ཤིང་མོས་པའི་མོས་པ་ཀུན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ཅེས་པའི་
དོན་ནོ། །མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་མོས་པ་དམན་
པ་དང་། དད་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་མོས་པ་མཆོག་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་

མ་ཡིན་པའི་སྨོས་པ་ནི་འབྲིང་ཡིན་ནོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དེ། ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས། མིག་སོགས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ཁམས་སུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསུངས་པས། ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་ཞིང་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་གསུངས་ཏེ༔ ༔ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ལྷག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཆགས་སོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་ན་དབང་པོ་ཡིན་ལ། སོགས་ཀྱི་བསྡུས་པ་དད་པའི་དབང་པོ་སོགས་ཆོས་རྣམ་པ་ཉིད་ནི་མཆོག་ཏུ་བཞེད་ལ་དད་སོགས་དབང་པོ་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་ནི་འབྲིང་དང་། རྟུལ་པོ་ཉིད་ནི་དབང་པོ་མཆོག་མ་ཡིན་པར་མཁྱེན་ཅིང་བཤད་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་དང་། དབང་པོ་རྣམས་ཕན་ཚུན་འབྲས་བུ་རྒྱུད་པ་སྟེ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་དབང་པོའི་ངོ་བོར་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལྔ་བཤད་པ་ལ། ལམ་འགའ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་ལྔ་གསུངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། །

མཐའ་ཡས་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དེ། ལམ་འགའ་ཞིག་རྒྱལ་བ་ཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་ནི་འགའ་ཞིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། ལ་ལ་ཡི་དྭགས་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ལྷ་དང་། མི་དང་། དམྱལ་བ་རྣམས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། ལ་སོགས་པས་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པར་ངེས་པའི་ལམ་དེ་རྣམས་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་དེ། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་པ་མང་པོ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་གང་དང་། ཞི་གནས་གང་དག་སྟེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྙོམས་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་གང་དག་གཅིག་དང་བརྒྱད་དུ་གྱུར་པའི་མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་སྟེ། ཀུན་བྱང་གི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་རབ་དབྱེ་དེ་དག་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་དེ། ཇི་སྲིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཏི་མུག་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྲིད་པ་འཁོར་བར་གནས་པ་ན། བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེ་ཡི་སྲིད་པར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ནི་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་སྔོན་འདས་པའི་གནས་སྐབས་

ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་གཞི་སྟེ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དྲན་པ་དང་། ཁ་དོག་འདི་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཞེས་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་དྲན་པ་དང་། ཡུལ་འདི་ནས་འདྲི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཞེས་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་དྲན་པ་སྟེ་དྲན་པའི་ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་བློ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་རྟེན་གང་ནས་འཆི་ཚུལ་དང་། ཕུང་པོར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་སྐྱེ་འཆི་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་པ་གང་ནམ་མཁའ་མཐར་ཐུག་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ༔ སྣ་ཚོགས་པའི་ལས་ཀྱི་བཟོ་བོས་ཆེས་བཀྲ་བར་བྲིས་པ་མང་པོ་དེ་ལ་དུས་དེར་བཞིན་པ་ཙམ་གྱི་འཇུག་པ་ཡིས། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མ་ཆགས་པ་སྟེ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། མཐའ་ཡས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པའི་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དེ། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མྱུར་དུ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས། ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། སྤངས་པ་དང་། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་ལ་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་རྣམས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིས་འགོག་པ་སྟེ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་བརྗོད་མི་ནུས་པའི་ཚུལ་ནི། འོ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་ཡོན་ཏན་

དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། ནམ་མཁའ་མེད་པས་འདབ་ཆགས་ཉེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་གསུངས། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་དེ་དང་བཅས་པར་རང་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་ས་ཐོབ་པོ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་རྗོགས་པར་མ་བརྗོད་པར་བརྗོད་པ་ལས་ལྡོག་པར་འགྱུར་ལ༔ དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟད་པས་མ་ཡིན་གྱི་རང་གི་བློའི་མཐུ་ཟད་ནས་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འདབ་ཆགས་ནམ་མཁའ་ལ་ཕྱུར་བ་དེ་ཞི་གནས་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་ནི་ནམ་མཁའ་མེད་པ་སྟེ་ཟད་པ་ལས་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི། །འདིར་ནི་འདབ་ཆགས་ཀྱི་དབང་པོས་འཕུར་བར་འགྱུར་པ་ལས་རེ་ཞིག་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་མཐུ་ཟད་པས་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དགེ་སློང་ལྷ་གྲགས་ཆོས་ཅན། འགྲེལ་པར་མཛད་པ་བདག་འདྲ་བས་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཅི་སྟེ་མ་ལུས་ལ་ལྟ་ཞིག་ཆ་ཙམ་ཡང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་པ་དང་ནི་བརྗོད་པར་ནུས་འགྱུར་རམ་སྟེ་བརྗོད་མི་ནུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཤིང་ཚད་བཟུང་དུ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན། འདིར་བརྗོད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དགེ་སློང་ལྷ་གྲགས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཙམ་ཡང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ཤེས་མོད་འོན་ཀྱང་དོགས་པ་སྤངས་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སངས་རྒྱས

ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕྲན་ཟད་ཙམ་ཞིག་སྨྲས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཤད་པ་ལས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདིར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྡུ་ན་གང་དུ་བསྡུ། དེ་རྣམ་ཤེས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་འདིར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྡུ་ན་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སུ་བསྡུ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཟབ་མོ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། གཞི་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་པ་ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་དང་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་ཚུལ་ཤེས་ནས་བསྒོམ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདིར་གཉིས་པོ་འདི་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བསྟན་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྔར་བཤད་པའི་སྐུ་དེ་དག་དང་པོར་མངོན་དུ་མཛད་ནས་ཆོས་ལོངས་གཉིས་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པར་བཤད་མོད། སྤྲུལ་སྐུ་ལན་གཅིག་བསྟན་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། སླར་ཡང་མི་གཡོ་སྐུ་མངའ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའི་རྗེ་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། རྗེ་

ལྟར་ཞེ་ན། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་དང་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དངོས་སུ་བྱེད་པའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་སྟོན་པ་མངའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་སྐུ་བརྟེན་སུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལས་མི་གཡོ་བའི་སྐུ་མངའ་བ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྔར་ཡང་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་སྲིད་པ་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དགའ་ལྡན་ནས་མིའི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་པ་དང་ནི་དེར་སྐུ་བལྟམས་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་མྱང་འདས་སུ་བགྲོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་དབང་པོ་དང་འཚམས་པར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ལོངས་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་གཞན་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱེད་དེ། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས། འཇིག་རྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གཡོ་བག་སྟེ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཅན་རྣམས་རེ་བ་སྟེ་སྲིད་པའི་ཞགས་པ་ནི། མང་པོས་དམ་པོར་བཅིངས་པ་མ་ལུས་པ་རྣམས་གྲགས་འདོད་དང་ཕན་ལན་སོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བཀྲི་བ་སྟེ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་གསུངས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་ལ་ཐེག་པ་གང་དང་མི་མཉམ་པ་དབྱེར་

མེད་པའི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ལས། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི་ལྷུར་བྱེད་པ་སྟེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སེལ་བྱེད་གཞན་མེད་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་གྲོས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འདི་ལ་ཡང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་བསྙེན་པའང་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། མདོར་བསྡུ་ན། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་ལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མེད་དེ། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་རུང་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ཉིད་ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་དོན་ནོ༔ འོ་ན། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན༔ སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཐོག་མ་ཉིད་དུ་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ཏེ་གདུལ་བྱ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཟབ་པས་གཏིང་དཔག་པར་དཀའ་བ་ལ་ཡིད་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་ཤས་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། སྐལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྟ་བ་དང་། ཚེ་ཡི་སྙིགས་མ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཆོས་ཅན། རེ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་ཀྱང་།

དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་འགོད་པ་དུས་ལས་མི་འདའ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། ཁྱོད་ལ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་། དུས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཐུགས་རྗེའི་ཐབས་དང་ལྡན་ཅིག་པ་མངའ་བ་དང་། གང་གི་ཕྱིར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྒྲོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དམན་པ་ལ་མོས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཀྱང་དེའི་དོན་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚུལ་རོལ་ཏུ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་འདི་ནི་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐོག་མར་ཐེག་ཆེན་ལ་བཀྲི་བར་མི་བཏུབ་པའི་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟོང་ཕྲུག་དང་བཅས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་གླིང་དུ་ཆས་པའི་ཚེ་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་པོར་བགྲོད་བགྲོད་པའི་ངལ་བ་སྟེ་ཉེ་བར་སེལ་བའི་ཆེད་དུ༔ རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་མ་སོན་པའི་ལམ་བར་དུ་གྲོང་ཁྱེར་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་སྟེ་སྤྲུལ་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན། ཉེར་ཞིའི་བདེ་བ་ལ་སྦྱར་བ་དེ་ཙམ་གྱི་ཆོག་གམ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་ཉེར་ཞིའི་བདེ་བ་ལ་སྦྱར་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཐར་ཐུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་

པར་དཔེན་པའི་སློ་སྦྱངས་པ་དེ་རྣམས་ལའང་ལོགས་སུ་གསུངས་ནས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སར་འགོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤ་རིའི་བུ་ཛོགས་བྱང་དུ་ལུང་བསྟན་
པ་ལྟར་རོ། །ལྔ་པ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་བཤད་
པ་ལ་གཉིས། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཤད་པ་
དང་། བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སླར་
ཡང་མི་གཡོ་སྐུ་མངའ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་གསུམ་བྱོན་ནས་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་གཤེགས་
པ་དང་ནི་བལྟམས་དང་བྱང་ཆུབ་ཞི་བའི་འཁོར་ལོའང་སྟོན་པར་མཛད། ཅེས་
ཐུབ་དབང་གིས་སླར་ཡང་སྲིད་པ་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
ཚུལ་ཡང་སྟོན་པར་བཤད་ན། འོ་ན། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་དུས་དང་བསྐལ་པའི་
གྲངས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་སོགས་
ཤང་པ་བཞི་གསུངས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་
བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་སྟོན་པའི་གྲངས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ།
ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་མཐའ་དག་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ
ཀྱི་རྡུལ་གྱི་གྲངས་རྣམས་ཇི་སྙེད་བདོག་པ་སྙེ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་དུ། བདེ་
བར་གཤེགས་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དམ་པར་གཤེགས་ཤིང་སངས་
རྒྱས་ཚུལ་སྟོན་པའི་སྐལ་བའི་གྲངས་ཀྱང་དེ་སྙེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་
ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བའི་གནས་འདི་ལྟ་བུ་ནི་བློ་དམན་པ་རྣམས་ལ་བསྟད་པར་བགྱི་
བ་མ་ལགས་ཏེ། སྟོན་དགེ་རྩ་མ་བསགས་པ་རྣམས། དེ་ལ་མོས་པར་དཀའ་

བས་བཤད་ན་ཉེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྲུལ་སྐུར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་སྟོན་པའི་གྲངས་ཚད་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་དོན་དུ་ཇི་ཙམ་དུ་བཞུགས་ཤེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། རྒྱལ་བ་ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་ན་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་གསུངས། རྒྱལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཇི་སྲིད་གདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་གོ་འཕང་མཆོག་ལ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྲོ་བ་མིན་པ་སྟེ། སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དང་། ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་གཞན་དོན་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཡུམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་གི་སྲས་སུ་བསྐྱེད་ནས་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་མ་མ་ལ་གཏད་པ་ཡིས། འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་བཞུགས་ནས་ཚུལ་ལུགས་ནི་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ན། ཁྱོད་ལ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཕྱོགས་རེ་བར་འགྱུར་བ་གང་ལ་མངའ་སྟེ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་བུ་རང་གི་མས་བསྐྱེད་ནུས་མ་མ་གཞན་ལ་གཏད་པས་རང་གི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་མི་འདོར་བ་ལྟར་རོ། །འོ་ན། ཐུགས་བརྩེའི་མ་མ་ཡིས། ཞེས་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བཞུགས་པ་ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་བཤད་ན༔ སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་རྗེའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དེ། གཏི་མུག་མ་རིག་པའི་སྐྱོན་གྱི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཁ་ཟས་ཏེ་འདོད་ཡོན་ལྗ་ལ་སྲེད་པས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་

རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པས། ཁ་ཟས་དུག་དང་བཅས་པ་ཟ་བ་པོ་ཉིད་སྐྱེ་བོ་ནད་མི་
སྡེ་ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གིར་མཛད་པས་ན། དེ་རྣམས་ལ་ཁྱོད་བརྩེ་བ་སྐྱེ་
བ་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། དུག་ཟོས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉེན་པའི་བུ་གཅིག་ཡིད་
དུ་འོང་བ་ལ། མ་ཡིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཡིད་སྐྱིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་མགོན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་གཞན་དོན་དོར་ནས་རང་ཉིད་
མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཕྱོགས་རེ་བར་གཤེགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ལགས་པའི་
རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྙིང་རྗེ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་གིས་གཞན་དོན་དུ་
བཞུགས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། །རྒྱལ་བ་ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་
མཆོག་ཏུ་རབ་ཞི་བར། །འགྲོ་བ་མིན་ཞིང་ནམ་མཁའ་རྣམ་འཇིག་འགྱུར་མེད་
དེ་སྲིད་དུ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་མ་སྟོང་
གི་བར་དུ་བཞུགས་པར་བཤད་ན། འོ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་ཞི་བ་ཕྱོགས་
རེ་བར་འཇུག་པ་ལས་བཟློག་པས་ན། ཁྱོད་ལ་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་གཞན་
དོན་རྒྱུན་ཆད་པའི་མྱང་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མི་མངའ་སྟེ། འཁོར་
བ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མནར་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་
པ་གང་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་ཡུལ་དུ་
རབ་ཏུ་གདོང་བ་སྟེ་སོང་བས་ན། ཐུགས་རྗེ་ཡང་སྐྱེ་བོའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོད་
ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་

ན༔ འཁོར་བར་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མི་མཁས་པ་དངོས་པོ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡི་བློ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་འཇིག་པ་སྟེ་འཆི་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཡུལ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ལས་འབྲས་ལ་མི་མཁས་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བློ་ཅན་ཏེ་ལོག་ལྟ་ཅན་གྱིས་སྡིག་ཅན་གྱི་ས་འགྲོ་བ་སྟེ། དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྔར་བཤད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ཀུང་འཐོབ་པ་དེས་ཕྱིར་རོ། །

བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ།

གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་རྩོམ་པའི་ཚུལ་ནི། ལུགས་འདི་དགེ་སློང་བློ་གྲགས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་ཚིག་བཅད་བཞི་གསུངས། དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་བློ་གྲགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ལུགས་འདི་ཉིད། ལུང་རིགས་མན་ངག་གསུམ་དང་ལྡན་པས་རང་བཟོའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། རིགས་པ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་གཙོ་ཆེ་བ་རྣམས་བཏུས་ནས་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མན་ངག་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་གཞན་དངོས་སྨྲ་བའི་གཞན་ལུགས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་

འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྗོད་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ལུགས་
གང་ཞིག་བརྒལ་ལན་དང་བཅས་ཏེ་ཐ་བསྙད་པ་འདིར་བྱུང་བའི་ལུགས་ཀྱང་
བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་ནི་མེད་དོ་ཅེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛོད་
ཅིག་སྙེ་མཛད་རིགས་ཏེ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་
བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆེས་འཐད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་གཏན་ལ་ཕབས་པའི་
ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདིར་བྱུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི། མེད་ཅེས་མཁས་
རྣམས་ངེས་པར་མཛོད། ཅེས་བཤད་ན། འོ་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་
བཅོས་འདི་བརྩོམ་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་
འདི་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་
ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་བློའི་རྒྱ་མཚོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་དཔག་པར་དཀའ་བའམ་
གནག་པའི་ཁ་དོག་གིས་འཛིགས་པའི་སྐྱེ་བོ་སེམས་ཙམ་དུ་སྨྲ་བ་སོགས་ཀྱིས་
ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་པོ་གང་དག་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་པ་སྟེ་སྤངས་མོད་ཀྱང་།
ཀླུ་སྒྲུབ་དེའི་དབུ་མ་རྩ་བའི་གཞུང་གི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཁ་འབུས་པ་མེ་ཏོག་
ཀུ་མུད་ལྟ་བུ། ཟླ་བ་གྲགས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་བསིལ་ཟེར་གྱི་ཁ་ཕྱེ་བ་ལས། དེའི་
ནང་གི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བཅུད་ཆུ་དེ་སྦྲང་རྩིས་ཁ་འབྱེད་བྱེད་ཟླ་བ་གྲགས་
པ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ད་ལྟ་ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྐོང་བར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་བོས་ལུགས་བཟང་གང་དག་རྒྱང་རིང་
སྤངས་པས་ཞེས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དང་། ཕྱོགས་གླང་དང་ཆོས་གྲགས་

སོགས་ཀྱིས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་སྤངས་ཤིང་ཟབ་དོན་མ་རྟོགས་པར་བཤད་པ་མི་
འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་དེ་དག་མང་དུ་གསན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་གསན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
དང་ལྡན་ཡང་། དབྱིག་གཉེན་སོགས་སེམས་ཙམ་པའི་སློབ་དཔོན་གཞན་དག་
གིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་
སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་ཟབ་མོའི་གནས་བློ་གྲོས་དམན་པའི་ངོ་བོར་འཛིགས་སུ་
རུང་བ་འདི་ཉིད། སྟོན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་བག་ཆགས་གོམས་
པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོབས་ལས་སྐྱེ་བོ་དེ་ཡིས་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ།
སློབ་དཔོན་དེ་དག་ནི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།
དེས་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དབུ་མའི་ལུགས་ལས་གཞན་
པ་དོན་དམ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལུགས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པ། རང་
བློས་རང་དགར་སྦྱར་བའི་དངོས་སྨྲ་བའི་གཞུང་འདི་དག་མཐོང་བ་སྟེ་བལྟས་
ནས་གང་ནག་གི་བདག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྟེ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་
ལུགས་རྣམས་ལ་བྱ་བ་ལྟར་དུ། སེམས་ཙམ་པའི་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་ལུགས་
ཀྱིས་བཞེད་པའི་གཞུང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་འདི་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་དགའ་
བའི་བློ་འདོར་པར་བྱ་སྟེ་སེམས་ཙམ་པའི་ནི་དག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཐུགས་
སུ་མ་ཆུད་པ་དེའི་ཕྱིར།

བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགེ་རྩ་བསྔོ་བ།

བཞི་པ་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགེ་རྩ་བསྔོ་བ་ནི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་བཟང་སོགས་ཚིག་བཅད་བཞི་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྔོ་བའི་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དབུ་མའི་ལུགས་བཟང་པོ་ལུང་དང་རིགས་པའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་བསལ་བས་བསྟད་པ་སྟེ་བཤད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཟླ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས། འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པས་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ནས་མྱུར་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་ཅེས་བྱ་བ་དེར་བགྲོད་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་བསྔོ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། བསྔོ་རྒྱུའི་དགེ་རྩ་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བསོད་ནམས་ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱི་མཐར་ཁྱབ་པས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། ཡིད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྔོ་ཞིང་གནག་པར་བྱས་པའི་དཀྱིལ་དུ་དགེ་བ་སྟོན་ཁའི་རྒྱུ་སྐར་གྱིས་བསྐོར་བའི་ཟླ་འོད་ལྟར་དཀར་བའམ། རྩོམ་པ་པོའི་སེམས་ཀྱི་སྦྲུལ་ལ་སྟེ། སེམས་རྒྱུད་གནོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྦྲུལ་གདུག་པ་དང་འདྲ་ཡང་། དགེ་བ་ཕན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྦྲུལ་གྱི་གདེངས་ཀའི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བས། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་དགེ་བ་དེ་བསྔོ་རྒྱུའི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཁྱད་པར་ཕྱི་མ་གཉིས་ཁེངས་སྐྱུང་ཡིན་ལ༔ སོ་སོར་ཕྱེ་ན་གཉིས་པས་དཀོན་པའི་ཁྱད་པར་དང་། གསུམ་པས་ཡུལ་

དམན་པ་ལ་ཡང་བརྟེན་སྟེ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་རིམ་པ་བཞིན། ནམ་མཁའ་སྙིང་པོ་ལ་ཟླ་འོད་དཀར་པོ་འཆར་བ་ལྟར། ཡིད་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སླད་པ་ལ། དགེ་བ་དཀར་པོ་འབྱུང་ཞེས་དང་། སྦྲུལ་ཞེ་སྡང་ཤས་ཆེ་བས་ངན་པ་ཡིན་ཡང་དེའི་སྤྱི་བོར་ནོར་བུ་ཡོད་པ་ལྟར། སེམས་རྒྱུད་གནོང་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་དགེ་བ་མེད་འོད་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

སློབ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་དང་ལོ་པཎ་གང་གིས་བསྒྱུར་བ་བཤད་པ།

བཞི་བ་འདུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། སློབ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་དང་། ལོ་པཎ་གང་གིས་བསྒྱུར་པའོ། དང་པོ་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་འདི་ཉིད། ཡུལ་ས་མན་ཏར་སྐྱ་འབྲིངས་པ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཟླ་བ་གྲགས་པ་རིག་པ་འཛིན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྙེས་པར་གྲགས་པ། ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་མཆོག་ལ་ཐུགས་རབ་ཏུ་གཞོལ་བ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མངའ་བ། རི་མོར་བྲིས་པའི་བ་བྲུས་མ་ལས། འོ་མ་བཞོས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་བདེན་པར་ཞེན་པ་བཟློག་པར་མཛད་པས་སྒྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་ཀྱི་དབུས་རིན་ཆེན་སྤྲས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འཕགས་པ་ལྷའི་སྐུའི་རིང་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་

པོ་ཏི་ལག་ཀ་ལ་ཤ་སྐེ་ཐིག་ལེ་བུམ་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བའམ་འཇིག་རྟེན་མིག་བན་དེ་པ་ཚ་བ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་དཔེ་དང་མཐུན་པར་བསྒྱུར། ཕྱིས་ར་ས་ར་མོ་ཆེན་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་སྐེ་གནས་ལྷ་རིག་པ་ཀ་ན་ཀ་ལ་རྨ་སྐེ་གསེར་གྱི་གོ་ཆ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐེབས་པར་བྱེད་པ་སྐེ། འཇིག་རྟེན་འདུན་པར་བྱེད་པས་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་འོག་ཤར་ཕྱོགས་དཔེ་དང་བསྟུན་ཤིང་ཚིག་གི་མ་ལེགས་པར་བཅོས་ཏེ་དོན་གྱི་ཆ་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབས་པའོ། །སྨྲས་པ། འདྲེན་པ་ཟླ་བྲལ་བུ་རམ་ཤིང་པ་དེས། །སྐྱེ་དགུ་ཉོན་མོངས་ནད་ཀྱིས་གཟིར་བ་ལ། སྨན་མཆོག་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་བསྐོར་ནས། །སྒྲིབ་གཉིས་ནད་ལས་གྲོལ་བའི་མཆོག་སྦྱིན་མཛད།།

རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་སྙིང་པོ་ཡིས། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དྲང་ངེས་ལེགས་ཕྱེ་ནས། །མཐར་ལྟའི་དགྲ་ཚོགས་གཞོམ་བྱེད་མཐའ་བྲལ་ལམ། །སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་ཇི་བཞིན་གསལ་བར་མཛད། །ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་བཟང་ཀུན་དའི་ཚལ་ཆེན་པོ། །ལེགས་པར་འབྱེད་པའི་མཁྱེན་རབ་འོད་སྟོང་ཅན། །འཕྲིན་ལས་ཕྱོགས་བརྒྱར་གཡོ་བའི་ཟླ་བ་གྲགས། །འཛམ་གླིང་ཤར་རིའི་རྩེ་ལ་མངོན་པར་མཛེས། །དེ་ལྟར་ནམ་མཁའ་མི་ཟད་བརྗོད་དུས་འདིར། །འགའ་ཞིག་རྟག་ལྟའི་ཚོམ་རྐུན་ཚོགས་ཀྱིས་བཅོས། །གཞན་དག་ཆད་པའི་ཆུ་བོས་རྣམ་པར་གཡེངས། །མཐའ་བྲལ་ནོར་བུ་བརྙེད་པ་སྲིད་མཐའ་ཙམ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །བློ་བཟང་རྒྱལ་བ་གྲགས་པའི་བ་དན་ཅན།།

སྨོན་ལམ་དབང་གིས་གངས་རིའི་ཁྲིད་ཁྱིན་ནས། །ལོག་རྟོག་ཀོལ་ངན་མཐའ་དག་ཕམ་པར་མཛད། །ཐུབ་བསྟན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རྗེན་འབྲུང་ལམ། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཟླ་བའི་བཞེད་པ་ཇི་ལྟ་བར། །ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི༔ ༔སྔར་ཡང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་རྒྱལ་བ་བཞིན། །རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་བརྩེའི་རང་གཟུགས་ཙོང་ཁ་པའི། །གྲགས་འཛིན་རྒྱུ་སྐར་དབུས་ན་ཟླ་བ་ལྟར། །ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས། །འཕགས་བོད་མཁས་མང་དབུས་ན་མངོན་པར་མཛེས། །གང་གི་གསུང་རབ་མཐར་ཐུག་ཉིན་བྱེད་དབང་། །གཟུ་ལུམ་ཆུ་འཛིན་འབྲུག་པོས་བསྒྲིབས་པའི་ཚེ། །རྣམ་དཔྱོད་ལུང་རིགས་དྲག་པོའི་རླུང་ཤུགས་ཀྱིས། །ཐུབ་བསྟན་མཁའ་ལ་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་བྱས།།

བདག་ནི་ཐོས་ཆུང་སྦྱངས་པའི་སྟོབས་དམན་པས། །མ་བཤད་པ་དང་ལོག་པར་བཤད་པ་སོགས། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཉོན་པའི་ཚོགས་མཆིས་ན། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་རྣམས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། །འདིར་འབད་དགེ་བ་དུང་དང་ཀུན་ད་ལྟར། །མཆོག་ཏུ་དཀར་བ་གང་ཞིག་བསགས་པ་དེས། །སྲིད་པའི་ལམ་གྱིས་དུབ་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་ཤོག།
བདག་ཀྱང་དེང་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཡོན་ཏན་བདུན་གྱིས་མཛེས་པའི་རྟེན་ཐོབ་ནས། །ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་པ་ལ། །རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་དང་མཚུངས་པར་ཤོག །གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་བཤད་དང་སྒྲུབ་པའི་གེགས། །མ་ལུས་བདེ་བླག་ཉིད་དུ་ཞི་བ་དང་། །མཐུན་རྐྱེན་གྲོགས་དང་

བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་ལ། །ཐམས་ཅད་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པར་ཤོག།
ཅེས་མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་མཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་པ་སྨྲོམ་སྟེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་
གྱིས་མཛད་པའི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་རུང་། སྔོན་དཔར་
དུ་བཀོས་པའི་ཡིག་ནོར་ཆད་ལྷག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལྷག་གོ་འཁྲུགས་སོགས་མང་བའི་
སྐྱོན་གྱིས་ཀློག་མི་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པས་ཕན་པ་ཆེར་མེད་དུ་ལུས་པ། དེང་
དུས་བློ་གསལ་དུ་མ་ནས་བཅོས་ལེགས་མཐར་ཕྱིན་བྱེད་དགོས་ཀྱིས་སྐུལ་མ་
བྱུང་བ་ལ་རྟེན་ནས། དགའ་བྱུང་གཙང་པ་དགེ་བཤེས་དམ་ཆོས་བསྟན་སྤེལ་
གྱིས་སྨྲོམ་སྟེ་རང་གི་གསུང་འཁྲུལ་མེད་གང་དེ་རྣམས་རང་སོར་བཞག་པའི་
སྟེང་དུ། རྗེ་བཙུན་པ་ཡབ་སྲས་དང་། ཁྱད་པར་རྗེ་བླ་མའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་ཆད་ལྷག་ཁ་བསྐང་ཞིང་གོ་རིམ་འཁྲུགས་པ་སོགས་ལེགས་པར་བཅོས།
གཞུང་གོ་མི་བདེ་བ་རྣམས་གོ་བདེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྲུ་བསྣོན་འགའ་རེ་བཏབ་
པར་མ་ཟད་ཐལ་བ་བཟློག་ཚུལ། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་འགོག་ཚུལ། རྒྱུ་འབབ་
སོགས་ཀྱང་བསྐྱལ་བའི་དོན་དུ་གྲྭ་ཚང་རང་གི་ཞལ་བཞེས་ནས་བཏུད་པའི་སྟེང་
ནས་ཅུང་དུའི་ཚིག་གིས་གོ་བདེ་བར་བྱས་ཏེ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་
གི་རང་ཤག་ཏུ་བྲིས་པའོ། །བླུན་རྨོངས་བདག་གིས་མི་ཤེས་ཤེས་མདོག་བྱས་
པ་འདི་ལ་ནོར་འཁྲུལ་མཆིས་ན། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དག་པར་མཛད་དུ་
གསོལ། །དགེའོ།།

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག

༄༅། །རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང་། །ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།། དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཞུང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འགྱུར་ཤོག །ཅེས་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་འདི་བཞིན་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་སྐུའི་འཕྲེང་བ་བཅུ་བཞི་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་བསྒྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས་མཛད་པའོ།། བཀྲ་ཤིས།།

༄། རྣམ་དཀར་འདི་ཡིས་མཐའ་ཀླས་ཞིང་ཀུན་གྱི། །
སྐྱོད་བཅུད་འགྱུར་བ་ཞུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། །
བཀའ་དྲིན་ཞིང་མཆོག་བཞི་ཡི་དྲི་ལན་འཁོར། །
ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་ནམ་ཡང་མི་ལྟུང་ཞིང་། །
འདི་ལ་ཐོས་སོགས་བགྱིད་པའི་འབྲེལ་ཐོགས་ཀུན། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཤེས་རྒྱུད་བརླན། །
འདི་སྣང་འགགས་ཚེ་དག་པའི་ཞིང་བཟང་དུ། །
བརྫུས་ཏེ་སྐྱེས་ནས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །
ཅེས་པ་འདི་ཡང་པར་སྐྲུན་གྱི་བྱ་བཞག་འདིར་འགྲོ་གྲོན་
གཏོང་མཁན་དང་། ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་འཛིན་འཆང་
ཀློག་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་བྲིས་པའོ། །
སརྦ་མངྒ་ལཾ། །

ཨོཾ་ནམཿཨམིཏཱ་བྷཱ་ཡ།

༄། སྤར་འགྲེམ་དང་མཐུན་འགྱུར་སྒྲིར་མཁན།
ཐ་ནའི་ཐན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་རྒྱ་ལྷན་ཚོགས།
ཕྱག་དེབ་འདི་བཞིན་རིན་མེད་དུ་འགྲེམ་སྤེལ་བྱེད་པ་ལས་ཚོང་བསྒྱུར་བྱེད་མི་ཆོག
སྤར་སྐྲུན་བྱེད་ཡུལ་ཐ་ནའི་ཐན།

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《藏文：中觀總義》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: http://www.budaedu.org

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

ཕྱག་དཔེ་འདི་ཆོས་སྦྱིན་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོང་བསྒྱུར་མི་ཆོག་པ་དགོངས་འཇགས་ཞུ།

Printed in Taiwan

2,200 copies; August 2014

TI082 - 12559